НАСОКИ НА ЕВРОПЕЙСКАТА ЦЕНТРАЛНА БАНКА

от 31 август 2006 година

за изменение на Насоки ЕЦБ/2000/7 относно инструментите и процедурите на паричната политика на Евросистемата

(ЕЦБ/2006/12)

(2006/905/ЕО)

УПРАВИТЕЛНИЯТ СЪВЕТ НА ЕВРОПЕЙСКАТА ЦЕНТРАЛНА БАНКА,

като взе предвид Договора за създаване на Европейската общност, и по-специално първото тире от член 105, параграф 2,

като взе предвид Устава на Европейската система на централните банки и на Европейската централна банка, и по-специално член 12.1 и член 14.3, във връзка с първото тире от член 3.1., член 18.2. и първия параграф от член 20,

като има предвид, че:

(1) Постигането на единна парична политика налага дефинирането на инструментите и процедурите, които Евросистемата, включваща националните централни банки (НЦБ) на държавите-членки, приели еврото (по-долу наричани участващи държави-членки) и Европейската централна банка (ЕЦБ), следва да използват при осъществяването на такава политика по начин, който е унифициран във всички участващи държави-членки.

(2) ЕЦБ има правомощията да разработи необходимите насоки за осъществяването на единната парична политика на Евросистемата, а националните централни банки (НЦБ) имат задължението да работят в съответствие с тези насоки.

(3) Последните промени в дефиницията и осъществяването на единната парична политика на Евросистемата, и по-специално въвеждането на нетърговуеми активи в единния списък на обезпеченията, допустими за кредитни операции в Евросистемата, трябва да бъдат отразени подходящо със замяната на приложение I към Насоките на ЕЦБ относно инструментите на паричната политика и процедурите на Евросистемата, които са в сила понастоящем,

ПРИЕ НАСТОЯЩИТЕ НАСОКИ:

Член 1

Принципи, инструменти, процедури и критерии за осъществяването на единната парична политика на Евросистемата

Приложение I към Насоки ЕЦБ/2000/7 от 31 август 2000 г. относно инструментите и процедурите на паричната политика на Евросистемата[1] се заменя с текста в приложението към настоящите насоки.

Член 2

Проверка

Националните централни банки (НЦБ) изпращат на ЕЦБ подробни разработки на текстовете и средствата, чрез които те възнамеряват да изпълняват изискванията на настоящите насоки, най-късно до 20 септември 2006 г.

Член 3

Влизане в сила

Настоящите насоки влизат в сила два дни след тяхното приемане. Член 1 се прилага от 1 януари 2007 г.

Член 4

Адресати

Адресати на настоящите насоки са националните централни банки на участващите държави-членки.

Съставено във Франкфурт на Майн на 31 август 2006 година.

За Управителния съвет на ЕЦБ:

Президент на ЕЦБ

Jean-Claude TRICHET

[1] ОВ L 310, 11.12.2000 г., стр. 1. Насоки, последно изменени с Насоки ЕЦБ/2005/17 (ОВ L 30, 2.2.2006 г., стр. 26).

ПРИЛОЖЕНИЕ

„Провеждане на парична политика в Еврозоната - основна документация за инструментите и процедурите на паричната политика на Евросистемата

СЪДЪРЖАНИЕ

Въведение

ГЛАВА 1

Преглед на рамката на паричната политика

1.1. Европейската система на централните банки
1.2. Цели на Евросистемата
1.3. Инструменти на паричната политика на Евросистемата
1.3.1. Операции на открития пазар
1.3.2. Ликвидни улеснения с постоянен достъп
1.3.3. Минимални резерви
1.4. Участници в операциите1.5. Базови активи
1.6. Промени в рамката на паричната политика

ГЛАВА 2

Допустими участници
2.1. Общи критерии за допускане до участие в операциите
2.2. Избор на участници за бързи търгове и двустранни операции
2.3. Санкции в случай на неизпълнение на задълженията на участниците
2.4. Прекратяване на участието или изключване по съображения за предпазливост

ГЛАВА 3

Операции на открития пазар

3.1. Обратни операции
3.1.1. Общи положения
3.1.2. Основни рефинансиращи операции
3.1.3. Дългосрочни рефинансиращи операции
3.1.4. Обратни операции за фино регулиране
3.1.5. Структурни обратни операции
3.2. Окончателни трансакции
3.3. Емитиране на дългови сертификати на ЕЦБ
3.4. Валутни суап операции
3.5. Набиране на срочни депозити

ГЛАВА 4

Ликвидни улеснения с постоянен достъп

4.1. Пределно кредитно средство
4.2. Депозитно улеснение

ГЛАВА 5
Процедури

5.1. Процедури за провеждане на търга
5.1.1. Общи положения
5.1.2. Календар за провеждане на търговете
5.1.3. Обявяване на търга
5.1.4. Подготовка и подаване на заявки за участие в тръжна процедура
5.1.5. Процедури за разпределение на предложеното количество
5.1.6. Обявяване на резултатите от търга
5.2. Процедури за провеждане на двустранни операции
5.3. Процедури по сетълмент
5.3.1. Общи положения
5.3.2. Сетълмент на операциите на откритията пазар
5.3.3. Процедури в края на деня

ГЛАВА 6

Допустими активи

6.1. Общи положения
6.2. Спецификации за допустимост на базови активи
6.2.1. Критерии за допустимост на търгуеми активи
6.2.2. Критерии за допустимост на нетъргуеми активи
6.2.3. Допълнителни изисквания за използването на допустими активи
6.3. Рамка за кредитна оценка в Евросистемата
6.3.1. Обхват и елементи
6.3.2. Създаване на високи кредитни стандарти за търгуеми активи
6.3.3. Създаване на високи кредитни стандарти за нетъргуеми активи
6.3.4. Критерии за приемане на системи за оценка на кредити
6.3.5. Мониторинг на качественото изпълнение на системи за оценка на кредити
6.4. Мерки за контрол на риска
6.4.1. Общи принципи
6.4.2. Мерки за контрол на риска при търгуеми активи
6.4.3. Мерки за контрол на риска при нетъргуеми активи
6.5. Принципи за оценка на базовите активи
6.6. Презгранично използване на допустимите активи
6.6.1. Модел за кореспондентски отношения между централните банки
6.6.2. Връзки между системите за сетълмент на ценни книжа

ГЛАВА 7

Минимални резерви

7.1. Общи положения
7.2. Институции, задължени да внасят минимални резерви.
7.3. Определяне на минималните резерви
7.4. Поддържане на резервните наличности
7.5. Отчетност, признаване и потвърждаване на резервната база
7.6. Неспазване на задълженията по поддържане на минималните задължителни резерви

ПРИЛОЖЕНИЯ

1. Примери за операции и процедури на паричната политика
2. Речник
3. Подбор на участниците за операции по валутно интервениране и валутни суапове за целите на паричната политика
4. Рамка на паричната и банковата статистическа отчетност на Европейската централна банка 5. Интернет страници на Евросистемата
6. Процедури и санкции, които се прилагат в случай на неспазване на задълженията от страна на участниците
7. Създаване на валидна сигурност на вземанията по кредити

СПИСЪК НА КУТИЙКИ, СХЕМИ И ТАБЛИЦИ

Кутийки

1. Емитиране на дългови сертификати на ЕЦБ
2. Валутни суапове
3. Оперативни стъпки за тръжни процедури
4. Разпределяне на количествата при търгове с фиксиран лихвен процент
5. Разпределяне на количеството при търгове с променлив лихвен процент в евро
6. Разпределение на сумите при търгове за валутни суап операции с променлив лихвен процент
7. Мерки за контрол на риска
8. Изчисляване на исканията за предоставяне на допълнително обезпечение
9. Резервна база и процент на минимални задължителни резерви (МЗР)
10. Изчисляване на лихвите по задължителните резерви

Схеми

1. Нормален график на оперативните стъпки за стандартни търгове (сроковете са посочени във времето, прилагано от ЕЦБ (централно европейско време)
2. Нормален график на оперативните стъпки за бързи търгове
3. Модел за кореспондентски отношения между централните банки
4. Връзки между сетълмент системите за ценни книжа

Таблици

1. Операции на паричната политика на Евросистемата
2. Обичайни дни, в които се провеждат основните и дългосрочните рефинансиращи операции
3. Обичайни дати за сетълмент на операциите на открития пазар на Евросистемата
4. Активи, които отговарят на критериите за допустимост при операциите на паричната политика на Евросистемата
5. Косвени кредитни оценки за емитенти, длъжници или гаранти от Еврозоната, които са регионални правителства, местни органи на управление и субекти от публичния сектор, и които нямат кредитна оценка от агенции за външна кредитна оценка (АВКО)
6. Категории на ликвидност за търгуемите активи

7. Равнища на допустимите отклонения на преоценка, прилагани за допустими търгуеми активи по отношение на инструменти с фиксиран купон и с нулев купон
8. Равнища на допустимите отклонения на преоценка, прилагани за допустими търгуеми дългови инструменти с обратно плаващ лихвен процент
9. Равнища на допустимите отклонения на преоценка, прилагани за вземания по кредити с плащания с фиксиран лихвен процент

СЪКРАЩЕНИЯ

CCBM	correspondent central banking model	МКОЦБ	МОДЕЛ ЗА КОРЕСПОНДЕНТСКИ ОТНОШЕНИЯ МЕЖДУ ЦЕНТРАЛНИТЕ БАНКИ
CET	Central European Time	ЦЕВ	ЦЕНТРАЛНО ЕВРОПЕЙСКО ВРЕМЕ
CIs	credit institutions	КИ	КРЕДИТНИ ИНСТИТУЦИИ
CRD	Capital Requirements Directive	ДКИ	ДИРЕКТИВА ЗА КАПИТАЛОВИТЕ ИЗИСКВАНИЯ
CSD	central securities depository	ЦДЦК	ЦЕНТРАЛЕН ДЕПОЗИТАР ЗА ЦЕННИ КНИЖА
EC	European Community	ЕО	ЕВРОПЕЙСКА ОБЩНОСТ
ECAF	Eurosystem credit assessment framework	РКОЕС	РАМКА ЗА КРЕДИТНА ОЦЕНКА В ЕВРОСИСТЕМАТА
ECAI	external credit assessment institution	АВКО	АГЕНЦИЯ ЗА ВЪНШНА КРЕДИТНА ОЦЕНКА
ECB	European Central Bank	ЕЦБ	ЕВРОПЕЙСКА ЦЕНТРАЛНА БАНКА
EEA	European Economic Area	ЕИП	ЕВРОПЕЙСКО ИКОНОМИЧЕСКО ПРОСТРАНСТВО
EEC	European Economic Community	ЕИО	ЕВРОПЕЙСКА ИКОНОМИЧЕСКА ОБЩНОСТ
ESA 95	European System of Accounts 1995	ЕСС 1995	ЕВРОПЕЙСКА СИСТЕМА ОТ СМЕТКИ
ESCB	European System of Central Banks	ЕСЦБ	ЕВРОПЕЙСКА СИСТЕМА НА ЦЕНТРАЛНИТЕ БАНКИ
EU	European Union	ЕС	ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ICAS	in-house credit assessment system	СВКО	СИСТЕМА ЗА ВЪТРЕШНА КРЕДИТНА ОЦЕНКА
ICSD	international central securities depository	МЦДЦК	МЕЖДУНАРОДЕН ЦЕНТРАЛЕН ДЕПОЗИТАР ЗА ЦЕННИ КНИЖА
IDC	intraday credit	КРД	КРЕДИТ В РАМКИТЕ НА ДЕНЯ
IRB	internal ratings-based system	ВРС	ВЪТРЕШНО РЕЙТИНГОВА СИСТЕМА
ISIN	International Securities Identification Number	ISIN	МЕЖДУНАРОДЕН ИДЕНТИФИКАЦИОНЕН НОМЕР НА ЦЕННИ КНИЖА
MFI	monetary financial institution	ПФИ	ПАРИЧНА ФИНАНСОВА ИНСТИТУЦИЯ
MMF	money market fund	ФПП	ФОНД НА ПАРИЧНИЯ ПАЗАР
NCB	national central bank	НЦБ	НАЦИОНАЛНА ЦЕНТРАЛНА БАНКА
PD	probability of default	ВН	ВЕРОЯТНОСТ ОТ НЕИЗПЪЛНЕНИЕ
PSE	public sector entity	ППС	ПУБЛИЧНОПРАВЕН СУБЕКТ
RMBD	retail mortgage-backed debt instrument	ПДИОИ	ПОТРЕБИТЕЛСКИ ДЪЛГОВ ИНСТРУМЕНТ ОБЕЗПЕЧЕН С ИПОТЕКА
RoW	rest of the world	ОС	ОСТАНАЛ СВЯТ
RT	rating tool	РИ	ИНСТРУМЕНТ ЗА РЕЙТИНГОВАНЕ
RTGS	real-time gross settlement	БСРВ	БРУТЕН СЕТЪЛМЕНТ В РЕАЛНО ВРЕМЕ

SSS	securities settlement system	ССЦК	СИСТЕМА З А СЕТЪЛМЕНТ НА ЦЕННИ КНИЖА
TARGET	Trans-European Automated Real-time Gross settlement Express Transfer system	ТАРГЕТ	Трансевропейска автоматизирана система за брутен сетълмент на експресни преводи в реално време (ТАРГЕТ)
UCITS	undertaking for collective investment in transferable securities	ПКИПЦК	ПРЕДПРИЯТИЕ ЗА КОЛЕКТИВНО ИНВЕСТИРАНЕ В ПРЕХВЪРЛИМИ ЦЕННИ КНИЖА

Въведение

Настоящият документ представя оперативната рамка, избрана от Евросистемата* за единната парична политика на Еврозоната. Документът, представляващ част от правната рамка на Евросистемата по отношение на инструментите и процедурите на паричната политика, има за цел да послужи като „обща документация" за инструментите и процедурите на паричната политика на Евросистемата, и по-специално да предостави на съответните участници информацията, от която те имат нужда във връзка с рамката на паричната политика на Евросистемата.

Общата документация сама по себе си не предоставя права на участниците в операциите, нито им налага задължения. Правоотношенията между Евросистемата и участниците в операциите се установяват на основата на съответните регулаторни и договорни разпоредби.

Настоящият документ е разделен на седем глави. В глава I се прави преглед на оперативната рамка за паричната политика на Евросистемата. В глава 2 са описани критериите за достъп на участниците до операциите на паричната политика на Евросистемата. В глава 3 се описват операциите на открития пазар, докато в глава 4 са представени ликвидните улеснения с постоянен достъп, предоставяни на разположение на участниците в операциите. В глава 5 се определят процедурите, прилагани при изпълнението на операциите на паричната политика. В глава 6 са дефинирани критериите за допустими базови активи, използвани в операциите на паричната политика. Глава 7 представя системата на минималните резерви на Евросистемата.

Приложенията към документа съдържат примери за операциите на паричната политика, речник, критерии за избора на участниците в операции по валутно интервениране на Евросистемата, представяне на рамката за паричната и банковата статистическа отчетност на Европейската централна банка, списък на Интернет страниците на Евросистемата и описание на процедурите и санкциите, които се прилагат в случай на неизпълнение на задълженията от страна на даден участник и допълнителни правни изисквания за създаването на валидна сигурност/обезпечение на вземанията по кредити, когато същите са използвани като обезпечение при Евросистемата.

* Управителният съвет на Европейската централна банка постигна договореност да използва термина „Евросистема" като израз, обозначаващ структурата, чрез която Европейската система на централните банки осъществява основните си задачи, т. е. Европейската централна банка и националните централни банки на държавите-членки, които са възприели единната валута в съответствие с Договора за създаването на Европейската общност.

ГЛАВА 1

ПРЕГЛЕД НА РАМКАТА НА ПАРИЧНАТА ПОЛИТИКА

1.1. Европейската система на централните банки

Европейската система на централните банки (ЕСЦБ) се състои от Европейската централна банка (ЕЦБ) и националните централни банки на държавите-членки на Европейския съюз[2]. Дейността на ЕСЦБ се осъществява в съответствие с Договора за създаване на Европейката общност (Договора) и Устава на Европейската система на централните банки и Европейската централна банка (Устав на ЕСЦБ). ЕСЦБ се ръководи от органите на ЕЦБ, упълномощени да вземат решения. В този смисъл Управителният съвет на ЕЦБ носи отговорност за формулирането на паричната политика, докато Изпълнителният съвет е упълномощен да осъществява паричната политика в съответствие с взетите решения и насоките, разработени от Управителния съвет. С цел осигуряване на оперативна ефективност и в степен, считана за възможна и подходяща, Европейската централна банка разчита на националните централни банки[3] да осъществяват операциите, които представляват част от задачите на Евросистемата. Операциите на паричната политика на Евросистемата се извършват на основата на унифицирани условия във всички държави-членки[4].

1.2. Цели на Евросистемата

Първостепенна цел на Евросистемата е да поддържа ценова стабилност съгласно член 105 от Договора. Без да накърнява първостепенната си цел за поддържане на ценова стабилност, Евросистемата следва да поддържа цялостната икономическа политика на Европейската общност. За постигане на своите цели е необходимо Евросистемата да действа в съответствие с принципа на отворената пазарна икономика със свободна конкуренция, благоприятстваща ефективното разпределяне на ресурсите.

1.3. Инструменти на паричната политика на Евросистемата

С цел постигане на целите си Евросистемата разполага с набор от инструменти на паричната политика; Евросистемата извършва операции на открития пазар, предлага ликвидни улеснения с постоянен достъп и изисква от кредитните институции да поддържат минимални резерви по сметките си в Евросистемата.

1.3.1. Операции на открития пазар

Операциите на открития пазар играят важна роля в паричната политика на Евросистемата при управлението на лихвените проценти, ликвидността на

[2] Следва да се отбележи, че националните централни банки на държавите членки, които не са приели единната валута в съответствие с Договора за създаване на Европейската общност (Договора) запазват правомощията си в областта на паричната политика съгласно националното законодателство и по този начин не са обвързани с осъществяването на единната парична политика.

[3] В целия документ терминът „национални централни банки” се отнася до националните централни банки на държавите-членки, които са приели единната валута в съответствие с Договора.

[4] В целия документ терминът „държава-членка” се отнася до такава държава-членка, която е приела единната валута в съответствие с Договора.

пазара и като сигнал за състоянието на паричната политика. Евросистемата разполага с пет вида инструменти за осъществяване на операции на открития пазар. Най-важният инструмент са обратните сделки (прилагани съгласно принципите на репосделките или обезпечените заеми). Евросистемата може също така да използва *окончателни сделки*, издаването на *дългови сертификати, валутни суап операции* и *набирането на срочни депозити*. Операциите на открития пазар се инициират от ЕЦБ, която освен това решава какъв инструмент да се използва и какви да бъдат условията за неговото прилагане. Тези операции могат да се извършват въз основа на стандартни търгове, бързи търгове или двустранни процедури[1]. В зависимост от целта, периодичността и процедурите, операциите на открития пазар на Евросистемата могат да се разделят на следните четири категории (виж също таблица 1):

[1] Различните процедури за извършването на операциите на Евросистемата на открития пазар, а именно стандартни търгове, бързи търгове и двустранни процедури, са описани в глава 5. Стандартните търгове се извършват в рамките на максимум 24 часа от обявяването на търга до удостоверяването на резултата от разпределянето. Всички участници в операциите, отговарящи на общите критерии за допустимост, посочени в раздел 2.1, могат да участват в стандартните търгове. Бързите търгове се изпълняват в рамките на 90 минути. Евросистемата може да избере ограничен брой участници в бързите търгове. Терминът „двустранни процедури" се отнася до всеки един случай, в който Евросистемата извършва трансакция с един или няколко участника, без да се използва тръжна процедура. Двустранните процедури включват операции, извършвани чрез фондова борса или пазарни агенти.

ТАБЛИЦА 1

Операции на паричната политика на Евросистемата

Операции на паричната политика	Видове трансакции		Падеж	Честота	Процедура
	Предоставяне на ликвидност	Изтегляне на ликвидност			
Операции на открития пазар					
Основни рефинансиращи операции	Обратни операции	-	Една седмица	Седмична	Стандартни търгове
Дългосрочни рефинансиращи операции	Обратни операции	-	Три месеца	Месечна	Стандартни търгове
Операции за фино регулиране	- Обратни операции - Валутни суап операции	Обратни операции Набиране на срочни депозити Валутни суап операции	Нестандартизиран	Нерегулярна	-Бързи търгове -Двустранни процедури
	Окончателни покупки	Окончателни продажби	-	Нерегулярна	Двустранни процедури
Структурни операции	Обратни операции	Емитиране на дългови сертификати	Стандартизиран/ нестандартизиран	Регулярна и нерегулярна	Стандартни търгове
	Окончателни покупки	Окончателни продажби	-	Нерегулярна	Двустранни процедури
Ликвидни улеснения с постоянен достъп					
Пределно кредитно улеснение	Обратни операции	-	Овърнайт	Достъп по преценка на участниците в операцията	
Депозитно улеснение	-	Депозити	Овърнайт	Достъп по преценка на участниците в операцията	

- *Основните рефинансиращи операции* са обратни сделки, осигуряващи постоянна ликвидност, със седмична честота и с падеж обикновено една седмица. Тези операции се извършват от националните централни банки на основата на стандартни търгове. Основните рефинансиращи операции играят централна роля за постигането на целите на операциите на открития пазар в Евросистемата и осигуряват по-голямата част от рефинансирането за финансовия сектор.

- *Дългосрочните рефинансиращи операции* са обратни сделки, осигуряващи ликвидност с месечна честота и падеж обикновено от три месеца. С тези операции се цели на участниците да се предостави допълнително дългосрочно рефинансиране, като те се извършват от националните централни банки на основата на стандартни търгове. Като правило с тези операции Евросистемата не цели подаването на сигнали към пазара и по тази причина обикновено действа като възползваща се от операцията страна.

- *Операциите за фино регулиране* са операции, които се извършват на база *ad hoc* с цел управление на ликвидността на пазара и определяне на лихвените проценти, и по-специално за смекчаване на въздействията върху лихвените проценти, предизвикани от неочаквани колебания в ликвидността на пазара. Операциите за фино регулиране се извършват предимно под формата на обратни сделки, но могат също така да приемат формата на окончателни сделки, валутни суап операции и набиране на срочни депозити. Инструментите и процедурите, прилагани при извършването на операциите за фино регулиране, се адаптират към вида на сделката и специфичните цели, преследвани чрез операциите. Операциите за фино регулиране обикновено се извършват от националните централни банки посредством бързи търгове или двустранни процедури. Управителният съвет на ЕЦБ решава дали при извънредни обстоятелства двустранните операции за фино регулиране могат да се извършат от самата Европейска централна банка.

- Освен това Евросистемата може да осъществява *структурни операции* чрез емитирането на дългови сертификати, извършване на обратни и окончателни сделки. Тези операции се извършват винаги когато ЕЦБ иска да приспособи структурната позиция на Евросистемата към финансовия сектор (на регулярна или нерегулярна основа). Структурните операции под формата на обратни сделки и емитирането на дългови инструменти се осъществяват от националните централни банки чрез стандартни търгове. Структурните операции под формата на окончателни сделки се извършват чрез двустранни процедури.

1.3.2. Ликвидни улеснения с постоянен достъп

Ликвидните улеснения с постоянен достъп имат за цел да предоставят или изтеглят краткосрочна ликвидност, да подават сигнали за основните насоки на паричната политика и да определят границите на краткосрочните пазарни лихвени проценти. Два вида ликвидни улеснения са на разположение на допустимите участници, предоставяни по тяхна инициатива и свързани с изпълнението на определени условия за оперативен достъп (виж също таблица 1):

- Участниците могат да използват *инструмента за пределно кредитно средство*, за да получат овърнайт ликвидност от националните централни банки

срещу допустими активи. При нормални обстоятелства не съществуват никакви кредитни лимити или други ограничения за достъпа на участниците в операциите до улеснението освен изискването да представят достатъчни базови активи. Лихвеният процент по пределното кредитно средство обикновено поставя таван за пазарния лихвен процент по овърнайт кредитите.

- Участниците могат да използват депозитното улеснение, за да правят овърнайт депозити в националните централни банки. При нормални обстоятелства не съществуват никакви депозитни лимити или други ограничения за достъпа на участниците в операциите до това улеснение. Лихвеният процент по тези депозити обикновено определя долната граница за пазарния лихвен процент по овърнайт депозитите.

Ликвидните улеснения с постоянен достъп се управляват по децентрализиран начин от националните централни банки.

1.3.3. Минимални резерви

Системата на минималните резерви на Евросистемата се прилага по отношение на кредитните институции в еврозоната и преди всичко е насочена към стабилизиране на лихвените проценти на паричния пазар и създаване (или разширяване) на структурен недостиг на ликвидност. Задължителните резерви на всяка институция се определят в зависимост от елементите на нейния баланс. За да се постигне целта за стабилизиране на лихвените проценти, системата на минималните резерви на Евросистемата позволява на институциите да използват средно ниво на наличностите. Съответствието на задължителните резерви се определя на основата на средните наличности на резерви за деня на дадена институция за едномесечен период на поддържането им. Наличностите от задължителни минимални резерви на институциите се олихвяват с лихвения процент на основните рефинансиращи операции на Евросистемата.

1.4. Участници в операциите

Рамката на паричната политика на Евросистемата е определена по такъв начин, че да гарантира участието на широк кръг участници в операциите. Институциите, за които е в сила изискването за минимални резерви съгласно член 19.1 от Устава на ЕСЦБ, могат да ползват ликвидните улеснения с постоянен достъп и да участват в операциите на открития пазар, организирани на принципите на стандартните търгове. Евросистемата има право да избере ограничен брой участници, които да участват в операциите за фино регулиране. Що се касае до окончателните сделки, не се налагат никакви ограничения *a priori* по отношение на обхвата на участниците. За валутните суап операции, извършвани за целите на паричната политика, се използват активните играчи на валутния пазар. Наборът от участници в тези операции е ограничен до онези институции, избрани за участие във валутните операции на Евросистемата, които се намират на територията на еврозоната.

1.5. Базови активи

В съответствие с член 18.1 от Устава на ЕСЦБ, всички кредитни операции на Евросистемата (а именно операции по паричната политика, осигуряващи ликвидност и кредит в рамките на деня) следва да се извършват на основата на адекватно

обезпечение. Евросистемата приема широк кръг от активи, обезпечаващи нейните операции. Евросистемата е разработила единна рамка за допустимо обезпечение, общо за всички кредитни операции в Евросистемата (наричана още „Единен списък”). На 1 януари 2007 г. тази единна рамка заменя двустепенната система, която е въведена от началото на Икономическия и паричен съюз. Единната рамка обхваща търгуеми и нетъргуеми активи, отговарящи на унифицираните критерии за допустимост на еврозоната, определени от Евросистемата. Не се прави разграничение между търгуеми и нетъргуеми активи по отношение на качеството им и тяхната допустимост за различните видове операции на паричната политика на Евросистемата, с изключение на факта, че нетъргуемите активи не се използват от Евросистемата за окончателни трансакции. Всички допустими активи могат да се използват на презгранична основа с помощта на модела за кореспондентски отношения между централните банки (CCBM), а при търгуемите активи, чрез допустимите връзки между системите за сетълмент на ценни книжа на Европейския съюз.

1.6. Промени в рамката на паричната политика

Управителният съвет на ЕЦБ може по всяко време да променя инструментите, условията, критериите и процедурите за извършване на операциите по паричната политика на Евросистемата.

ГЛАВА 2

ДОПУСТИМИ УЧАСТНИЦИ В ОПЕРАЦИИТЕ

2.1. Общи критерии за допускане до участие в операциите

Участниците в операциите на паричната политика на Евросистемата трябва да отговарят на определени критерии за допустимост[7]. Тези критерии се определят с оглед на това да се осигури достъп на широк кръг институции до операциите на паричната политика на Евросистемата, като се набляга върху еднаквия подход към институциите на територията на еврозоната и се гарантира изпълнението на някои оперативни и разумни изисквания от страна на участниците:

- Само институциите, за които се изискват задължителни минимални резерви в рамките на Евросистемата съгласно член 19.1 от Устава на ЕСЦБ, могат да бъдат избирани за участници в операциите. Институции, които са освободени от задължения по отношение на минималните задължителни резерви на Евросистемата (виж раздел 7.2.), нямат достъп до ликвидните улеснения с постоянен достъп и до операциите на открития пазар на Евросистемата.

- Участниците трябва да бъдат финансово стабилни. Те следва да подлежат на най-малко една форма на надзор от страна на националните институции, хармонизирана с изискванията на ЕО/ЕИП[8]. Въпреки това, от друга страна финансово стабилните институции, които са обект на национален надзор, нехармонизиран със сравним стандарт, могат също да бъдат приемани като участници в операциите, т. е. разположени в еврозоната клонове на институции, чиито централни управления са извън Европейското икономическо пространство (ЕИП).

- Участниците в операциите трябва да отговарят на всеки един оперативен критерий, посочен в съответните договорни или регулаторни разпоредби и прилаган от съответната национална централна банка (или от ЕЦБ), по начин, който да гарантира ефективното изпълнение на операциите на паричната политика на Евросистемата.

Тези общи критерии за достъп до операциите са едни и същи за цялата еврозона.

Институциите, отговарящи на общите критерии за достъп, могат:

- да бъдат допускани до ликвидните улеснения с постоянен достъп на Евросистемата, и

- да участват в операциите на открития пазар на Евросистемата на основата на стандартни търгове.

[7] За окончателните трансакции не се поставят никакви ограничения *a priori* по отношение на участниците в операциите.

[8] Хармонизираният надзор на кредитните институции се извършва на базата на Директива 2006/48/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 14 юни 2006 г. относно предприемането и осъществяването на дейност от кредитните институции (преработена), *Официален вестник на Европейския съюз* (OB L 177, 30 юни 2006 г., стр. 1).

Институциите могат да имат достъп до ликвидните улеснения с постоянен достъп и операциите на открития пазар на Евросистемата на основата на стандартни търгове само чрез националната централна банка на държавата-членка, в която е основана институцията. Ако дадена институция има представителства (централно управление или клонове) в повече от една държава-членка, всяко представителство има достъп до тези операции чрез националната централна банка на държавата-членка, в която се намира, независимо от факта, че заявките за участие в търговете от една институция могат да бъдат подавани само от едно представителство (централното управление или определен клон) във всяка държава-членка.

2.2. Избор на участници за бързи търгове и двустранни операции

За окончателните сделки не се поставят никакви ограничения *a priori* по отношение на обхвата на участниците.

За валутните суап операции, извършвани за целите на паричната политика, участниците трябва да могат да извършват ефективно валутни операции с големи обеми при всякакви пазарни условия. Обхватът на участниците във валутните суап операции съответства на участниците, намиращи се в еврозоната, които са избрани да участват във валутните интервенции на Евросистемата. Критериите и процедурите, прилагани при избора на участници във валутните интервенции на Евросистемата са представени в приложение 3.

За други операции, основани на бързи търгове и двустранни процедури (обратни операции за фино регулиране и набиране на срочни депозити) всяка национална централна банка избира кръг от участници сред институциите, намиращи се в нейната държава-членка и отговарящи на общите критерии за достъп до операциите. В този смисъл, активността на паричния пазар е първостепенен критерий за избор. Други критерии, които могат да бъдат взети предвид например, са ефективността на търговските операции и потенциала за наддаване.

При бързите търгове и двустранните операции, националните централни банки осъществяват сделки изключително с участниците, които са включени в кръга, одобрен за операциите за фино регулиране. Ако по някакви оперативни причини дадена национална централна банка не може да включи във всяка операция всички участници от листата за фино регулиране, то изборът им в тази държава-членка следва да се извършва на ротационен принцип за осигуряване на равен достъп.

Управителният съвет на ЕЦБ решава дали при извънредни обстоятелства двустранните операции за фино регулиране могат да се извършват от самата ЕЦБ. Ако ЕЦБ осъществява двустранна операция, изборът на участници в тези случаи се извършва от нея на ротационен принцип измежду онези участници в еврозоната, които имат право на достъп до бързи търгове и двустранни операции с цел постигане на равнопоставен достъп.

2.3. Санкции в случай на неизпълнение на задълженията на участниците

ЕЦБ налага санкции в съответствие с Регламент (ЕО) № 2532/98 на Съвета от 23 ноември 1998 г. относно правомощията на Европейската централна банка да налага

санкции[9], Регламент (ЕО) № 2157/1999 на Европейската централна банка от 23 септември 1999 г. относно правомощията на Европейската централна банка да налага санкции (ЕЦБ/1999/4)[10], Регламент (ЕО) № 2531/98 на Съвета от 23 ноември 1998 г. относно прилагането на минимални резерви от страна на Европейската централна банка съгласно измененията[11] и Регламент (ЕО) № 1745/2003 на Европейската централна банка от 12 септември 2003 г. относно прилагане на изискването за минимални резерви (ЕЦБ/2003/9)[12] по отношение на институциите, които не спазват задълженията, произтичащи от регламентите и решенията на ЕЦБ, свързани с прилагането на минималните резерви. Съответните санкции и процедурни правила за прилагането им са подробно описани в регламентите, цитирани по-горе. Освен това, в случай на сериозни нарушения на изискванията за минималните резерви, Евросистемата може да преустанови участието на отделни институции в операциите на открития пазар.

В съответствие с договорните и регулативни разпоредби, прилагани от съответните национални централни банки (или от ЕЦБ), Евросистемата може и ще приложи финансови санкции на участниците или ще прекрати участието им в операциите на открития пазар, ако тези участници не изпълняват задълженията си, произтичащи от договорните и регулативни разпоредби, прилагани от националните централни банки (или от ЕЦБ), както е описано по-долу.

Това се отнася за случаите на нарушаване на правилата за провеждане на търгове (ако даден участник не е в състояние да преведе достатъчно базови активи в залог за покриване на обема ликвидност, предоставен в операция по предоставяне на ликвидност или ако той не е в състояние да предостави достатъчно налични средства, за покриване на сумата, получена при операция по изтегляне на ликвидност) и правилата за двустранни сделки (ако даден участник не е в състояние да осигури достатъчно допустими базови активи или ако не може да предостави достатъчно налични средства за покриване на сумата, договорена в двустранните трансакции).

Това се прилага и в случаи на неспазване от страна на даден участник на правилата за използването на базови активи (ако даден участник използва активи, които в момента са или са станали недопустими, или които не могат да се използват от него например, поради свързаност между емитента/гаранта и участника, или ако те са едно и също лице, както и в случаи на неспазване на правилата за процедурите за края на деня и условията за достъп до пределното кредитно средство (ако даден участник, който има отрицателен баланс по сетълмент сметката си в края на деня, не отговаря на условията за достъп до пределното кредитно средство).

Освен това, мярката за прекратяване на участието в случай на нарушение от страна на участника може да бъде предприета и по отношение на клоновете на същата институция, разположени в други държави-членки. Като изключителна мярка, ако това се налага поради сериозността на дадено нарушение, което може да се докаже например от честотата или продължителността му, е възможно да бъде прекратено участието на участника във всички бъдещи операции на паричната политика за определен период от време.

[9] ОВ L 318, 27.11.1998 г., стр. 4
[10] ОВ L 264, 12.10.1999 г., стр. 21.
[11] ОВ L 318, 27.11.1998 г., стр. 1.
[12] ОВ L 250, 2.10.2003 г., стр. 10.

Финансовите санкции, налагани от националните централни банки в случаи на нарушаване на правилата за търговете, двустранните операции, базовите активи, процедурите за края на деня или условията на достъп до пределно кредитно средство, се изчисляват по предварително определена наказателна тарифа (както е установено в приложение 6).

2.4. Преустановяване на участието или изключване по съображения за предпазливост

В съответствие с договорните и регулативни разпоредби, прилагани от съответните национални централни банки (или от ЕЦБ), Евросистемата може да прекрати участието или да лиши участника от достъп до инструментите на паричната политика от съображения за предпазливост.

Освен това, прекратяването или изключването на участници може да бъде оправдано в случаите, попадащи в категорията „неизпълнение на задължение" от страна на участник в съответствие с договорните и регулативни разпоредби, прилагани от националните централни банки.

ГЛАВА 3

ОПЕРАЦИИ НА ОТКРИТИЯ ПАЗАР

Операциите на открития пазар играят важна роля за паричната политика на Евросистемата. Те се използват за управлението на лихвените проценти, за управлението на пазарната ликвидност и подаването на сигнали относно състоянието на паричната политика. В зависимост от целта им, периодичността и начина на провеждане, операциите на открития пазар на Евросистемата могат да бъдат разделени на четири категории: основни рефинансиращи операции, дългосрочни рефинансиращи операции, операции за фино регулиране и структурни операции. Що се отнася до използваните инструменти, обратните операции се явяват главния инструмент на открития пазар на Евросистемата и могат да бъдат използвани при всичките четири категории операции, докато дълговите сертификати могат да се прилагат при структурните операции за изтегляне на ликвидност. Освен това Евросистемата разполага с три други инструменти за извършването на операции за фино регулиране: окончателни сделки, валутни суап операции и набиране на срочни депозити. В следващите раздели подробно се представят специфичните характеристики на различните видове инструменти на открития пазар, използвани от Евросистемата.

3.1. Обратни операции

3.1.1. Общи характеристики

Вид инструмент

Обратните операции се отнасят към операциите, при които Евросистемата купува или продава при репосделки или извършва кредитни операции срещу активи, приемани в залог. Обратните операции се използват за основните рефинансиращи операции и при по-дългосрочните рефинансиращи операции. Освен това Евросистемата може да използва обратните (репо) операции за структурни операции и за фино регулиране.

Правно основание

Националните централни банки могат да извършват обратни (репо) операции или под формата на репосделки (а именно собствеността върху даден актив се прехвърля на кредитора, докато страните се споразумеят да закрият операцията чрез повторно прехвърляне на актива на длъжника в даден бъдещ момент), или като обезпечени заеми (а именно върху актива се получава приложимо във всеки един момент право на гаранция, но допускайки, че задължението по дълга ще бъде изпълнено, собствеността върху актива се запазва от длъжника). Допълнителните разпоредби, свързани с обратните (репо) операции на основата на репосделки, се определят подробно в договорите, прилагани от съответната национална централна банка (или от ЕЦБ). В разпоредбите за обратните операции, основани на обезпечени заеми, се вземат под внимание различните процедури и формалности, необходими за установяването и последващото освобождаване на правото върху обезпечението (а именно залогът, прехвърлянето или паричното задължение), които се прилагат в различните законодателства.

Лихвени условия

Разликата между покупната цена и цената на обратното изкупуване в една репосделка съответства на лихвата, дължима върху размера на средствата, предоставени или взети назаем до падежа на операцията, т. е. цената на обратното изкупуване включва съответно дължимата лихва. Лихвеният процент върху дадена обратна операция под формата на обезпечен заем се определя чрез прилагането на съответния лихвен процент по кредита до падежа на операцията. Лихвеният процент, прилаган при операциите на открития пазар на Евросистемата е проста лихва, основаваща се на конвенцията за отчитане на дните „реални дни/360".

3.1.2. Основни рефинансиращи операции

Основните рефинансиращи операции са най-важните операции на открития пазар, извършвани от Евросистемата и играят ключова роля в осъществяването на целите, свързани с управлението на лихвените проценти, управлението на ликвидността на пазара и подаването на сигнали за състоянието на паричната политика. Те също така осигуряват основната част от рефинансирането за финансовия сектор.

Оперативните характеристики на основните рефинансиращи операции могат да бъдат обобщени като следва:

- те представляват обратни операции за предоставяне на ликвидност;
- осъществяват се редовно всяка седмица[13];
- обикновено са с падеж една седмица[14];
- извършват се по децентрализиран начин от националните централни банки;
- осъществяват се чрез стандартни търгове (както е описано в раздел 5.1.);
- всички участници, отговарящи на общите критерии за допустимост (които са определени в раздел 2.1.) могат да подават заявки за участие в основните рефинансиращи операции; и
- търгуемите и нетъргуемите активи, (както са описани в глава 6), са допустими като базови активи при основните рефинансиращи операции.

3.1.3. Дългосрочни рефинансиращи операции

Евросистемата извършва и редовни операции по рефинансиране, обикновено с падеж от три месеца, които са насочени към осигуряване на допълнително дългосрочно рефинансиране за финансовия сектор. Тези операции представляват само малка част от

[13] Основните и дългосрочните операции по рефинансиране се изпълняват в съответствие с предварително обявявания календар за търгове на Евросистемата (виж също така раздел 5.1.2), който се намира на Интернет страницата на ЕЦБ (www.ecb.int;), както и на Интернет страниците на Евросистемата (виж приложение 5).

[14] Падежът на основните и дългосрочните операции по рефинансиране може понякога да се променя *inter alia* в зависимост от почивните дни на банковите системи в държавите-членки.

общия обем на рефинансирането. При тези операции Евросистемата като правило не цели да изпраща сигнали към пазара и действа като възползваща се от операцията страна. Съответно, дългосрочните рефинансиращи операции обикновено се извършват под формата на търгове с променлив процент, като периодично ЕЦБ посочва обема на операцията, който ще се разпределя в предстоящите търгове. При извънредни обстоятелства Евросистемата може също да извърши операции по дългосрочно рефинансиране чрез търгове с фиксирани лихвени проценти.

Оперативните характеристики на дългосрочните рефинансиращи операции могат да бъдат обобщени, както следва:

- те представляват обратни операции за предоставяне на ликвидност;
- осъществяват се редовно ежемесечно[15];
- като правило са с падеж три месеца[16];
- извършват се по децентрализиран начин от националните централни банки;
- извършват се чрез стандартни търгове (както е описано в раздел 5.1.);
- всички участници, отговарящи на основните критерии за достъп (които са определени в раздел 2.1.), могат да представят заявления за участие в дългосрочни рефинансиращи операции;
- и двата вида активи, от първи и втори ред (както е описано в глава 6), са допустими като базови активи при дългосрочни рефинансиращи операции.

3.1.4. Обратни операции за фино регулиране

Евросистемата може да извършва операции за фино регулиране под формата на обратни операции на открития пазар. Операциите за фино регулиране са предназначени за управление на ликвидността на пазара и лихвените проценти, и по-специално за смекчаване въздействието върху лихвените проценти в резултат на неочаквани колебания в ликвидността на пазара. Потенциалната необходимост от бърза реакция в случай на неочаквани промени на пазара изисква висока степен на гъвкавост при избора на процедури и оперативни характеристики при извършването на тези операции.

Оперативните характеристики на обратните операции за фино регулиране могат да бъдат обобщени, както следва:

- те могат да се осъществяват под формата на операции за предоставяне или изтегляне на ликвидност;
- периодичността им не е стандартизирана;
- падежът им не е стандартизиран;
- обратните (репо) операции за фино регулиране, чрез които се предоставя ликвидност, обикновено се извършват чрез бързи търгове, въпреки че възможността за използване на двустранни операции не се изключва (виж глава 5);

[15] Основните и дългосрочните операции по рефинансиране се изпълняват в съответствие с предварително обявявания календар за търгове на Евросистемата (виж също така раздел 5.1.2), който се намира на Интернет страницата на ЕЦБ (www.ecb.int;), както и на Интернет страниците на Евросистемата (виж приложение 5).
[16] Виж забележка 14.

- обратните операции за фино регулиране, чрез които се изтегля ликвидност, като правило се извършват чрез двустранни операции (както е описано в раздел 5.2.);
- тези операции обикновено се изпълняват по децентрализиран начин от националните централни банки (Управителният съвет на ЕЦБ може да решава дали при извънредни обстоятелства двустранните обратни операции за фино регулиране могат да се извършват от ЕЦБ);
- Евросистемата може да избере в съответствие с критериите, описани в раздел 2.2., ограничен брой участници в обратните операции за фино регулиране;

и

- търгуемите и нетъргуемите активи, (както е описано в глава 6), са допустими като базови активи при обратните операции за фино регулиране.

3.1.5. Структурни обратни операции

Евросистемата може да изпълнява структурни операции под формата на обратни (репо) операции на открития пазар за приспособяване на структурната позиция на Евросистемата към финансовия сектор.

Оперативните характеристики на тези операции могат да се обобщят, както следва:

- те са операции за предоставяне на ликвидност;
- честота им може да бъде на регулярна или нерегулярна основа;
- падежът им не е стандартизиран *a priori*;
- извършват се чрез стандартни търгове (както е описано в раздел 5.1.);
- извършват се по децентрализиран начин от националните централни банки;
- всички участници, отговарящи на общите критерии за достъп (както са описани в раздел 2.1.) могат да представят заявки за участие в структурните обратни операции;

  и
- търгуемите и нетъргуемите активи (както е описано в глава 6), са допустими като базови активи при структурните обратни операции.

3.2. Окончателни сделки

Вид инструмент

Окончателните трансакции на открития пазар се отнасят към операциите, при които Евросистемата окончателно купува или продава допустими активи на пазара. Тези операции се извършват само със структурни цели и за фино регулиране.

Правно основание

Окончателната сделка предполага пълно прехвърляне на собственост от продавача на купувача без възможност за обратен трансфер на собствеността. Сделките се изпълняват в съответствие с пазарните конвенции за използвания в трансакцията дългов инструмент.

Ценови условия

При изчисляване на цените Евросистемата действа в съответствие с най-широко използваната пазарна конвенция за използваните в сделката дългови инструменти.

Други оперативни характеристики

Оперативните характеристики на окончателните сделки на Евросистемата могат да се обобщят, както следва:

- те могат да се осъществяват под формата на операции за предоставяне на ликвидност (окончателни покупки) или операции за изтегляне на ликвидност (окончателни продажби);
- честотата им не е стандартизирана;
- извършват се чрез двустранни процедури (както е специфицирано в раздел 5.2.);
- обикновено се изпълняват децентрализирано от националните централни банки (Управителният съвет на ЕЦБ може да решава дали при извънредни обстоятелства окончателните сделки за фино регулиране могат да се извършат от ЕЦБ);
- не се поставят никакви ограничения априори по отношение на обхвата на участниците в окончателните сделки; и
- само търгуеми активи (както е специфицирано в глава 6.) се използват за базови активи при окончателните сделки.

3.3. Емитиране на дългови сертификати на ЕЦБ

Вид инструмент

ЕЦБ може да емитира дългови сертификати за коригиране на структурната позиция на Евросистемата в съответствие с финансовия сектор, така че да създаде (или увеличи) ликвиден недостиг на пазара.

Правно основание

Сертификатите представляват задължение на ЕЦБ към държателя на сертификата. Сертификатите се емитират и притежават в безналична форма в депозитарите на ценни книжа на Еврозоната. ЕЦБ не налага никакви ограничения върху прехвърляемостта на сертификатите. Допълнителните разпоредби, свързани с дълговите сертификати на ЕЦБ ще бъдат включени в условията за такива сертификати.

Лихвени условия

Сертификатите се емитират като сконтови, т.е. те се емитират под номиналната стойност и на падежа се погасяват по номинална стойност. Разликата между емитирания размер и погасения размер се равнява на натрупаната лихва по договорения лихвен процент до падежа на сертификата върху емитирания обем. Прилага се проста лихва съгласно конвенцията за отчитане на дните „реални дни/360”. Изчисляването на емитираното количество е показано в кутийка 1.

КУТИЙКА 1

Емитиране на дългови сертификати на ЕЦБ

Сумата на емисията е: $$P_T = N \times \frac{1}{1 + \frac{r_1 \times D}{36000}},$$
където

N = номинален размер на дълговия сертификат
r_1 = лихвен процент (в %)
D = падеж на дълговия сертификат (в дни)
P_T = размер на емисията на дълговия сертификат

Други оперативни характеристики

Оперативните характеристики на емитираните дългови сертификати могат да бъдат обобщени, както следва:

- сертификатите се емитират за изтегляне на ликвидност от пазара;
- сертификатите могат да се емитират на регулярна или нерегулярна основа;
- сертификатите са с падеж до дванадесет месеца;
- сертификатите се емитират чрез стандартни търгове (както е описано в раздел 5.1.);
- търговете и разплащанията по сертификатите се извършват по децентрализиран начин от националните централни банки; и
- всички участници, отговарящи на общите критерии за достъп (описани в раздел 2.1.) могат да подават заявки за участие в подписката за дългови сертификати на ЕЦБ.

3.4. Валутни суап операции

Вид инструмент

Валутните суап операции, осъществявани за целите на паричната политика се състоят от едновременни спот и форуърд трансакции на евро срещу чуждестранна валута. Те се използват за целите на финото регулиране главно за управление на ликвидността на пазара и регулиране на лихвените проценти.

Правно основание

Валутните суап операции, осъществявани за целите на паричната политика, се отнасят към операциите, при които Евросистемата купува (или продава) евро на спот база срещу чуждестранна валута и в същото време я продава (или купува) с форуърдна трансакция на определена дата. Допълнителните разпоредби, свързани с валутните суап операции, са описани в договорите, прилагани от съответната национална централна банка (или от ЕЦБ).

Условия за валутите и обменните курсове

По принцип, Евросистемата оперира само с най-търгуваните валути и съгласно стандартната пазарна практика. При всяка валутна суап операция Евросистемата и участниците се договарят за суап точките по трансакцията. Суап точките представляват разликата между обменния курс по форуърд трансакцията и обменния курс по спот трансакцията. Суап точките на еврото спрямо дадена чуждестранна валута се котират съгласно общите пазарни конвенции.Условията на обменния курс за валутните суап операции са описани в кутийка 2.

КУТИЙКА 2

Валутни суап операции

S - спот (спрямо датата на сключване на валутната суап операция) обменен курс на еврото (EUR) към чуждестранната валута ABC.

$$S = \frac{x \times ABC}{1 \times EUR}$$

F_M -форуърден обменен курс на еврото към чуждестранната валута ABC на датата на обратното изкупуване на суап операцията (M)

$$F_M = \frac{y \times ABC}{1 \times EUR}$$

Δ_M - форуърд точки на еврото към чуждестранната валута ABC на датата на обратното изкупуване на суап операцията (M)

$\Delta_M = F_M - S$

N(.) - спот обемът на валутата; $N(.)_M$ е форуърдния обем на валутата:

$$N(ABC) = N(EUR) \times S \text{ или } N(EUR) = \frac{N(ABC)}{S}$$

$$N(ABC)_M = N(EUR)_M \times F_M \text{ или } N(EUR) = \frac{N(ABC)_M}{F_M}$$

Други оперативни характеристики

Оперативните характеристики на валутните суап операции могат да се обобщят по следния начин:

- могат да се извършват под формата на операции за предоставяне или изтегляне на ликвидност;
- честотата им не е стандартизирана;
- падежът им не е стандартизиран;
- извършват се чрез бързи търгове или двустранни процедури (виж глава 5);
- обикновено се извършват децентрализирано от националните централни банки (Управителният съвет на ЕЦБ може да решава дали при извънредни обстоятелства двустранните валутни суап операции могат да се извършат от ЕЦБ),

и

- Евросистемата може да избере съгласно критериите, описани в раздел 2.2. и приложение 3, ограничен брой участници, които да участват във валутните суап операции.

3.5. Набиране на срочни депозити

Вид инструмент

Евросистемата може да покани участниците да откриват олихвяеми срочни депозити при националната централна банка на държавата-членка, в която е учреден участникът. Набирането на срочни депозити се предвижда само за целите на финото регулиране, насочено към изтегляне на ликвидност от пазара.

Правно основание

Депозитите, приемани от участниците са с фиксиран срок и фиксиран лихвен процент. Националните централни банки не предоставят обезпечение в замяна на депозитите.

Лихвени условия

По тези депозити се прилага проста лихва на основата на конвенцията за отчитане на дните „реални дни/360”. Лихвата се изплаща на падежа на депозита.

Други оперативни характеристики

Оперативните характеристики на набирането на депозити с фиксиран срок могат да се обобщят по следния начин:

- депозитите се набират с цел изтегляне на ликвидност;
- честотата, с която се набират депозитите, не е стандартизирана;
- падежът на депозитите не е стандартизиран;
- набирането на депозитите обикновено се извършва чрез бързи търгове, въпреки че не се изключва възможността да се използват и двустранни процедури (виж глава 5);
- набирането на депозити обикновено се извършва децентрализирано от националните централни банки (Управителният съвет на ЕЦБ може да решава дали при извънредни обстоятелства двустранното набиране на срочни депозити[17] може да се извърши от ЕЦБ);

и

- Евросистемата може да избере съгласно критериите, описани в раздел 2.2., ограничен брой участници, които да се включат в набирането на срочни депозити.

[17] Срочните депозити се държат по сметки в националните централни банки; това се прилага дори ако тези операции трябва да се извършат по централизиран начин от ЕЦБ.

ГЛАВА 4

ЛИКВИДНИ УЛЕСНЕНИЯ С ПОСТОЯНЕН ДОСТЪП

4.1. Пределно кредитно средство

Вид инструмент

Участниците могат да използват пределното кредитно средство за получаване на овърнайт ликвидност от националните централни банки по предварително определен лихвен процент срещу допустими активи (както е описано подробно в глава 6). Този инструмент се използва за удовлетворяване на временните ликвидни нужди на участниците. При нормални обстоятелства лихвеният процент по този инструмент определя тавана за овърнайт лихвения процент на пазара. Условията за прилагането на този инструмент са еднакви в цялата Еврозона.

Правно основание

Националните централни банки могат да предоставят ликвидност по пределното кредитно средство или под формата на овърнайт репосделки (т.е. собствеността върху актива се прехвърля на кредитора, докато страните се договорят за обратна операция чрез повторно прехвърляне на актива към длъжника на следващия работен ден), или като обезпечени със залог овърнайт заеми (т.е. върху актива се получава приложимо във всеки един момент право върху обезпечението, но допускайки, че задължението по дълга ще бъде изпълнено, собствеността върху актива се запазва от длъжника). Допълнителните разпоредби за извършването на репосделките са описани в договорите, прилагани от съответната национална централна банка. В разпоредбите за предоставяне на ликвидност под формата на обезпечени заеми се вземат предвид различни процедури и официални изисквания, необходими за установяването и последващото реализиране на правото върху обезпечението (залога, прехвърлянето или паричното задължение), които се прилагат в различните законодателства.

Условия за достъп

Институции, отговарящи на общите критерии за достъп на участниците, описани в раздел 2.1., могат да бъдат допускани до инструмента пределно кредитно средство. Достъпът до пределното кредитно средство се предоставя чрез националната централна банка на държавата-членка, в която се намира институцията. Достъпът до пределното кредитно средство се предоставя само в дните, когато съответните национални системи за брутен сетълмент в реално време (СБСРВ) и съответните системи за сетълмент на ценни книжа работят.

В края на всеки работен ден дебитните позиции в рамките на деня на участниците по сетълмент сметките им в националните централни банки автоматично се считат като искане за ползване на пределно кредитно средство. Редът за достъп в края на деня до пределното кредитно средство е описан в раздел 5.3.3.

Даден участник може също така да получи достъп до инструмента пределно кредитно средство чрез изпращане на искане до националната централна банка на държавата-членка, в която се намира участника. За да може националната централна банка да

придвижи искането в същия ден, то следва да бъде получено от нея не по-късно от 30 минути след действителния край на работното време на системата ТАРГЕТ[18] [19]. Като общо правило краят на работното време на системата ТАРГЕТ е 18.00 ч. Централно европейско време. Крайният срок за отправяне на искане за достъп до пределно кредитно средство се отлага допълнително с 30 минути в последния работен ден за Евросистемата от периода за поддържане на минимални резерви. В искането следва да се посочи обемът на кредита и в случай че базовите активи за трансакцията все още не са предварително депозирани в националната централна банка, се посочват активите, които ще бъдат доставени за трансакцията.

Освен изискването за представяне на достатъчно допустими базови активи, не съществува ограничение по отношение на размера на средствата, които ще се заемат по пределното кредитно средство.

Падеж и лихвени условия

Кредитът, отпуснат по улеснението пределно кредитно средство, е с овърнайт падеж. За участниците в операциите, които участват директно в ТАРГЕТ, кредитът се погасява на следващия ден, в който съответната национална система за брутен сетълмент в реално време и съответната система за сетълмент на ценни книжа работят в момента на тяхното отваряне.

Лихвеният процент се обявява предварително от Евросистемата и се калкулира като проста лихва съгласно конвенцията за отчитане на дните „реални дни/360”. ЕЦБ може да промени лихвения процент по всяко време, който влиза в сила най-рано на следващия работен ден за Евросистемата[2] [3]. Лихвата по това улеснение се изплаща с погасяването на кредита.

Прекратяване на достъпа до улеснението

Достъпът до пределното кредитно средство се предоставя само в съответствие с целите и общите положения на паричната политика на ЕЦБ. ЕЦБ може да преработи условията на това улеснение или да прекрати използването му по всяко време.

4.2. Депозитно улеснение

Вид инструмент

[18] В някои държави-членки националната централна банка (или някой от нейните клонове) може да не бъде отворен за целите на операциите на паричната политика в някои работни дни за Евросистемата поради национални или регионални банкови празници. В този случай съответната национална централна банка е отговорна за информирането на участниците предварително относно реда за достъп до пределното кредитно средство във връзка с банковия празник.

[19] Дните, в които системата ТАРГЕТ не работи, се обявяват на интернет страницата на ЕЦБ (www.ecb.int) както и на Интернет страниците на Евросистемата (виж приложение 5).

[2] Навсякъде в настоящия документ, терминът „работен ден на Евросистемата” се отнася до всеки ден, на който ЕЦБ и поне една национална централна банка са отворени за целите на провеждането на операции по паричната политика на Евросистемата.

[3] Решенията за промените на лихвените проценти се вземат от Управителния съвет. Тези решения обикновено се вземат когато той прави оценка на състоянието на паричната политика (на първото си заседание за месеца) и влизат в действие едва в началото на новия период на поддържане на минимални резерви.

Участниците могат да използват депозитното улеснение за откриване на овърнайт депозити при националните централни банки. Върху депозитите се начислява предварително определен лихвен процент. При нормални обстоятелства лихвеният процент по това улеснение определя долната граница на овърнайт пазарен лихвен процент. Условията за прилагането на депозитното улеснение са еднакви в цялата Еврозона[21].

Правно основание

Върху овърнайт депозитите, приемани от участниците се начислява фиксиран лихвен процент. Не се предоставя обезпечение в замяна на депозита.

Условия за достъп[22]

Институциите, които отговарят на общите критерии за достъп на участниците, описани в раздел 2.1., имат достъп до депозитното улеснение. Достъпът до това улеснение се предоставя чрез националната централна банка на държавата-членка, в която се намира дадената институция. Достъпът до депозитното улеснение е възможен само в дните, когато съответната национална система за брутен сетълмент в реално време работи.

За предоставяне на достъп до депозитното улеснение, участникът следва да изпрати искане до националната централна банка на държавата-членка, в която е установен даденият участник. За да може националната централна банка да придвижи искането в рамките на същия ден, то трябва да бъде получено от националната централна банка не по-късно от 30 минути след фактическото приключване на работното време на ТАРГЕТ, което като правило е 18.00 ч. Централно европейско време[23],[24]. Крайният срок за подаването на искането за достъп до депозитното улеснение се отлага допълнително с 30 минути в последния работен ден на периода на поддържане на минимални резерви на Евросистемата. В искането следва да се посочи размерът на средствата, които ще се депозират по това улеснение.

Не съществува ограничение по отношение на размера на средствата, които един участник може да предостави по депозитното улеснение.

Падеж и лихвени условия

Депозитът, предоставен по депозитното улеснение е с продължителност овърнайт. За институциите, които участват пряко в системата ТАРГЕТ, депозитът по това улеснение

[21] В страните от Еврозоната могат да съществуват оперативни разлики, произтичащи от наличието на различни структури на сметките в различните национални централни банки

[22] Поради наличието на различни структури на сметките в националните централни банки, ЕЦБ може да разреши на националните централни банки да прилагат условия за достъп с малки различия в сравнение с описаните. Националните централни банки предоставят информация за тези отклонения от условията за достъп, описани в настоящия документ.

[23] В някои държави-членки националната централна банка (или някой от нейните клонове) може да не бъде отворен за целите на операциите на паричната политика в някои работни дни за Евросистемата поради национални или регионални банкови празници. В този случай съответната национална централна банка е отговорна за предварително информиране на участниците относно реда, определен за достъп до депозитното улеснение, във връзка с банковия празник.

[24] Дните, в които системата ТАРГЕТ не работи, се обявяват на Интернет страницата на ЕЦБ (www.ecb.int), както и на интернет страниците на Евросистемата (виж приложение 5).

е с падеж на следващия ден, в който съответната национална система за брутен сетълмент в реално време в момента на нейното отваряне.

Лихвеният процент се обявява предварително от Евросистемата и се изчислява като проста лихва съгласно конвенцията за отчитане на дните „реални дни/360”. ЕЦБ може да направи промени в лихвения процент по всяко време, който влиза в сила най-рано на следващия работен ден за Евросистемата.[4] Лихвата по депозитите е платима в момента на падежа им.

Прекратяване на достъпа до улесненението

Достъпът до депозитното улеснение се предоставя само в съответствие с целите и общите положения на паричната политика на ЕЦБ. ЕЦБ може да преработи условията на това улеснение или да прекрати използването му по всяко време.

ГЛАВА 5

ПРОЦЕДУРИ

5.1. Процедура за провеждане на търгове

5.1.1. Основни положения

Операциите на открития пазар на Евросистемата обикновено се извършват чрез организиране на търгове. Процедурите за организиране на търговете се осъществяват чрез шест оперативни стъпки, както е описано в каре 3.

Евросистемата прави разлика между два различни вида процедури за провеждане на търгове: стандартни търгове и бързи търгове. Процедурите за организирането на стандартните и бързите търгове са идентични с изключение на времевата рамка и обхвата на участниците.

Стандартни търгове

Стандартните търгове се провеждат в рамките на 24 часа от обявяването на търга до потвърждаването на резултатите от него (при положение, че времето от крайния срок за подаване на заявките до обявяването на резултатите е приблизително два часа). Схема 1 дава представа за необходимото време, в което обикновено се осъществяват оперативните стъпки на стандартните търгове. ЕЦБ може да реши да промени времевата рамка при някои отделни операции, ако счете това за необходимо.

Основните рефинансиращи операции, дългосрочните рефинансиращи операции и структурните операции (с изключение на окончателните сделки) винаги се извършват чрез стандартни търгове. Участниците, които отговарят на общите критерии за достъп до операциите, описани в раздел 2.1., могат да участват в стандартните търгове.

[4] Решенията за промените на лихвените проценти се вземат от Управителния съвет. Тези решения обикновено се вземат когато той прави оценка на състоянието на паричната политика (на първото си заседание за месеца) и влизат в действие едва в началото на новия период на поддържане на минимални резерви.

Бързи търгове

Бързите търгове обикновено се извършват в рамките на 90 минути от обявяването на търга, като удостоверяването се извършва незабавно след обявяването на резултатите от него. Обичайната времевата рамка за осъществяване на оперативните стъпки при бързите търгове е описана в схема 2. ЕЦБ може да реши да промени времевата рамка за някои отделни операции, ако счете това за необходимо. Бързите търгове се използват единствено за целите на операциите за фино регулиране. Евросистемата може да подбере в съответствие с критериите и процедурите, описани в раздел 2.2., ограничен брой институции, които да участват в бързите търгове .

Търгове с фиксиран и променлив лихвен процент

Евросистемата има възможността да провежда търгове с фиксиран лихвен процент (обем) или с променлив лихвен процент (лихва). При търговете с фиксиран лихвен процент ЕЦБ предварително определя лихвения процент и участващите институции правят своите заявки за сумите, с които желаят да участват в трансакцията при дадения фиксиран лихвен процент[25]. При търговете с променлив лихвен процент участниците правят своите заявки за количеството пари и за лихвения процент, по който те биха желали да участват в трансакцията с националните централни банки[26].

КУТИЙКА 3

Оперативни стъпки при организирането на търгове

Стъпка 1. Обявяване на търг
а) Обявяване от ЕЦБ чрез обществените телекомуникационни средства
б) Обявяване от националните централни банки чрез националните телекомуникационни средства и директно на отделните участници (ако това се счита за необходимо)
Стъпка 2. Подготовка на участниците и подаване на заявките за участие
Стъпка 3. Събиране на заявките от Евросистемата
Стъпка 4. Разпределяне и обявяване на резултатите от търга
а) Решение на ЕЦБ за разпределяне по заявки
б) Обявяване на резултатите от разпределянето
Стъпка 5. Потвърждаване на отделните резултати от търга
Стъпка 6. Сетълмент на трансакциите (виж раздел 5.3.)

5.1. 2. Календар на търговете

[25] При търговете за валутни суап операции с фиксиран лихвен процент ЕЦБ фиксира суап точките по операцията и участниците предлагат сумата на валутата, която ще остане с постоянен обем през цялата операция, и която те искат да продадат (и купят обратно) или купят (и продадат обратно) по този лихвен процент.

[26] При търговете за валутни суап операции с променлив лихвен процент участниците правят заявки за сумите на валута, която ще остане с постоянен обем през цялата операция, и суап точките, при които те искат да влязат в операцията.

Основни рефинансиращи операции и дългосрочни рефинансиращи операции

Основните и дългосрочните рефинансиращи операции се извършват съгласно примерен календар, публикуван от Евросистемата[27]. Календарът се публикува поне три месеца преди началото на годината, за която се отнася. Дните, в които обикновено се извършват основни и дългосрочни рефинансиращи операции, са описани в таблица 2. ЕЦБ има за цел да гарантира участието на институциите от всички държави-членки в основните и дългосрочни рефинансиращи операции. По тази причина, когато подготвя календара за тези операции, ЕЦБ прави необходимите корекции в предварителната схема, за да се вземат под внимание почивните дни на банковите системи в отделните държави-членки.

Структурни операции

Структурните операции, провеждани чрез стандартни търгове не се извършват по предварително обявен календар. Те обаче, обикновено се провеждат и разплащанията се организират само в дните, които се явяват работни дни за националните централни банки[28] на всички държави-членки.

Операции за фино регулиране

Операциите за фино регулиране не се провеждат по предварително обявяван календар. ЕЦБ може да вземе решение да провежда тези операции, в който и да е работен ден на Евросистемата. Участват само национални централни банки на държави-членки, в които денят за търговия, денят за сетълмент и денят за плащане са работни дни за националната централна банка.

СХЕМА 1

Обичайна времева рамка за осъществяване на оперативните стъпки при организирането на стандартните търгове (обозначените часове са по Централно европейско време)

[27] Календарът за операциите на Евросистемата, свързани с аукционите, може да бъде намерен на интернет страницата на ЕЦБ (www.ecb.int) и на Интернет страниците на Евросистемата (виж приложение 5).

[28] В целия документ терминът „работен ден за националните централни банки" се отнася за всеки един ден, в който националната централна банка на дадена държава-членка е отворена за целите на операциите на паричната политика на Евросистемата. В някои държави-членки клонове на националната централна банка могат да бъдат затворени в работните дни за националната централна банка, поради местни или регионални банкови празници. В тези случаи съответната национална централна банка е отговорна за предварителното информиране на участниците относно условията за включване в операциите на съответните клонове.

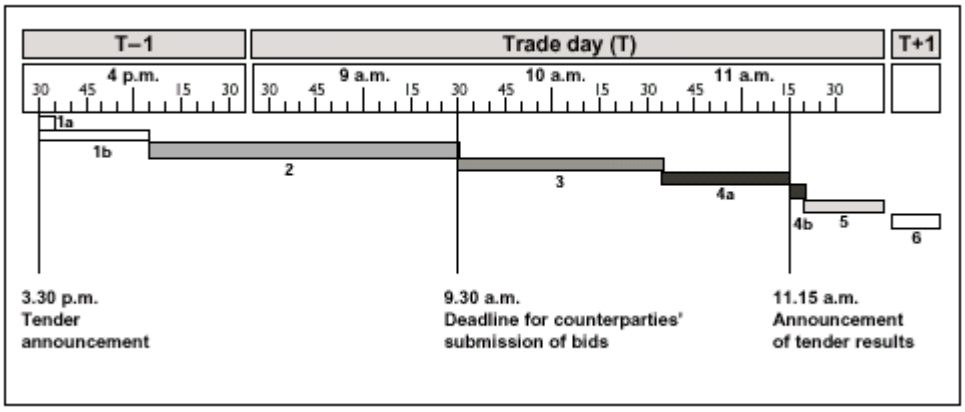

Ден за търговия (Т)
3.30 p.m Обявяване на търг
9.30 a.m. Краен срок за подаване на заявленията от страна на участниците
11.15 a.m. Обявяване на резултатите от търга
Бележка: Цифрите съответстват на оперативните стъпки, които са описани в кутийка 3.

СХЕМА 2

Обичайна времева рамка за осъществяване на оперативните стъпки при организирането на бързи търгове

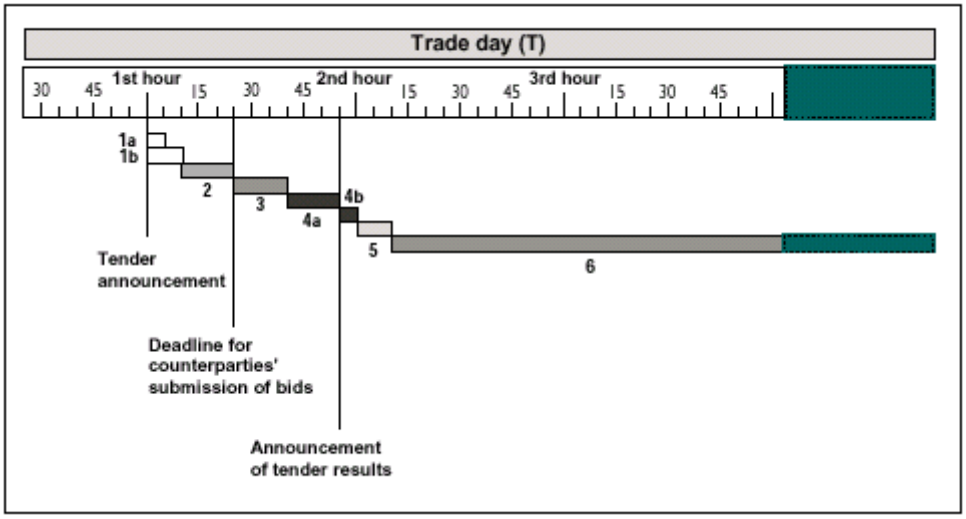

Забележка: Цифрите съответстват на оперативните стъпки, които са описани в кутийка 3.

Ден за търговия
Първи час
Втори час
Трети час
Обявяване на търга
Краен срок за подаване на заявленията от страна на участниците
Обявяване на резултатите от търга

ТАБЛИЦА 2

Обичайни дни, в които се организират търговете по основно и дългосрочно рефинансиране

Вид операция	Обичаен ден за търговия (Т)
Основни рефинансиращи операции	Всеки вторник
Дългосрочни рефинансиращи операции	Последната сряда на всеки календарен месец[1]
[1] Поради коледните празници, операциите през м. декември обикновено се изтеглят с една седмица, т. е. през предходната сряда на месеца.	

5.1.3. Обявяване на търга

Стандартните търгове на Евросистемата се обявяват публично чрез далекосъобщителните средства. Освен това националните централни банки могат да обявяват търговете директно на участниците, които нямат достъп до телекомуникационни средства. Съобщението за обявяване на публичен търг обикновено съдържа следната информация:

- референтен номер на търга ;
- датата на търга ;
- вид на операцията (предоставяне или изтегляне на ликвидност и вид на инструмента на паричната политика, който ще се използва);
- падеж на операцията;
- вид на аукциона (с фиксиран или променлив лихвен процент);
- метод на разпределяне („нидерландски” или “американски” тип аукцион, както са дефинирани в раздел 5.1.5.);
- предвидения обем на операцията (обикновено по отношение само на операциите по дългосрочно рефинансиране);
- фиксирания лихвен процент/цената/суаповите точки на търга (при провеждането на търгове с фиксиран лихвен процент);
- минималния/максималния приемлив лихвен процент/цена/суапови точки (ако е приложимо);
- началната дата и датата на падежа на операцията (ако е приложимо) или вальора и датата на падеж на инструмента (в случай на емитиране на дългови сертификати);
- валутите, които участват в операцията и валутата, чийто обем остава непроменен през цялата операция (в случай на валутни суап операции);
- референтния спот обменен курс, който ще се използва за пресмятането на заявките (в случай на валутни суап операции);
- ограничението за максимално заявено количество (ако има такова);
- минималното количество за разпределяне (ако има такова);
- минималното съотношение при разпределяне (ако има такова);
- определеното време за постъпване на заявките;
- деноминацията на сертификатите (в случай че се емитират дългови сертификати)
  и
- ISIN кода (международния идентификационен код) на емисията (в случай на емитиране на дългови сертификати).

С оглед увеличаване на прозрачността на своите операции за фино регулиране Евросистемата обикновено обявява публично предварително бързите търгове. При извънредни обстоятелства обаче ЕЦБ може да вземе решение и да не обявява бързите търгове публично предварително. При обявяването на бързите търгове се следват същите процедури, като тези при стандартните търгове. При провеждането на бързи търгове, независимо от това дали те са обявени публично или не, националните централни банки влизат във връзка директно с избраните участници.

5.1.4. Подготовка и подаване на заявления за участие в търга

Заявленията за участие в търга, подавани от институциите, трябва да бъдат във форма, която следва образеца, предоставян от националните централни банки за съответния вид операция. Заявленията за участие в търга се подават в националната централна банка на дадената държава-членка, в която е установена институцията (с адрес на управление или клон). Заявките на дадена институция могат да бъдат подавани само от едно предприятие(или от адреса на управление, или от посочен клон на институцията) във всяка държава-членка.

При търговете с фиксиран лихвен процент, участниците трябва да посочат в заявките си сумата, с която те желаят да участват в трансакцията с националната централна банка[29].

При търговете с променлив лихвен процент участниците могат да подават заявки за не повече от десет различни равнища на лихвени проценти/цени/суап точки. Във всяка една заявка трябва да се упомене сумата на валута, с която участниците искат да участват в трансакцията с националните централни банки и съответния лихвен процент[30, 31]. Заявката за лихвения процент следва да се изрази като кратно число на 0,01 процентни пункта. В случая на търг за валутен суап с променлив лихвен процент, суап точките следва да се определят на основата на стандартната пазарна лихвена конвенция и заявките трябва да са кратни на 0,01 суап точки.

За основните рефинансиращи операции минималното количество на заявка е 1 000 000 EUR. Заявките, които надвишават минималното количество трябва да се представят като кратни на EUR 100 000. Същото минимално количество на заявка и кратни суми се прилагат при операциите за фино регулиране и структурните операции. Минималното количество на заявка се прилага по отношение на всяко ниво на лихвен процент/цена/суап точки.

За дългосрочните рефинансиращи операции всяка национална централна банка определя минималното количество на заявка в диапазона от 10 000 EUR до 1 000 000 EUR. Заявките, които надвишават определеното минимално количество се представят

[29] При валутните суап операции с фиксиран лихвен процент следва да бъде упомената сумата на валутата, която остава с постоянен обем , и с която тя желае да участва в трансакцията с Евросистемата..

[30] По отношение на емитирането на дългови сертификати на ЕЦБ, ЕЦБ може да вземе решение заявките да са във формата на цена, а не на лихвен процент. В тези случаи цените се посочват като процент от номиналната стойност.

[31] При валутните суап операции с променлив лихвен процент следва да бъдат посочени сумата на валутата, която ще остане с постоянен обем, и с която институцията желае да участва в трансакцията с Евросистемата, както и равнището на съответните суап точки.

като кратни на 10 000 EUR. Минималното количество на заявка се прилага по отношение на всяко ниво на лихвен процент.

Европейската централна банка може да наложи максимален лимит на заявките, с цел да се предотвратят непропорционално големи заявки. Всеки такъв максимален лимит на заявките се посочва в съобщението за провеждане на публичния търг.

От участниците се очаква винаги да бъдат в състояние да покрият сумите, разпределени за тях по време на търга, с достатъчно отговарящи на изискванията базови активи[32]. Договорните или регулаторни разпоредби, прилагани от съответната национална централна банка, позволяват налагането на наказания, ако даден участник не е в състояние да преведе необходимите базови активи или налични парични средства, за да покрие предоставената му по време на търга сума.

Заявките са отменяеми до крайния срок за постъпване на заявки за търга. Заявките, постъпили след крайния срок, посочен в съобщението за провеждане на търга се считат за невалидни. Националните централни банки се произнасят относно спазването на крайния срок. Те отказват всички заявки на даден участник, ако общата сума на заявката надвишава максималния лимит, определен от ЕЦБ. Националните централни банки отхвърлят също така всяка заявка, която е под минимално определената за заявка сума или е под минимума или над максимума, приет по отношение на лихвения процент/цената/суап точките. Нещо повече, националните централни банки могат да отхвърлят заявки, които са непълни, или които не отговарят на образеца за заявка. Ако дадена заявка е отхвърлена, съответната национална централна банка информира участника за своето решение преди разпределянето на сумите на търга.

5.1.5. Процедури за разпределение

Търгове с фиксиран лихвен процент

При разпределянето на количествата при търгове с фиксиран лихвен процент заявките, получени от участниците се сумират. Ако общата сума на заявките надвишава общата сума на ликвидността, определена за разпределение, получените заявки се задоволяват пропорционално в съответствие със съотношението на сумата за разпределение към общата сума на заявките (виж кутийка 4). Сумата, която се предоставя на всеки участник се закръгля до най-близката единица евро. ЕЦБ обаче може да реши да разпредели минимално количество/съотношение на всеки участник, подал заявка за участие в търга с фиксиран лихвен процент.

[32] Или да уредят сделката с налични средства в случаи на операции за изтегляне на ликвидност.

КУТИЙКА 4

Разпределяне на количествата при търгове с фиксиран лихвен процент

Процентът на разпределение е:

$$all\% = \frac{A}{\sum_{i=1}^{n} a_1}$$

Сумата, разпределена на i-участника, е:

$$all_i = all\% \; x \; (a_i)$$

където:
A = цялата разпределена сума
n = е броят на всички участници
a_i = сумата на заявката на i-участника
all% = е процентът на разпределението
all_i =е цялата сума, която се предоставя на i-участника

Търгове с променлив лихвен процент в евро

При разпределението на сумата на търговете с променлив лихвен процент в евро, чрез които се влива ликвидност, заявките се подреждат в низходящ ред на предложения лихвен процент. Заявките с най-високия предложен лихвен процент се удовлетворяват първи, а заявките с по-нисък лихвен процент се удовлетворяват до пълното изчерпване на ликвидността, предложена за разпределение на търга. Ако при най-ниския приет лихвен процент (а именно пределния лихвен процент) общата сума на заявката надхвърля оставащата за разпределение сума, то тази сума се разпределя пропорционално между заявките в съответствие със съотношението на оставащата сума за разпределение и общата сума на заявката при пределния лихвен процент (виж кутийка 5). Сумата, предоставена на всеки участник се закръгля до най-близката единица евро.

При разпределянето на сумите по време на търговете за изтегляне на ликвидност с променлив лихвен процент (които могат да се използват за емитиране на дългови сертификати и набиране на срочни депозити) заявките се подреждат във възходящ ред на предложените лихвени нива (или в низходящ ред на предложените цени). Заявките с най-нисък лихвен процент (най-висока цена) се приемат първи, а тези с по-висок лихвен процент (с по-ниска цена) се приемат до изчерпване на цялата сума ликвидност за изтегляне. Ако при най-високия приет лихвен процент (най-ниската цена, а именно пределния лихвен процент/цена) общата сума на заявките надхвърля оставащата за разпределение сума, то остатъкът се разпределя пропорционално между заявките в съответствие със съотношението на оставащата сума за разпределение към общия размер на заявките при пределния лихвен процент/цена (виж кутийка 5). При емитирането на дългови сертификати сумата, получена от всеки участник, се закръгля до най-близката кратна единица на валутата, в която са деноминирани дълговите сертификати. При другите операции за изтегляне на ликвидност, сумата, получена от всеки участник, се закръгля до най-близката единица евро.

КУТИЙКА 5

Разпределение на количеството при търгове с променлив лихвен процент в евро

(примерът се отнася за заявките, посочващи лихвения процент)

Процентът на предоставеното количество при пределния лихвен процент е:

$$all\%(r_m) = \frac{A - \sum_{s=1}^{m-1} a(r_s)}{a(r_m)}$$

Сумата, предоставена на i-участника при пределния лихвен процент, е:

$all(r_m)_i = all\%(r_m) \text{ X } a(r_m)_i$

Общата сума, предоставена на i-участника, е:

$$all_i = \sum_{s=1}^{m-1} a(r_s)_i + all(r_m)_i$$

където:
A = общата разпределена сума
r_s = s-заявен лихвен процент от участниците
n = общ брой на участниците
$a(r_s)_i$ = сумата на заявката при s-лихвен процент (r_s) от i-участника
$a(r_s)$ = общата заявена сума при s-лихвен процент (r_s)

$$a(r_s) = \sum_{i=1}^{n} a(r_s)_i$$

r_m = пределен лихвен процент:
$r_1 \geq r_s \geq r_m$ за търг за предоставяне на ликвидност,
$r_m \geq r_s \geq r_1$ за търг за изтегляне на ликвидност
r_{m-1} = лихвеният процент преди пределния лихвен процент (последен лихвен процент, по който заявките са напълно удовлетворени)
$r_{m-1} > r_m$ за търг за предоставяне на ликвидност,
$r_m > r_{m-1}$ за търг за изтегляне на ликвидност
$all\%(r_m)$ = процент от разпределеното количество при пределния лихвен процент
$all\%(r_s)_i$ = сума, предоставена на i-участника при s-лихвен процент
all_i = общата сума, предоставена на i-участника

ЕЦБ може да вземе решение за разпределяне на минимална сума на всеки успешно класирал се участник в търга с променлив лихвен процент.

Търгове за валутни суап операции с променлив лихвен процент

При разпределянето на сумата при търгове за предоставяне на ликвидност чрез валутни суап операции с променлив лихвен процент, заявките се подреждат във възходящ ред на оферираните суап точки[33]. Заявките с най-ниските суап котировки се удовлетворяват първи, а заявките с по-високи суап котировки се приемат до пълното изчерпване на валутата с постоянен обем през цялата операция, предложена за разпределение на търга. Ако при приетата най-висока суап котировка (а именно пределната суап котировка), общата сума на заявката надхвърля оставащото за разпределение количество, то остатъкът се разпределя пропорционално между заявките в съответствие със съотношението между оставащата сума за разпределение и общата сума на заявката при пределна суап котировка (виж каре 6). Сумата, предоставяна на всеки участник, се закръгля до най-близката единица евро.

КУТИЙКА 6

Разпределение на сумите при търгове за валутни суап операции с променлив лихвен процент

Процентът на предоставената сума при пределна суап котировка е:

$$all\%(\Delta_m) = \frac{A - \sum_{s=1}^{m-1} a(\Delta_s)}{a(\Delta_m)}$$

Сумата, предоставена на i-участника при пределна суап котировка, е:

$all(\Delta_m)_i = all\%(\Delta_m)\ X\ a(\Delta_m)_i$

Общата сума, предоставена на i-участника, е:

$$all_i = \sum_{s=1}^{m-1} a(\Delta_s)_1 + all(\Delta_m)_i$$

където:

A = общата разпределена сума

Δ_s = s-заявката за суап котировка, подадена от участниците

n = общ брой на участниците

$a(\Delta_s)_i$ = сума на заявката при s-суап котировка (Δ_s) от i-участника

$a(\Delta_s)$ = обща сума на заявката при s-суап котировка (Δ_s)

$$a(\Delta_s) = \sum_{i=1}^{n1} a(\Delta_s)_1$$

Δ_m = пределна суап котировка

$\Delta_m \geq \Delta_s \geq \Delta_1$ за валутни суап операции по предоставяне на ликвидност,

[33] Оферираните суап точки се подреждат във възходящ ред, като се взема предвид знакът на котировката, който зависи от знака на лихвения диференциал между чуждестранната валута и еврото. Ако за периода на суап операцията, лихвеният процент на чуждестранната валута е по-висок от съответния лихвен процент за еврото, суап котировката е положителна (еврото се котира с премия в сравнение с чуждестранната валута). И обратното, ако лихвеният процент на чуждестранната валута е по-нисък от съответния лихвен процент на еврото, суап котировката е отрицателна (т. е. еврото се котира с отстъпка в сравнение с чуждестранната валута).

$\Delta_1 \geq \Delta_s \geq \Delta_m$ за валутни суап операции по изтегляне на ликвидност
Δ_{m-1} = суап котировка преди пределната суап котировка (последната котировка, на която заявките са напълно удовлетворени)
$\Delta_m > \Delta_{m-1}$ за валутни суап операции по предоставяне на ликвидност,
$\Delta_{m-1} > \Delta_m$ за валутни суап операции по изтегляне на ликвидност
all%(Δ_m) = процент на разпределение при пределната суап котировка
all$(\Delta_s)_i$ = сумата, предоставена на i-участника при s-суап котировка
all$_i$ = общата сума, предоставена на i-участника

При разпределянето на сумите при търгове за изтегляне на ликвидност чрез валутни суап операции с променлив лихвен процент, заявките се подреждат в низходящ ред на предложените суап котировки. Заявките с най-високи суап котировки се удовлетворяват първи, а тези с по-ниски котировки се приемат до изчерпване на целия размер на валутата, предложен за изтегляне. Ако при приетата най-ниска суап котировка (а именно пределната суап котировка) общата сума на заявката надхвърля остатъка за разпределение, то остатъчната сума се разпределя пропорционално между заявките в съответствие със съотношението на остатъка за разпределение към общата сума на заявката при пределна суап котировка (виж каре 6). Сумата, предоставена на всеки участник, се закръгля до най-близката единица евро.

Вид аукцион

По отношение на търговете с променлив лихвен процент Евросистемата може да приложи процедурата на аукцион с единен лихвен процент или процедурата на аукцион с различни лихвени проценти. При аукциона с единен лихвен процент (тип “холандски” аукцион) лихвеният процент/цената/суап точките, прилагани за всички удовлетворени заявки, са равни на пределния лихвен процент/цена/суап точки (т.е. лихвения процент/цена/суап точки, при които цялата сума за разпределение е изчерпана). При аукциона с различни лихвени проценти (тип “американски” аукцион) лихвеният процент/цената/суап точките, прилагани при разпределянето, са равни на лихвения процент/цена/суап точките, предложени за всяка отделна заявка.

5.1.6. Обявяване на резултатите от търга

Резултатите от стандартните и бързите търгове се обявяват публично чрез телекомуникационните средства. Освен това националните централни банки могат да обявят резултата от разпределянето директно на участниците, които нямат достъп до телекомуникации. Съобщението за резултатите от публичен търг обикновено съдържа следната информация:

- референтния номер на търга ;
- датата, на която ще се проведе търга ;
- вида на операцията;
- падежа на операцията;
- общия размер на заявките, подадени от участниците в Евросистемата;
- броя на подалите заявка участници;

- валутите, които участват в операцията (в случай на валутни суап операции);
- общата сума, предоставена за разпределяне;
- процента на разпределяне (в случая на търгове с фиксиран лихвен процент);
- обменния спот курс (в случая на валутни суап операции);
- пределния лихвен процент/цена/суап точки и процента на разпределяне при пределен лихвен процент/цена/суап точки (в случая на търгове с променлив лихвен процент);
- минималния лихвен процент на заявката, максималния лихвен процент на заявката и среднопретегления лихвен процент на разпределението (в случая на аукциони с различни лихвени проценти);
- началната дата и датата на падежа на операцията (ако е приложимо) или вальора и датата на падеж на инструмента (в случая на емитиране на дългови сертификати);
- минималното разпределено количество на отделен участник (ако има такова);
- съотношението на минималното разпределено количество (ако има такова);
- деноминацията на сертификатите (в случай на емитиране на дългови сертификати);
  и
- ISIN кода (международния идентификационен код) на емисията (в случая на емитиране на дългови сертификати).

Националните централни банки следва директно да потвърдят индивидуалния резултат от търга на успешно представилите се участници.

5.2. Процедури за провеждане на двустранни операции

Общи положения

Националните централни банки могат да извършват операции на основата на двустранни процедури[34]. Тези процедури могат да се използват при операции на открития пазар за фино регулиране на ликвидността и при структурни окончателни операции. Те се определят в най-широк смисъл като всяка процедура, при която Евросистемата извършва дадена трансакция с един или няколко участника, без да се провежда търг. В този смисъл се разграничават два вида двустранни процедури: операции, при които Евросистемата осъществява пряк контакт с участниците и операции, извършвани чрез фондови борси и пазарни посредници.

Пряк контакт с участниците

При тази процедура националните централни банки осъществяват пряк контакт с един или няколко местни участници, които се избират в съответствие с критериите, описани в раздел 2.2. Съгласно прецизните указания на ЕЦБ, националните централни банки решават дали да осъществят сделка с участниците. Плащането по трансакциите се урежда чрез националните централни банки.

Ако Управителният съвет на ЕЦБ приеме решение, че при извънредни обстоятелства двустранните операции могат да се извършат и от самата ЕЦБ (или от една или няколко национални централни банки, действащи като оперативно звено на ЕЦБ), процедурите

[34] Управителният съвет на ЕЦБ може да решава дали при извънредни обстоятелства двустранните операции за фино регулиране на ликвидността могат да се извършват и от самата ЕЦБ

за извършване на тези операции се приспособяват по съответния начин. В този случай ЕЦБ (или една или повече национални централни банки, действащи като оперативно звено на ЕЦБ) осъществява контакт пряко с един или няколко участника в Еврозоната, избрани съгласно критериите, описани в раздел 2.2. Европейската централна банка (или националните централни банки, действащи като оперативно звено на ЕЦБ) решава/т дали да осъществи сделка с участниците. Плащането по трансакциите се урежда по децентрализиран начин чрез националните централни банки.

Двустранните операции, осъществявани чрез пряк контакт с участниците, могат да се приложат при обратните операции, окончателните сделки, валутните суап операции и набирането на срочни депозити.

Операции, извършвани чрез фондови борси и пазарни посредници

Националните централни банки могат да извършват окончателни сделки чрез фондови борси и пазарни посредници. За този вид операции обхватът на участниците не е ограничен априори и процедурите за извършването им се приспособяват към пазарните конвенции за използваните при операцията дългови инструменти. Управителният съвет на ЕЦБ решава дали при извънредни обстоятелства самата ЕЦБ (или една или няколко национални централни банки, действащи като оперативно звено на ЕЦБ) може да извършва окончателни сделки за фино регулиране чрез фондови борси и пазарни посредници.

Обявяване на двустранните операции

Като правило двустранните операции не се обявяват предварително. Освен това ЕЦБ може да вземе решение да не обяви резултатите от двустранните операции публично.

Дни за провеждане на операциите

ЕЦБ може да приеме решение за извършване на двустранни операции за фино регулиране във всеки работен ден за Евросистемата. Само националните централни банки на държавите-членки, за които денят за търговия, денят за сетълмент и денят за възстановяване на средствата са работни дни за националните централни банки, участват в тези операции.

Окончателните двустранни сделки за структурни цели обикновено се извършват и плащат само в дните, които са работни за националните централни банки във всички държави-членки.

5.3. Процедури по сетълмента

5.3.1. Общи положения

По паричните трансакции, свързани с използването на ликвидните улеснения с постоянен достъп на Евросистемата или с участие в операциите на откритие пазар, се извършва сетълмент по сметките на участниците в националните централни банки (или по сметките на банките, участващи в системата ТАРГЕТ). Сетълментът на паричните трансакции се извършва едва след (или в момента на) окончателното прехвърляне на базовите активи, използвани при операцията. Това предполага, че тези активи следва

или да бъдат предварително депозирани в попечителска сметка в националните централни банки, или да се извърши сетълмент по тях при спазване на принципа „доставка срещу заплащане” в рамките на деня в упоменати национални централни банки. Прехвърлянето на базовите активи се извършва чрез сметките за сетълмент на ценни книжа на участниците в системата за сетълмент на ценни книжа, отговаряща на минималните стандарти на ЕЦБ[35]. Участници без попечителска сметка в национална централна банка или сметка за сетълмент на ценни книжа в система за сетълмент на ценни книжа, отговаряща на минималните стандарти на ЕЦБ, могат да извършат сетълмент на трансакциите с базови активи чрез сметката за сетълмент на ценни книжа или попечителската сметка на друга кредитна институция-кореспондент.

По-подробни разпоредби, свързани с процедурите по сетълмент, са описани в договорите, прилагани от националните централни банки (или от ЕЦБ) за отделните инструменти на паричната политика. Процедурите по сетълмента могат да имат малки различия в отделните национални централни банки, дължащи се на различия в националните законодателства и практиката.

ТАБЛИЦА 3

Обичайни дни за сетълмент на операциите на открития пазар на Евросистемата[1]

Инструмент на паричната политика	Дата на сетълмента за операции, основаващи се на стандартни търгове	Дата на сетълмента за операции, основаващи се на бързи търгове или двустранни процедури
Обратни сделки	T + 1[2]	T
Окончателни сделки	-	В съответствие с пазарната конвенция за съответните базови активи
Емитиране на дългови сертификати	T + 1	-
Валутни суап операции	-	T, T + 1 или T + 2
Набиране на срочни депозити	-	T

[1] T се отнася за деня за търговия. Датата на сетълмента се отнася до работните дни за Евросистемата.
[2]Ако обичайната дата за сетълмент на основните рефинансиращи операции и дългосрочните рефинансиращи операции съвпада с почивен ден на банкова система, ЕЦБ може да вземе решение да бъде използвана друга дата за сетълмент, с опция за сетълмент в същия ден. Датите за сетълмент на основните рефинансиращи операции и дългосрочните рефинансиращи операции са предварително уточнени в календара на търговете на Евросистемата (виж раздел 5.1.2.).

[35] Описанието на стандартите за използването на допустимите системи за сетълмент на ценни книжа (SSSs) в Еврозоната и актуализиран списък на допустимите връзки между тези системи може да се намери на интернет страницата на ЕЦБ (www.ecb.int).

5.3.2. Сетълмент на операциите на открития пазар

Сетълментът по операциите на открития пазар, основаващи се на стандартни търгове (като основни рефинансиращи операции, дългосрочни рефинансиращи операции и структурни операции), се извършва обикновено през първия ден, следващ деня на търговия, през който всички национални СБСРВ и всички системи за сетълмент на ценни книжа работят. По принцип Евросистемата се стреми да извърши сетълмент на трансакциите, свързани с нейните операции на открития пазар по едно и също време във всички държави-членки с всички участници, които са предоставили достатъчно базови активи. От друга страна обаче, поради някои оперативни ограничения и техническите характеристики на системите за сетълмент на ценни книжа времетраенето в рамките на деня на сетълмента на операциите на открития пазар може да се различава в отделните страни на Еврозоната. Времето на сетълмента на основните рефинансиращи операции и на дългосрочните рефинансиращи операции обикновено съвпада с времето на възстановяване на средствата по предшестваща операция със съответстващ матуритет.

Евросистемата се стреми да извършва сетълмент на операциите на открития пазар, основаващи се на бързи търгове и двустранни процедури, в деня на търговията. Понякога обаче Евросистемата може по оперативни причини да прилага други дати за сетълмент по отношение на тези операции, по-специално по отношение на окончателните сделки (за фино регулиране на ликвидността, както и за структурни цели) и валутните суап операции (виж таблица 3).

5.3.3. Процедури в края на деня

Процедурите в края на деня се описват в документацията, свързана с националните системи за брутен сетълмент в реално време и системата ТАРГЕТ системата. Като правило краят на работното време на системата ТАРГЕТ е 18.00 часа централно европейско време. Не се приемат платежни нареждания за обработване в националните системи за брутен сетълмент в реално време след края на работното време, въпреки че останалите платежни нареждания, приети преди края на работното време, продължават да се обработват. Исканията на участниците за достъп до пределното кредитно средство или до депозитното улеснение се представят в съответната национална централна банка не по-късно от 30 минути след края на работното време на системата ТАРГЕТ [36].
Отрицателните салда по сметките за сетълмент (в националните системи за брутен сетълмент в реално време) на отговарящите на критериите за достъп участници, оставащи след приключването на процедурите за контрол в края на деня, автоматично се считат за искане за достъп до пределно кредитно средство (виж раздел 4.1.).

ГЛАВА 6

ДОПУСТИМИ АКТИВИ

6.1 Общи положения

[36] Крайният срок за подаване на искане за достъп до ликвидните улеснения с постоянен достъп на Евросистемата се отлага допълнително с 30 минути през последния работен ден на Евросистемата от периода за поддържане на минимални резерви.

Член 18.1. от Устава на Европейската система на централните банки разрешава на ЕЦБ и на националните централни банки да осъществяват трансакции на финансовите пазари чрез окончателни покупки и продажби на базови активи или чрез репосделки и изисква всички кредитни операции на Евросистемата да се извършват на основата на достатъчно обезпечение. Затова, всички операции на Евросистемата за предоставяне на ликвидност се извършват на основата на базови активи, осигурявани от участниците или под формата на прехвърляне на собственост върху активи (в случая на окончателните сделки или репосделките) или под формата на залог върху съответните активи (в случая на обезпечените заеми)[37].

За предпазване на Евросистемата от загуби при извършването на операции при провеждане на паричната политика, осигуряване на равнопоставеност на участниците и повишаване на оперативната ефективност и прозрачност, базовите активи трябва да отговарят на определени критерии, така че да са допустими за използване при операциите на паричната политика на Евросистемата. Евросистемата разработи единна рамка за допустими активи, обща за всички кредитни операции в Евросистемата. Тази единна рамка (наричана още и „Единния списък") влиза в сила на 1 януари 2007 г. и заменя двустепенната система, която е в действие от началото на Икономическия и паричен съюз и ще отпадне постепенно до 31 май 2007 г.[5]

Единната рамка обхваща две ясни категории активи – търгуеми активи и нетъргуеми активи. Не се прави разграничение между двата вида активи по отношение на качеството на активите и тяхната допустимост при различните видове операции на паричната политика на Евросистемата, с изключение на факта, че нетъргуемите активи не се използват от Евросистемата в окончателни сделки. Активите, допустими за използване в операциите на паричната политика на Евросистемата, могат да се използват и като базови активи за кредит в рамките на деня.

Критериите за допустимост за двете категории активи са еднакви за цялата Еврозона[6] и са определени в раздел 6.2. За да се гарантира, че двете категории активи отговарят на едни и същи кредитни стандарти, е създадена Рамка за кредитна оценка в Евросистемата (РКОЕС (ECAF)), която разчита на различни източници за кредитна оценка. Процедурите и правилата, установяващи и контролиращи изискването на Евросистемата за „високи кредитни стандарти" за всички допустими обезпечения, са разгледани в раздел 6.3. Мерките за контрол на риска и принципите за оценка за базовите активи са определени в раздели 6.4 и 6.5. Участниците в Евросистемата могат да използват допустими активи на презгранична основа (Виж раздел 6.6).

---

[37] В основата на окончателните и обратните операции на открития пазар за изтегляне на ликвидност също стоят базови активи. Критериите за тези активи, използвани в обратните операции на открития пазар за изтегляне на ликвидност, са идентични с тези, прилагани за базовите активи, използвани при обратните операции на открития пазар за предоставяне на ликвидност. Въпреки това обаче допустимите отклонения на преоценка се прилагат при операциите за изтегляне на ликвидност.

[5] Активите от втори ред, които не отговарят на критериите за допустимост за единната рамка за допустимите залози остават допустими до 31 май 2007 г., а свързаните с тях допустими отклонения за търгуемите активи от втори ред (както е разгледано в Общата документация, публикувана през февруари 2005 г.) продължават да се прилагат до тази дата. Управителният съвет взе решение също единиците на френските *fonds communs de creances (FCCs)*, включени в списъка на активите от първи ред да останат допустими за един преходен период до 31 декември 2008 г.

[6] За конкретна категория нетъргуеми активи – вземания по кредити е приложим междинен период до 31 декември 2011 г., през който ограничен брой критерии за допустимост и оперативни критерии може да се отклоняват за цялата Еврозона (Виж раздел 6.2.2).

6.2. Спецификации за допустимост на базови активи

ЕЦБ изготвя, поддържа и публикува списък на допустими търгуеми активи[7]. За нетъргуеми активи ЕЦБ няма да публикува списък на допустимите активи, нито списък на допустимите длъжници/гаранти.

6.2.1. Критерии за допустимост на търгуеми активи

Дълговите сертификати, емитирани от ЕЦБ и всички дългови сертификати, емитирани от националните централни банки на Евросистемата преди датата на приемането на еврото в съответната държава-членка са допустими.
За да се определи допустимостта на други търгуеми активи се прилагат следните критерии за допустимост (Виж също таблица 4):

Вид актив

Това трябва да е *дългов инструмент, имащ:*

а) фиксиран размер на главницата, платима безусловно;

и

б) купон, който не може да доведе до отрицателен паричен поток. Освен това купонът следва да бъде един от следните видове: (i) нулев купон; (ii) купон с фиксиран лихвен процент; или (iii) купон с плаващ лихвен процент, обвързан с референтен лихвен процент. Купонът може да бъде обвързан с промените в кредитния рейтинг на самия емитент. Освен това, за допустими се считат и облигации, индексирани с процента на инфлация.

Тези характеристики трябва да се поддържат до погасяването на задължението. Дълговите инструменти не могат да дават права върху главницата и/или лихвата, които са подчинени на правата на държателите на други дългови инструменти на същия емитент.

Изискването по точка а) не важи за *ценни книжа, обезпечени с активи*, с изключение на облигации, емитирани от кредитни институции в съответствие с критериите, определени в член 22 от Директивата за инвестиционни фондове за колективни инвестиции в прехвърляеми ценни книжа[8] (наричани „обезпечени банкови облигации”). Евросистемата оценява допустимостта на ценни книжа, обезпечени с активи, различни от обезпечените банкови облигации по следните критерии:

---

[7] Този списък се публикува и актуализира ежедневно на Интернет страницата на ЕЦБ (www.ecb.int). Търгуемите активи, емитирани от нефинансови предприятия без рейтинг от агенция за външна кредитна оценка (АВКО) за емисията, емитента или гаранта, не се включват в публичния списък на допустимите търгуеми активи. За тези дългови инструменти, статутът на допустимостта зависи от кредитната оценка на източника за кредитна оценка, избран от съответния участник в съответствие с Правилата за кредитна оценка в Евросистемата (ECAF), приложими за вземания по кредити, както е определено в раздел 6.3.3.

[8] Директива 85/611/ЕИО от 20 декември 1985 г. на Съвета относно координирането на законовите, подзаконовите и административните разпоредби относно предприятията за колективно инвестиране в прехвърлими ценни книжа (ПКИПЦК) (ОВ L 375 от 31 декември 1985 г., стр. 3), както последно е изменена с Директива 2005/1/ЕО (ОВ L 79, 25 март 2005 г., стр. 9).

Активите, обезпечаващи ценните книжа, генериращи паричен поток трябва:

а) да бъдат законно придобити в съответствие със законите на държава-членка от инициатора или посредник посредством акционерно дружество със специална инвестиционна цел (АДСИЦ) за секюритизация, по начин, който се счита от Евросистемата като „истинска продажба", която е приложима за всяка трета страна, и да бъде извън обсега на инициатора и неговите кредитори, включително в случай на неплатежоспособност на инициатора
и

б) да не се състои, изцяло или частично, действително или потенциално, от дългови ценни книжа, свързани с кредити или подобни вземания, произтичащи от прехвърляне на кредитен риск посредством кредитни деривативи.

В рамките на една структурирана емисия, за да бъде приемлив, даден транш (или подтранш) не може да бъде подчинен на други траншове от същата емисия. Един транш (или подтранш) се счита, че не е подчинен на други траншове (или подтраншове) на същата емисия и е от по-висок ранг, ако в съответствие с приоритета на плащането, приложим след съобщение за изпълнение, както е предвидено в циркуляра за предлагането, на този транш (или подтранш) се дава приоритет над другите траншове или подтраншове по отношение на получаването на плащане (главница и лихва), или е последен при понасянето на загуби по отношение на базовите активи.
Евросистемата си запазва правото да поиска от всяка имаща отношение трета страна (например емитента, инициатора или организатора) всякакво разяснение и/или правно потвърждение, което счита за необходимо, за да прецени допустимостта на ценните книжа, обезпечени с активи.

Кредитни стандарти

Дълговият инструмент трябва да отговаря на високите кредитни стандарти, определени в правилата на рамката за кредитна оценка в Евросистемата (РКОЕС) за търгуеми активи, както е определено в раздел 6.3.2.

Място на емитиране

Дълговият инструмент трябва да бъде депозиран/регистриран (емитиран) в ЕИП при централна банка или при централен депозитар за ценни книжа (ЦДЦК), които отговарят на минималните стандарти, установени от ЕЦБ[9]. В случай, че бъде емитиран търгуем дългови инструмент от нефинансово предприятие[10], която не е рейтингована от приета

[9] От 1 януари 2007 г., международните дългови ценни книжа на глобален приносител, за да бъдат допустими, трябва да бъдат емитирани под формата на нови глобални дългови ценни книжа (New Global Notes) (NGN) и при глобален попечител (Common Safekeeper) (CSK), която е международен централен депозитар за ценни книжа (ICSD) или ако е приложимо – централен депозитар за ценни книжа (ЦДЦК) , който отговаря на минималните стандарти, установени от ЕЦБ. Международните дългови ценни книжа на глобален приносител, които са емитирани под формата на Класически глобални дългови ценни книжа (Classical Global Notes) (CGNs) преди 1 януари 2007 г. и взаимозаменяеми ценни книжа, емитирани под същия код ISIN или след тази дата ще останат допустими до падежа.
[10] Нефинансовите предприятия се дефинират както са дадени в Европейската система от сметки (ЕСС 95).

агенция за външна кредитна оценка (АВКО), мястото на емитирането трябва да бъде в Еврозоната.

Процедури за сетълмент

Дълговият инструмент трябва да бъде прехвърлим в безналична форма. Той трябва да бъде притежаван и неговият сетълмент да се извършва в Еврозоната чрез сметка при Евросистемата или в система за сетълмент на ценни книжа, която отговаря на установените от ЕЦБ стандарти, така че перфектността и реализацията да зависят от закона на държава от Еврозоната.

Ако централният депозитар за ценни книжа, където се емитира активът и системата за сетълмент на ценни книжа, където той се държи, не са едни и същи, тогава двете институции трябва да са свързани с връзка, одобрена от ЕЦБ[11].

Приемливи пазари

Дълговият инструмент трябва да бъде допускан до търговия на регулиран пазар, както е определено в Директива 2004/39/ЕО от 21 април 2004 г. на Европейския парламент и на Съвета за пазарите на финансови инструменти[12], или да се търгува на определени нерегулирани пазари, както е определено от ЕЦБ[13]. Оценката на нерегулираните пазари от Евросистемата се основава на три принципа – сигурност, прозрачност и достъпност[14].

Вид на емитента/гаранта

Дълговият инструмент може да бъде емитиран или гарантиран от централни банки, публичноправни субекти, предприятия от частния сектор, или международни или наднационални институции. Дългови инструменти, различни от обезпечени банкови облигации, които се емитират от кредитни институции, са приемливи само ако са допуснати до търговия на регулиран пазар, както е определено по-горе.

Място на установяване на емитента /гаранта

[11] Описанието на стандартите за използването на допустима система за сетълмент на ценни книжа в Еврозоната и актуализиран списък на приемливите връзки между тези системи могат да бъдат намерени на Интернет страницата на ЕЦБ (www.ecb.int).
[12] ОВ L 145, 30 април 2004 г., стр. 1.
[13] Списък на нерегулирани пазари е публикуван на Интернет страницата на ЕЦБ (www.ecb.int) и същият се актуализира най-малко веднъж годишно.
[14] „Сигурност", „прозрачност" и „достъпност" се определят от Евросистемата изключително по отношение на изпълнението на функцията на Евросистемата за управление на обезпеченията. Процесът на избора няма за цел да преценява вътрешно присъщото качество на различните пазари. Принципите трябва да се разбират както следва. Под *сигурност* се разбира сигурност по отношение на сделките, в частност сигурност за валидността и приложимостта на сделките. Под *прозрачност* се разбира безпрепятствения достъп до информация за процедурните и оперативните правила на пазара, финансовите характеристики на активите, механизма за сформирането на цената и съответните цени и количества (котировки, лихвени проценти, търгувани обеми, непогасени суми, и пр.). *Достъпността* се отнася до възможността на Евросистемата да участва и да има достъп до пазара; даден пазар е достъпен за целите на управление на обезпеченията, ако неговите процедурни и оперативна правила позволяват на Евросистемата да получава информация и провежда сделки, когато е необходимо за тези цели.

Емитентът може да бъде установен в държави от ЕИП или в някоя от държавите от Г10 (Групата на десетте), които не са в ЕИП[15]. В последния случай, дълговите инструменти могат да се считат за допустими, само ако Евросистемата удостовери, че нейните права са защитени по подходящ начин, както е определено от Евросистемата, по законите на съответната държавата от Г10, която не е в ЕИП. За тази цел трябва да бъде представена правна оценка, приемлива по форма и съдържание за Евросистемата, преди да могат активите да се считат за допустими. В случая на ценни книжа, обезпечени с активи, емитентът трябва да бъде установен в ЕИП.

Гарантът трябва да бъде установен в ЕИП.

Международните или наднационалните институции са допустими емитенти/гаранти, независимо от тяхното място на установяване. В случай, че търгуем дългов инструмент е емитиран от нефинансова институция, която не е рейтингована от АВКО, емитентът/гарантът трябва да бъде установен в Еврозоната.

Валута

Дълговият инструмент трябва да бъде деноминиран в евро[16].

6.2.2. Критерии за допустимост на нетърговуеми активи

Два вида нетърговуеми активи са допустими като обезпечение при единната рамка за допустими активи: вземания по кредити и нетърговуеми потребителски дългови инструменти обезпечени с ипотека (ПДИОИ (RMBDs))[17].

Вземания по кредити

За да бъде допустимо, дадено вземане по кредит[18] трябва да отговаря на следните *критерии за допустимост* (Виж също таблица 4):

- *Вид на актива:* Той трябва да представлява вземане по кредит, което е дългово задължение на даден длъжник към участник в Евросистемата. Вземанията по кредити, които имат „намаляващо салдо" (т.е. където главницата и лихвата се изплащат съгласно предварително съгласуван график") също са допустими. Неусвоени кредитни линии (например, неусвоени кредитни улеснения под формата на вземания по революциращи кредити), овърдрафти по текущи сметки и акредитиви (които разрешават усвояването на кредита, но не са вземания по кредити *per se*) не са допустими. Делът в синдикиран заем на институция, участваща в синдикат, се счита за допустим вид вземане по кредит. Вземанията по кредити не могат да дават права по главницата и/или лихвата, които са

[15] Държавите от Г10 (Групата на десетте), които не са в ЕИП понастоящем обхващат САЩ, Канада, Япония и Швейцария.
[16] Изразена като такава, или в националните деноминации на еврото.
[17] Между 1 януари 2007 г. и 31 декември 2011 г. ще бъде въведен междинен режим за вземания по кредити, позволяващ на всяка национална централна банка да избере минималния праг за размера на вземанията по кредити, допустим за целите на залозите (освен за презгранично използване) и дали трябва да бъде приложена такса за обработка. От 1 януари 2012 г. ще бъде въведен единен режим.
[18] Вземанията по кредити се наричат също банкови заеми. *Schuldscheindarlehen* и нидерландски регистрирани частни вземания към правителството или други допустими длъжници, които са обезпечени от държавна гаранция (например жилищни асоциации) се считат за равностойни на вземания по кредити.

подчинени на правата на държателите на други вземания по кредити или дългови инструменти на същия емитент.

Вземането по кредит трябва да има а) фиксиран размер на главницата, платима безусловно; и б) лихвен процент, който не може да доведе до отрицателен паричен поток. Освен това лихвеният процент следва да бъде един от следните видове: (i) с нулев купон; (ii) с фиксиран лихвен процент; или (iii) с плаващ лихвен процент, обвързан с референтната лихва. Тези характеристики трябва да се поддържат до окончателното погасяване на задълженията.

- *Вид на длъжника/гаранта:* Допустимите длъжници или гаранти са нефинансови предприятия [19], публичноправни стопански субекти и международни или наднационални институции. Всеки длъжник е индивидуално и лично отговорен за пълното погасяване на вземането по въпросния кредит (съвместно отговорните длъжници за отделни вземания по кредити се изключват).
- *Място на установяване на длъжника/гаранта:* Длъжникът/гарантът трябва да е установен в Еврозоната. Това изискване не се отнася за международни или наднационални институции.
- *Кредитни стандарти:* Качеството на вземанията по кредити се оценява на база на кредитоспособността на длъжника/гаранта. Вземанията по кредити трябва да отговарят на високите кредитни стандарти, посочени в правилата за нетърговуеми активи, както са изложени в раздел 6.3.3, на Рамката за кредитна оценка на Евросистемата (РКОЕС - ECAF).
- *Минимален размер:* По времето на представянето за използване като залог (мобилизация) от участника вземането по кредит трябва да отговаря на изискването за минимален праг на размера. В един преходен период (от 1 януари 2007 г. до 31 декември 2011 г.) всяка национална централна банка може да прилага минимален размер по свой избор за вътрешните вземания по кредити. За презгранично използване в преходния период се прилага общ минимален праг от 500 000 EUR.[20] От 1 януари 2012 г. по отношение на всички вземания по кредити в цялата Еврозона ще се прилага общ минимален праг от 500 000 EUR.
- *Процедура за обработка*: Вземането по кредит трябва да се обработва в съответствие с процедурите на Евросистемата, както са дефинирани в съответната национална документация.
- *Управляващо право:* Споразумението за вземането по кредит, както и споразумението между участника и националната централна банка, която мобилизира вземането по кредит като залог (Мобилизационно споразумение), трябва да се управляват от правото на държава-членка от Еврозоната. Освен това, общият брой на различните управляващи законодателства, приложими по отношение на (i) участника, (ii) кредитора, (iii) длъжника, (iv) гаранта (ако има такъв), (v) споразумението за вземането по кредит, и (vi) Мобилизационното споразумение, не могат да бъдат повече от две.
- *Валута на деноминацията:* Вземането по кредит трябва да бъде деноминирано в евро[21].

Нетърговуеми потребителски дългови инструменти обезпечени с ипотека (ПДИОИ)

[19] Както са дефинирани в ЕСС 95.

[20] Централната банка на Люксембург (Banque centrale du Luxembourg (BcL.)) ще прилага най-късно от 1 януари 2008 г. общия минимален праг за презгранично ползване. Дотогава ЦБЛ ще прилага минимален праг от 1 000 000 EUR.

[21] Изразена като такава, или в националните деноминации на еврото.

По отношение на потребителските дългови инструменти обезпечени с ипотека се прилагат следните критерии (вижте също и таблица 4):

- *Вид на актива:* Той трябва да представлява дългов инструмент (запис на заповед или менителница), която е обезпечена с пул от жилищни ипотеки и който не е напълно секюритизиран. Трябва да е възможно заместване на активи от базисния пул и трябва да е налице механизъм, който да гарантира, че Евросистемата има приоритет пред кредитори, различни от тези, освободени по причини, свързани с държавната политика.[22]
- Потребителски дългови инструменти обезпечени с ипотека трябва да имат а) фиксиран размер на главницата, платима безусловно; и б) лихвен процент, който не може да доведе до отрицателен паричен поток.
- *Кредитни стандарти:* Потребителските дългови инструменти обезпечени с ипотека (ПДИОИ) трябва да отговарят на високите кредитни стандарти, които се оценяват по тази част на Рамката за кредитна оценка в Евросистемата (РКОЕС (ECAF)), която касае ПДИОИ, както е изложено в раздел 6.3.3.
- *Вид на емитента:* Допустими емитенти са кредитни институции, които са допустими като участници.
- *Място на установяване на емитента:* Емитентът трябва да се намира в Еврозоната.
- *Процедура за обработка*: Потребителските дългови инструменти обезпечени с ипотека трябва да се обработват в съответствие с процедурите на Евросистемата, както са дефинирани в съответната национална документация.
- *Валута на ПДИОИ:* Потребителските дългови инструменти, обезпечени с ипотека трябва да бъдат деноминирани в евро[23].

6.2.3. Допълнителни изисквания за използване на допустими активи

Допълнителни правни изисквания по отношение на вземанията по кредити

За да се гарантира, че се създава валидно обезпечение за вземанията по кредити, и че вземането по кредит може бързо да се реализира в случай на неизпълнение от страна на участника, трябва да бъдат спазени допълнителни правни изисквания. Последните са свързани с:

- проверка за наличието на вземания по кредити;
- нотификация на длъжника относно мобилизацията на вземането по кредит или регистрацията на такава мобилизация;
- липса на ограничения във връзка с банкова тайна и поверителност;
- липса на ограничения за мобилизацията на вземането по кредит.
- липса на ограничения за реализацията на вземането по кредит.

Съдържанието на тези правни изисквания е установено в приложение 7. Допълнителни подробности за конкретните характеристики на националните юрисдикции са дадени в съответната национална документация.

[22] Понастоящем единствените инструменти в този клас активи са ирландските обезпечени с ипотека записи на заповед.
[23] Изразена като такава, или в националните деноминации на еврото.

Правила за използване на допустимите активи

Търгуемите активи могат да се използват за всички операции по паричната политика, основани на базови активи, т.е. репо и окончателни трансакции на открития пазар и за пределното кредитно средство. Нетъргуемите активи могат да се използват като активи, приемани в залог за репо трансакции на открития пазар и за пределното кредитно средство. Те не се използват за окончателни трансакции в Евросистемата. Всички търгуеми и нетъргуеми активи могат да се използват, също и като базови активи, за кредити в рамките на деня.

Независимо от факта, че даден търгуем или нетъргуем актив отговаря на критериите за допустимост, участникът не може да представи като обезпечение някой актив, който е емитиран или гарантиран от самия него или от друг някой друг субект, който се явява свързано лице за него[24].

„Свързани лица" означава положение, при което участникът е свързан с емитент/длъжник/гарант по допустими активи, по причина че:

(i) участникът притежава 20 % или повече от капитала на емитента/длъжника/гаранта, или на едно или повече предприятия, в които участникът притежава мажоритарен дял от собствения капитал, 20% или повече от капитала на емитента/длъжника/гаранта, или участникът и едно или повече предприятия, в които участникът притежава мажоритарен дял от собствения капитал заедно с 20 % или повече от капитала на емитента/длъжника/гаранта;

или

(ii) емитентът/длъжникът/гарантът притежава 20% или повече от капитала на участника, или едно или повече предприятия, в които емитентът/длъжникът/гарантът притежава мажоритарен дял от собствения капитал, 20% или повече от капитала на участника или на емитента/длъжника/гаранта и едно или повече предприятия, в които емитентът/длъжникът/гарантът притежава мажоритарен дял от капитала заедно с 20% или повече от капитала на участника;

(iii) трето лице притежава както мажоритарен дял от капитала на участника, така и мажоритарен дял от капитала на емитента/длъжника/гаранта, или пряко или косвено чрез едно или повече предприятия, в които третото лице притежава мажоритарен дял от капитала.

Горепосочената разпоредба, касаеща свързаните лица, не се прилага за: а) тесни връзки между участника и публичните органи на държавите от ЕИП (включително в случая,

[24] В случай че участникът използва актив, който поради идентичност с емитента/длъжника/гаранта или наличието на близки връзки не се използва, или вече не може да се използва за обезпечаване на непогасен кредит, той е задължен да нотифицира незабавно за това съответната национална централна банка. Активите се оценяват на нула на следващата дата за оценка и може да се задействa искане за предоставяне на допълнително обезпечение (вижте също и приложение 6). В допълнение, участникът трябва да изтегли актива на първата възможна дата.

при който публичният орган е гарант на емитента/длъжника/гаранта; б) обезпечени банкови облигации, емитирани в съответствие с критериите, изложени в член 22, параграф 4 от Директивата за ИФКИПЦК; или в) случаи, при които дълговите инструменти са защитени със специални правни защити, сравними с тези за инструментите по буква б).

Освен това, въпреки тяхната допустимост, националните централни банки могат да вземат решение да не приемат като обезпечение следните търгуеми или нетъргуеми активи:

- дългови инструменти с падеж преди падежа по операцията по паричната политика, за която се използват като базови активи[25].

и

- дългови инструменти с паричен поток на дохода (например изплащане на купон), което възниква в периода преди датата на падеж на операцията по паричната политика, за която те се използват като базови активи.

Всички допустими търгуеми и нетъргуеми активи трябва да могат да се използват презгранично в цялата Еврозона. Това означава, че всички участници от Евросистемата трябва да могат да използват допустими активи или чрез връзки с техните местни системи за сетълмент на ценни книжа (ССЦК) в случай на търгуеми активи, или чрез други допустими договорености за получаване на кредит от националната централна банка на държавата-членка, в която е установен участникът (виж раздел 6.6).

[25] Ако националните централни банки биха разрешили да се използват инструменти с падеж по-рано от операциите по паричната политика, за които те служат като базов актив, от участниците ще се изисква да заменят такива активи на или преди падежа.

ТАБЛИЦА 4

Активи, които отговарят на критериите за достъп до операциите на паричната политика на Евросистемата

Критерии за допустимост	Търгуеми активи[1]	Нетъргуеми активи[2]	
Вид актив	Дългови сертификати на ЕЦБ Други търгуеми дългови инструменти[3]	Вземания по кредити	ПДИОИ
Кредитни стандарти	Активът трябва да отговаря на високи кредитни стандарти. Високите кредитни стандарти се оценяват по правилата на РКОЕС за търгуеми активи[3]	Длъжникът/гарантът трябва да отговаря на високи кредитни стандарти. Кредитоспособността се оценява по правилата на РКОЕС за вземания по кредити	Активът трябва да отговаря на високи кредитни стандарти. Високите кредитни стандарти се оценяват по правилата на РКОЕС за ПДИОИ
Място на емитиране	ЕИП[3]	Не е приложимо	Не е приложимо
Процедури за сетълмент/работа с инструмента	Място на сетълмент:Еврозоната. Инструментът трябва да бъде депозиран централно в безналична форма при централни банки или ССЦК, които да отговарят на минималните стандарти на ЕЦБ	Процедури на Евросистемата	Процедури на Евросистемата
Вид на емитента/длъжника /гарантите	Централни банки Публичния сектор Частен сектор Международни и наднационални институции	Публичен сектор Нефинансови предприятия Международни и наднационални институции	Кредитни институции
Място на установяване на емитента/длъжника /гаранта	Емитентът[3] : ЕИП или страните от Г10, които са извън ЕИП Гарант[3] :ЕИП	Еврозоната	Еврозоната
Приемливи пазари	Регулирани пазари Нерегулирани пазари, приемливи за ЕЦБ	Не е приложимо	Не е приложимо
Валута	Евро	Евро	Евро
Минимален размер	Не е приложимо	Минимален праг за размера при представянето на вземането по кредит Между 1 януари 2007 г. и 31 декември 2011 г.: - за вътрешно ползване в страната: по избор на НЦБ; - за презгранично ползване: общ праг от 500 000 EUR[4]. От 1 януари 2012 г.: общ	Не е приложимо

		минимален праг от 500 000 EUR за цялата Еврозона.	
Управляващо право, касаещо вземания по кредити	Не е приложимо	Право, управляващо споразуменията за вземания по кредити и мобилизацията: правото на дадена държава-членка на Еврозоната. Няма да се прилагат повече от общо две различни законодателства, приложими за (i) участника, (ii) кредитора (iii) длъжника (iv) гаранта (ако има отношение) (v) споразумението за вземане по кредит и (vi) мобилизационното споразумение.	
Презгранично използване	Да	Да	Да

1 Повече подробности са установени в раздел 6.2.1.
2 Повече подробности са установени в раздел 6.2.2.
3 Кредитните стандарти за нерейтингованите търгуеми дългови инструменти, емитирани или гарантирани от нефинансови предприятия, се определят въз основа на източник на кредитна оценка, избран от съответния участник в съответствие с правилата на ПДИОИ, приложими по отношение на вземания по кредити, както са предвидени в раздел 6.3.3. В случая на тези търгуеми дългови инструменти, следните критерии за допустимост за търгуеми активи са изменени: място на установяване на емитента/гаранта: Еврозоната; място на емитиране:Еврозоната.
4 Централната банка на Люксембург (Banque centrale du Luxembourg) ще прилага общия минимален праг за презгранично използване най-късно от 1 януари 2008 г. Дотогава Централната банка на Люксембург ще прилага минимален праг от 1 000 000 EUR.

6.3. Рамка за кредитна оценка на Евросистемата

6.3.1. Обхват и елементи

Рамката за кредитна оценка на Евросистемата (РКОЕС) определя процедурите, правилата и техниките, които гарантират спазването на изискването на Евросистемата за високи кредитни стандарти за всички допустими активи.

При установяването на високи кредитни стандарти в общата рамка Евросистемата прави разграничение между търгуеми и нетъргуеми активи (вижте раздел 6.3.2 и 6.3.3), с цел отчитане на различното правно основание за тези активи и по причини, свързани с оперативната ефективност.

При оценката на кредитните стандарти на допустимите активи, Евросистемата взема предвид информация за кредитната оценка от системите за кредитна оценка, спадащи към един от следните четири източника: агенции за външна кредитна оценка (АВКО),

системи за вътрешна кредитна оценка (СВКО - ICAS) на НЦБ, вътрешнорейтингови системи (ВРС - IRB) на участниците, или инструменти за рейтинговане (ИР - IRs) на трети страни доставчици. Освен това, при оценката на кредитните стандарти Евросистемата взема предвид институционални критерии и характеристики, които гарантират еднаква защита за държателите на инструменти като например гаранции.

Бенчмаркът на Евросистемата при установяването на минималното изискване за високи кредитни стандарти (нейния „праг за кредитно качество") се дефинира като кредитна оценка „А" (едно „А").[26] Евросистемата счита вероятност за неизпълнение (PD) за едногодишен хоризонт от 0.10% като равностойна на кредитна оценка „едно А", при условие че се прави редовен преглед. РКОЕС следва дефиницията за събитие на неизпълнение, дадена в Директивата за капиталовите изисквания (ДКИ) на ЕС[27]. Евросистемата публикува най-ниския кредитен рейтинг, който отговаря на изисквания праг на кредитно качество за всяка приемлива АВКО без да поема отговорността да оценява АВКО отново чрез регулярни прегледи.

Евросистемата си запазва правото да определя дали дадена емисия, емитент, длъжник, или гарант изпълняват нейните изисквания за високи кредитни стандарти въз основа на всякаква информация, която тя може да счете за имаща отношение, и може да отхвърля активи на това основание. В случай, че такова отхвърляне е основано на надзорна информация, използването на такава информация, предоставена от участници или надзорни органи, ще бъде строго съизмеримо с и необходимо за изпълнението на задачите на Евросиситемата по провеждането на паричната политика.

За гарантиране на съответствието, точността и сравнимостта на четирите източника на кредитна оценка, използвани в РКОЕС, Евросистемата е изготвила критерии за приемливост на всеки от тези източници (вижте раздел 6.3.4.) и редовно следи изпълнението на тяхната кредитна оценка по отношение на прага за кредитно качество (вижте раздел 6.3.5.).

6.3.2. *Установяване на високи кредитни стандарти за търгуеми активи*

Високите кредитни стандарти за търгуеми активи са установени на база на следния набор от критерии:

- *Кредитна оценка от АВКО*: Най-малко една кредитна оценка от приемлива АВКО (както е предвидено в раздел 6.3.4.) за емисията (или при липса на такава, за емитента) трябва да отговаря на прага за кредитно качество на

[26] Кредитен рейтинг „едно А" означава минимален дългосрочен рейтинг „А-„ от Fitch или Standard & Poor's, или „А3" от Moody's.

[27] Директивата за капиталовите изисквания обхваща Директива 2006/48/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 14 юни 2006 г. относно предприемането и осъществяването на дейност на кредитните институции (преработена) (ОВ L 177, 30 юни 2006 г., стр. 1) и Директива 2006/49/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 14 юни 2006 г. относно капиталовата адекватност на инвестиционните посредници и кредитните институции (преработена) (ОВ L 177, 30 юни 2006 г., стр. 201).

Евросистемата.[28] [29] ЕЦБ публикува прага за кредитно качество за всяка приемлива АВКО, както е установено в раздел 6.3.1[30].

- *Гаранции*: При липса на кредитна оценка за емитента от (приемлива) АВКО, високите кредитни стандарти могат да се установят въз основа на гаранции, предоставени от финансово стабилни гаранти. Финансовата стабилност на гаранта се оценява въз основа на това дали кредитната оценка от АВКО отговаря на прага за кредитно качество. Гаранцията трябва да отговаря на следните изисквания:

  - Гаранцията се счита за приемлива, ако гарантът е гарантирал безусловно и неотменимо задълженията на емитента по отношение на плащането на главницата, лихвата и всякакви други суми, дължими по дълговия инструмент на неговите държатели до тяхното пълно погасяване.
  - Гаранцията трябва да бъде платима при първо поискване (независимо от базовото задължение по дълга). Гаранциите, дадени от публичноправни субекти, които имат право да събират данъци, трябва да бъдат или платими при първо поискване, или по друг начин да предвиждат незабавно и своевременно плащане след неизпълнение на задължението. Задълженията на гаранта по гаранцията трябва да са най-малкото равностойни по степен или рейтинг (*pari pasu)* на всички други необезпечени задължения на гаранта.
  - Гаранцията трябва да бъде регулирана по правото на държава-членка на ЕС и да бъде правно валидна, задължителна и изпълнима спрямо гаранта.
  - Преди активът, обезпечен с гаранция, да може да се счита за допустим, трябва да бъде представено правно потвърждение за законовата валидност, задължителност и изпълнимост на гаранцията, което да бъде приемливо по форма и съдържание за Евросистемата. Ако гарантът е установен в юрисдикция, различна от тази на правото, регулиращо гаранцията, правното потвърждение трябва също да потвърждава, че гаранцията е валидна и приложима по правото, управляващо установяването на гаранта. Правното потвърждение трябва да се представи за преглед от националната централна банка, която отчита определен актив, обезпечен с гаранция, за включването му в списъка на допустими активи[31]. Необходимостта от правно потвърждение не се отнася за гаранции, дадени за дългови инструменти с индивидуален рейтинг на актива или за гаранции, дадени от публични органи, имащи право да събират данъци. Изискването за приложимост попада под всички закони за неплатежоспособност и фалит, общи принципи за справедливост и други подобни закони и принципи, приложими по

[28] Ако са налице повече и евентуално противоречащи си кредитни оценки от АВКО за един и същ емитент/длъжник или гарант, се прилага правилото за първата най-добра оценка (т.е. най-високата налична кредитна оценка от АВКО).

[29] Счита се, че обезпечените банкови облигации отговарят на високите кредитни стандарти независимо от правилата, предвидени в критериите за кредитна оценка от АВКО, ако те стриктно спазват критериите, изложени в член 22, параграф 4 от Директивата за ИФКИПЦК.

[30] Тази информация се публикува на Интернет страницата на ЕЦБ (www.ecb.int).

[31] Националната централна банка, която отчита даден актив, обикновено е националната централна банка на държавата, в която активът ще бъде приет за търгуване/търгуван на приемлив пазар. В случай, че активът бъде допуснат за търгуване/търгуван на повече от един пазар, всякакви запитвания трябва да се адресират до телефона на ЕЦБ за въпроси относно допустимите активи (Elligible-Assets.hotline@ecb.int).

отношение на гаранта и като цяло засягащи правата на кредиторите спрямо гаранта.

При липса на кредитна оценка от АВКО за емисията, емитента или гаранта, високите кредитни стандарти се установява както следва:

- *Емитенти или гаранти от публичния сектор в Еврозоната*: Ако даден търгуем актив се емитира или гарантира от регионално правителство, орган на местно управление или публичноправен субект, намиращ се в Еврозоната, както е определено в Директивата за капиталовите изисквания, се прилага следната процедура:

- Емитентът или гарантът се категоризира в една от три категории в съответствие с ДКИ[32], както е обяснено в таблица 5.
- Косвена кредитна оценка за емитенти или гаранти от категории 1 и 2 се изчислява на база на кредитната оценка на централното правителство на държавата, в която е установен емитентът или гарантът. Тази косвена кредитна оценка трябва да отговаря на прага за кредитно качество на Евросистемата. За емитенти/гаранти от категория 3 не се изчислява такава косвена кредитна оценка.

- *Нефинансови корпоративни емитенти или гаранти от Еврозоната*: Ако високите кредитни стандарти за търгуеми активи, емитирани/гарантирани от нефинансови предприятия[33], намиращи се в Еврозоната, не могат да бъдат установени на база на кредитна оценка на АВКО за емисията, емитента или гаранта, се прилагат правилата на РКОЕС за вземания по кредити и на участниците е разрешено да използват своя собствена вътрешнорейтингова система (ВРС – IRB), системи за вътрешна кредитна оценка (СВКО - ICAS) на НЦБ или Инструменти за рейтинговане (ИР) на трети лица. Нерейтингованите търгуеми дългови инструменти, емитирани от нефинансови предприятия, не са включени в публичен списък на допустими търгуеми активи.

Таблица 5

Косвени кредитни оценки за емитенти, длъжници или гаранти от Еврозоната, които са регионални правителства, местни органи на управление и субекти от публичния сектор, и които нямат кредитна оценка от АВКО

	Разпределение на емитентите, длъжниците или гарантите в съответствие с ДКИ	Изчисляване на база на РКОЕС на косвени кредитни оценки на емитента, длъжника или гаранта, принадлежащ към съответната категория

[32] Очаква се списъци на субектите, които принадлежат към трите категории, както и критериите за категоризиране на емитентите, длъжниците или гарантите в трите категории, заедно с връзки към съответните Интернет страници на националните надзорни органи, да бъдат предоставени на Интернет страницата на Комитета на европейските органи за банков надзор (КЕОБН): http://www.c-ebs.org/SD/Rules_AdditionalInformation.htm .

[33] Нефинансовите предприятия се дефинират както са дадени в Европейската система от сметки (ЕСС 95).

Категория 1	Регионални правителства, местни органи на управление и публичноправни субекти, които според компетентните надзорни органи могат да се третират като централни правителства за целите на капиталовите изисквания	Дава им се кредитната оценка на АВКО за централното правителство на държавата, където са установени.
Категория 2	Регионални правителства, местни органи на управление и публичноправни субекти, които според компетентните надзорни органи могат да се третират като (кредитни) институции за целите на капиталовите изисквания	Дава им се кредитната оценка с една стъпка[1] по-ниска от кредитната оценка на АВКО за централното правителство на държавата, където са установени.
Категория 3	Други публичноправни субекти	Третират се като емитенти или длъжници от частния сектор.

1 Информация за стъпките за кредитно качество е публикувана на Интернет страницата на ЕЦБ (www.ecb.int).

6.3.3. Установяване на високи кредитни стандарти за нетъргуеми активи

Вземания по кредити

За установяване на изискванията за високи кредитни стандарти за длъжниците или гарантите по вземания по кредити участниците трябва да изберат един основен източник на кредитна оценка измежду наличните и приемливи за Евросистемата. Участникът избира една система от наличен източник на кредитна оценка, освен в случаите на АВКО, където могат да се използват всички приемливи системи на АВКО.
Участниците трябва да се придържат към избрания източник най-малко за период от една година, така че да се предотврати "скачането" от една кредитна оценка на друга (т.е. да се търси най-добрата кредитна оценка, която гарантира допустимост, измежду всичките налични източници или системи, за всеки отделен длъжник). Участници, които желаят да променят източника на кредитна оценка след минималния перод от една година, трябва да представят обосновано искане пред съответната НЦБ.
На участниците може да се разреши да използват повече от една система или източник при представянето на обосновано искане. Очаква се основният избран източник на кредитна оценка да обхваща най-голям брой от представените от контрагента длъжници. Използването на повече от един източник или система за кредитна оценка трябва да се обоснове с подходящ бизнес казус. По принцип такъв казус може да се основава на липсата на достатъчен обхват на основния източник или система за кредитна оценка.
Участниците трябва да информират незабавно националната централна банка за всяко кредитно събитие, включително и забавяне на плащанията от представените длъжници, които са известни на участника и, ако е необходимо, да изтегли или замени активите. Освен това участниците отговарят за използването от тях на най-актулните налични

кредитни оценки от избраната от тях система или източник за кредитна оценка за длъжниците[34] или гарантите на представените активи.

Кредитни оценки на длъжници/гаранти: Високите кредитни стандарти за длъжниците или гарантите по вземания по кредити се установяват съгласно правила, които правят разграничение между нефинансови корпоративни длъжници/гаранти и длъжници/гаранти от публичния сектор:

- Длъжници или гаранти от публичния сектор: Прилагат се следните правила в следната последователност:

  (i) налице е кредитна оценка от системата или източника, избран от участника, която се използва, за да се установи дали длъжникът или гарантът от публичния сектор отговаря на прага за кредитно качество;
  (ii) при липса на кредитната оценка по точка (i) се използва кредитна оценка от АВКО на длъжника или гаранта[35].
  (iii) Ако няма кредитна оценка по точка (i) или (ii) се прилага същата процедура както при търгуемите активи:
  - Длъжникът или гарантът се категоризира в една от три категории в съответствие с ДКИ[36], както е обяснено в таблица 5.
  - Косвена кредитна оценка за длъжници или гаранти от категории 1 и 2 се изчислява на база на кредитната оценка на АВКО на централното правителство на държавата, в която е установен длъжникът или гарантът. Тази косвена кредитна оценка трябва да отговаря на прага за кредитно качество на Евросистемата.

  Ако е налице кредитна оценка от системата или източника, избран от участника (или от АВКО в случая на точка (ii) за длъжници или гаранти от публичния сектор), но тя е по-ниска от прага за кредитно качество, длъжникът или гарантът е недопустим.

  - *Нефинансови корпоративни длъжници или гаранти*: Ако избраният от участника източник дава кредитна оценка, равна или по-висока от прага за кредитно качество, длъжникът или гарантът е допустим[37] [38].

  Ако е налице кредитна оценка от система или източник, избран от участник, но тя е под прага за кредитно качество, длъжникът или гарантът е недопустим. Ако

[34] В случай на търгуеми активи, емитирани от нефинансови предприятия, но които нямат рейтинг от приемлива АВКО, това изискване се прилага за кредитната оценка на емитентите.
[35] Ако са налице повече и евентуално противоречащи си кредитни оценки от АВКО за един и същ емитент/длъжник или гарант, се прилага правилото за първата най-добра оценка (т.е. най-високата налична кредитна оценка от АВКО).
[36] Очаква се списъци на субектите, които принадлежат към трите категории, както и критериите за категоризиране на емитентите, длъжниците или гарантите в трите категории, заедно с връзки към съответните Интернет страници на националните надзорни органи, да бъдат предоставени на Интернет страницата на Комитета на европейските органи за банков надзор (КЕОБН): http://www.c-ebs.org/SD/Rules_AdditionalInformation.htm .
[37] Ако контрагентът е използвал АВКО като източник на кредитна оценка, той може да приложи правилото за първата най-добра оценка (вижте бележка под линия 28 от настоящата глава).
[38] За конкретни системи за кредитна оценка прагът за кредитно качество може да се коригира след процес по мониторинг на изпълнението (виж раздел 6.3.5).

няма кредитна оценка за установяване на кредитните стандарти, длъжникът или гарантът се считат за недопустими.

Гаранции: Всяка гаранция трябва да отговаря на следните изисквания:

- Гаранцията се счита за приемлива, ако гарантът безусловно и неотменимо е гарантирал задълженията на длъжника по отношение на плащането на главницата, лихвите и всякакви други суми, дължими по вземания по кредити към техния държател, до пълното им изплащане. В тази връзка, дадена гаранция, която се счита за приемлива, не е необходимо да бъде специална за вземането по кредита, а може да важи само за длъжника, при условие че покрива и въпросното вземане по кредита.
- Гаранцията трябва да бъде платима при първо поискване (независимо от базовото вземане по кредита). Гаранциите дадени от публичноправни субекти, имащи право да събират данъци трябва да бъдат платими при първо поискване или по друг начин да предвиждат незабавно и своевременно плащане след неизпълнение на задължението. Задълженията на гаранта по гаранцията трябва да са най-малкото равностойни по степен или рейтинг (*pari pasu)* на всички други необезпечени задължения на гаранта.
  Гаранцията трябва да бъде регулирана по законодателството на държава-членка на ЕС и да бъде правно валидна, задължителна и изпълнима спрямо гаранта.
- Преди обезпеченият с гаранцията актив да бъде считан за допустим ще трябва да бъде представено правно потвърждение по отношение на правната валидност, задължителната сила и изпълнимост на гаранцията, във форма и със съдържание, приемливи за Евросистемата. Правното потвърждение трябва също да посочва, че гаранцията не е персонална, единствено приложима от кредитора по вземането по кредита. Ако гарантът е учреден в юрисдикция, различна от тази на правото, регулиращо гаранцията, правното потвърждение трябва също да потвърждава, че гаранцията е валидна и изпълнима по правото, регулиращо учредяването на гаранта. Правното потвърждение трябва да бъде представено за преглед на националната централна банка в юрисдикцията на правото, регулиращо вземането по кредита. Необходимостта от правно потвърждение не се отнася до гаранции, давани от публичноправни субекти, имащи право да събират данъци. Изискването за изпълнимост се подчинява на изискванията на законите за неплатежоспособност и фалит, общите принципи за справедливост и други подобни закони и принципи, приложими за гаранта и като цяло засягащи правата на кредиторите спрямо гаранта.

Нетърговуеми потребителски дългови инструменти, обезпечени с ипотека

Високите кредитни стандарти за нетърговуемите потребителски дългови инструменти, обезпечени с ипотека, трябва да отговарят на прага за кредитно качество на Евросистемата. За тези дългови инструменти ще бъде посочена рамка за кредитна оценка, специфична за съответната юрисдикция, в приложимата национална документация от националната централна банка.

6.3.4. Критерии за приемливост на системите за кредитна оценка

Рамката за кредитна оценка в Евросистемата (РКОЕС) се основава на информацията за кредитна оценка от четири източника. По всеки източник може да има набор от системи за кредитни оценки.

Приетите АВКО, системи за вътрешна кредитна оценка (ICAS) и инструменти за рейтинговане и техните доставчици - трети страни, са изброени на Интернет страницата на ЕЦБ (www.ecb.int) [39].

Институции – източник за външна кредитна оценка

АВКО като източник на кредитни оценки, обхващат тези институции, чийто кредитни оценки могат да бъдат използвани от кредитни институции за определяне на рисковото тегло на експозициите съгласно Директивата за капиталовите изисквания (ДКИ)[40]. Общите принципи на агенциите за външна кредитна оценка за приемане за целите на рамката за кредитна оценка в Евросистемата са следните:

- Агенциите за външна кредитна оценка (АВКО) трябва да бъдат официално признати от съответния надзорен орган на ЕС за държавите от Еврозоната, в които те ще бъдат използвани в съответствие с Директивата за капиталовите изисквания.
- АВКО трябва да отговарят на оперативните критерии, така че да гарантират ефективното изпълнение на Рамката за кредитна оценка в Евросистемата (РКОЕС). По-специално, използването на техните кредитни оценки е в зависимост от наличността на информация в Евросистемата относно тези оценки, както и информация за сравняването и определянето (съотнасянето) на оценките със стъпките за кредитно качество по рамката за кредитна оценка в Евросистемата и прага за кредитно качество и за прилагането на мониторинг върху изпълнението (виж раздел 6.3.5).
  Евросистемата си запазва правото да решава дали приема дадена АВКО за своите кредитни операции, използвайки, наред с другите фактори, нейния процес за мониторинг на изпълнението.

Система на НЦБ за вътрешна кредитна оценка

Източникът на системи за вътрешна кредитна оценка (ICAS) се състои от четири системи за кредитна оценка, прилагани от Deutsche Bundesbank, Banco de Espana, Banque de France и Oesterreichische Nationalbank. Националните централни банки, които решават да разработят свои собствени системи за вътрешна кредитна оценка са обект на процедура за валидиране от страна на Евросистемата. Системи за вътрешна кредитна оценка се прилагат при условията на процеса на Евросистемата за мониторинг на изпълнението (виж раздел 6.3.5.)
Освен това, участниците трябва незабавно да информират НЦБ за източника на системите за вътрешна кредитна оценка (ICAS) за всяко кредитно събитие, което

[39] Евросистемата само публикува информацията, заедно с кредитните операции на Евросистемата, а не поема никаква отговорност за оценката си на приетите системи за кредитна оценка.
[40] Агенциите за външна кредитна оценка (АВКО) се наричат обикновено рейтингови агенции на финансовите пазари.

е известно само на участника, включително и забавяне на плащанията от страна на представените длъжници.
Освен това, в страни, в които са мобилизирани нетърговуеми инструменти на дребно, обезпечени с ипотека, съответната национална банка прилага рамка за кредитна оценка за този вид активи в съответствие с рамката за кредитна оценка в Евросистемата (РКОЕС). Тези рамки подлежат на процес на ежегоден мониторинг на изпълнението.

Вътрешнорейтингови системи като източник на кредитни оценки

Участник, който възнамерява да използва Вътрешнорейтингова система (IRB) за оценка на кредитното качество на длъжниците, емитентите или гарантите на допустими дългови инструменти, трябва да получи разрешение от своята национална централна банка по седалище. За тази цел, той трябва да подаде искане заедно със следните документи[41]:

- Копие от решението на съответния банков надзорен орган в рамките на разрешението на ЕС за използването от участника на Вътрешнорейтингова система (IRB) за целите на капиталовите изисквания на консолидирана или неконсолидирана основа, заедно с всякакви специфични условия за такова използване. Такова копие не се иска, когато подобна информация се предава пряко от съответния надзорен орган на съответната национална централна банка.
- Информация за нейния подход за съотнасяне на вероятностите за неизпълнение на длъжници, както и данни за рейтинговите класове и свързаните с тях вероятности от неизпълнение за една година, използвани за определяне на допустимите класове рейтинг.
- Копие от информация по стълб 3 (пазарна дисциплина), която участникът трябва да публикува на регулярна основа в съответствие с изискванията за пазарна дисциплина по Стълб 3 на рамката на Базел II и Директивата за капиталовите изисквания.
- Името и адреса на компетентния орган за банков надзор и на външния одитор.

Искането трябва да бъде подписано от главния изпълнителен директор на участника, главния счетоводител или ръководител на подобно ниво, или от упълномощено лице, което да подпише от тяхно име.

Упоменатите по-горе разпоредби се прилагат за всички участници, независимо от статута им – предприятие майка, дъщерно дружество или клон – и независимо от това дали одобряването на Вътрешнорейтинговата система (IRB) идва от надзорния орган в същата страна (за дружество майка и евентуално за дъщерни дружества) или от надзорен орган в държавата по седалище на предприятието майка (за клонове и евентуално за дъщерни дружества).

Всеки клон или дъщерно дружество на участника може да разчита на системата за Вътрешнорейтингова система (IRB) на неговото предприятие майка, ако Евросистемата е приела използването на система за вътрешна кредитна оценка за целите на рамката за кредитна оценка в Евросистемата.

[41] Ако е необходимо, изброената документация трябва да бъде преведена на един работен език на националната централна банка домакин.

Участниците, използващи Вътрешнорейтингова система (IRB), както е описано по-горе, също отговарят на условията на процеса на Евросистемата за мониторинг на изпълнението (виж раздел 6.3.5.). В допълнение на изискванията за информацията за този процес, участникът е задължен да предава следната информация на ежегодна основа (или както и когато се изисква от съответната национална централна банка), освен ако такава информация не се предава пряко от съответния надзорен орган на съответната национална централна банка:

- Копие от най-актуалната оценка на Вътрешнорейтингова система (IRB) на участника, дадена от надзорния орган на участника, преведена на един от работните езици на националната централна банка по седалище;
- всякакви промени във Вътрешнорейтингова система (IRB) на участника, препоръчани или изисквани от надзорния орган, заедно с крайния срок за осъществяването на подобни промени;
- годишната актуализация на информацията по Стълб 3 (пазарна дисциплина), която се изисква участникът да публикува на регулярна основа в съответствие с изискванията за пазарна дисциплина по Стълб 3 на рамката на Базел II и Директивата за капиталовите изисквания.
- информация за компетентния орган за банков надзор и външния одитор.

Тази годишна информация трябва да бъде подписана от главния изпълнителен директор, главния счетоводител на участника, или от ръководител на подобно ниво или от лице, упълномощено да подписва от името на някой тях. Съответният надзорен орган, и където е приложимо, външният одитор на участника получават копие от това писмо от Евросистемата.

Източник на инструмент за рейтинговане (ИР) от трета страна

Инструментите за рейтинговане като източник на кредитна оценка обхващат приложения на доставчици трети страни за оценка на кредитното качество на длъжници, използвайки наред с другата информация, одитирани отчети. Инструментите трябва да бъдат прилагани от доставчиците на инструментите за рейтинговане. Участниците, желаещи да използват конкретен инструмент за рейтинговане за целите на рамката за кредитна оценка в Евросистемата, трябва да представят искане до съответната им национална централна банка, използвайки съответния формуляр на искане, предоставен от Евросистемата, допълнен с допълнителна документация за инструмента за рейтинговане, както е посочена във формуляра на искането. Евросистемата взема решение за приемането на предложения инструмент за рейтинговане. Решението се основава на оценка за спазването на критериите за приемане, определени от Евросистемата[42].
Освен това, участникът трябва да информира доставчика на инструмент за рейтинговане за всяко кредитно събитие, което е известно само на участника, включително за забава на плащания от представените длъжници.
Доставчикът на инструмент за рейтинговане, участващ в Рамката за кредитна оценка в Евросистемата, трябва да се подложи по свое съгласие на процеса на Евросистемата за мониторинг на изпълнението[43] (виж раздел 6.3.5). Доставчикът на инструмент за рейтинговане е задължен да създаде и поддържа необходимата инфраструктура за мониторинг на т.нар. статичен пул. Изграждането и оценяването на статичния пул

[42] Критериите за приемане са изброени на Интернет страницата на ЕЦБ (www.ecb.int).
[43] Контрагентът трябва да информира доставчика на инструмент за рейтинговане незабавно за всяко кредитно събитие, което може да показва влошаване на кредитното качество.

трябва да бъде в съответствие с общите изисквания за мониторинг на изпълнението по рамката за кредитна оценка в Евросистемата. Доставчикът на инструмент за рейтинговане трябва да се задължи да информира Евросистемата за резултатите от оценката на изпълнението, веднага щом е извършена от доставчика на инструмент за рейтинговане. Затова, доставчиците на инструменти за рейтинговане изготвят доклад за изпълнението на статичния пул на инструмента за рейтинговане. Те трябва да се задължат да водят вътрешни записи за статичните пулове и данни за неизпълненията за пет години.

6.3.5. Мониторинг на изпълнението на системи за кредитна оценка

Процесът за мониторинг на качественото изпълнение на рамката за кредитна оценка в Евросистемата се състои от годишно сравнение *ex post* на наблюдавания процент на неизпълнения на задълженията за групата от всички допустими длъжници (статичния пул) и прага на Евросистемата за кредитното качество, зададен от бенчмарка за вероятността за неизпълнение на задълженията (PD). Той има за цел да гарантира, че резултатите от кредитните оценки са сравними във всички системи и източници. Процесът на мониторинг се осъществява една година след датата, на която е определен статичния пул.

Първият елемент на процеса е ежегодното съставяне от страна на доставчика на системата за кредитна оценка, на статичен пул от допустими длъжници, т.е. пул, състоящ се от всички корпоративни и публичноправни длъжници, получаващи кредитна оценка от системата, удовлетворяващ следното условие:

$$PD(i,t) \leq 0{,}10\% \text{ (бенчмарк } PD(t))$$

Всички длъжници, отговарящи на това условие в началото на периода t съставляват статичния пул за t. В края на предвидения 12-месечен период, се изчислява реализираният процент на неизпълнение на задълженията за статичния пул от длъжници в момента t. На годишна основа, доставчикът на система за рейтинговане трябва да се съгласи да представи на Евросистемата броя на допустимите длъжници, съдържащи се в статичния пул в момент t и броя на тези длъжници в статичния пул (t), които са имали неизпълнение на задълженията през последващия 12-месечен период.

Реализираният процент на неизпълнение на задълженията на статичния пул на една система за кредитна оценка, регистриран за хоризонт от една година служи като входен параметър за процеса за мониторинг на качественото изпълнение на рамката за кредитна оценка в Евросистемата , който обхваща едногодишна оценка и оценка за много периоди. В случай на значително отклонение между наблюдавания процент на неизпълнение на задълженията на статичния пул и прага на кредитното качество за годишен период и/или многогодишен период, Евросистемата се консултира с доставчика на системата за рейтинговане, за да анализира причините за отклонението. Тази процедура може да доведе до корекция на прага за кредитното качество, приложим за въпросната система.

Евросистемата може да реши да прекрати временно или да изключи системата за кредитна оценка в случаите, когато не се наблюдава подобрение на качеството на изпълнение поредица от години. Освен това, в случай на нарушение на правилата,

регулиращи рамката за кредитна оценка в Евросистемата, системата за кредитна оценка ще бъде изключена от рамката за кредитна оценка в Евросистемата.

6.4. Мерки за контрол на риска

6.4.1. Общи принципи

Мерките за контрол на риска се прилагат по отношение на базовите активи, обезпечаващи операциите на паричната политика на Евросистемата с цел да предпазят Евросистемата срещу риск от финансови загуби, в случай че базовите активи трябва да се реализират вследствие на неизпълнение на задължение на участник. Мерките за контрол на риска, с които разполага Евросистемата, са описани в кутийка 7.

Евросистемата прилага специфични мерки за контрол на риска в съответствие с видовете базови активи, предлагани от участника. Подходящите мерки за контрол на риска, както по отношение на допустимите търгуеми активи, така и на допустимите нетъргуеми активи, се определят от Европейската централна банка. Мерките за контрол на риска са хармонизирани на територията на Еврозоната[60] и трябва да осигуряват недискриминационни условия за всеки вид допустим актив в цялата Еврозона.

КУТИЙКА 7

Мерки за контрол на риска

Понастоящем Евросистемата прилага следните мерки за контрол на риска:
- *Допустими отклонения на преоценка (valuation haircuts)*
Евросистемата прилага „допустимите отклонения на преоценка" при оценяването на базовите активи. Това предполага, че стойността на базовия актив се получава от пазарната стойност на актива, намалена с определен процент (*haircut*).

Вариативни надбавки (преоценка по текуща пазарна стойност)
Евросистемата изисква поддържането на свързано с пазарната стойност на базовите активи максимално отклонение, използвано в обратните й сделки за предоставяне на ликвидност. Това означава, че ако стойността на базовите активи, измервана на регулярна основа пада под определено ниво, националната централна банка ще изиска от участника да достави допълнителни активи или налични парични средства (а именно искане на допълнително обезпечение). По подобен начин ако стойността на базовите активи вследствие на тяхната преоценка превишава определено ниво, участникът може да изиска от централната банка да върне превишението на активите или наличните парични средства. (Изчисленията, свързани с изпълнението на искането за допълнително

[60] Поради оперативни различия в държавите-членки по отношение на процедурите за доставянето на базови активи от участниците на националните централни банки (под формата на гаранционен пул от обезпечения, предоставени в залог на националната централна банка или като репосделки, основани на отделни активи, предназначени за всяка една трансакция) могат да се появят минимални различия по отношение на определянето на момента на оценяването и другите оперативни характеристики в рамката на контрола на риска. Освен това, в случая на нетъргуеми активи, прецизността на техниките за оценка може да се различава, което е отразено в цялостното равнище на допустимите отклоненията на преоценка (виж раздел 6.4.3).

обезпечение, са представени в кутийка 8.)

Понастоящем Евросистемата не прилага следните мерки за контрол на риска:

- *Първоначални надбавки*
Евросистемата може да приложи първоначалните надбавки при обратните операции за предоставяне на ликвидност. Това предполага, че страните следва да предоставят базови активи на стойност, най-малко равна на ликвидността, предоставяна от Евросистемата, плюс стойността на първоначалната надбавка.

Лимити по отношение на емитентите/длъжниците или гарантите
Евросистемата може да приложи лимити по отношение на емитентите/длъжниците или гарантите.

- *Допълнителни гаранции*
Евросистемата може да изиска допълнителни гаранции от финансово стабилните институции, за да приеме определени активи.

Изключване
Евросистемата може да изключи определени активи от използването им в операциите на паричната политика.

6.4.2. Мерки за контрол на риска при търгуеми активи

Рамката на контрола на риска при търгуемите активи включва следните главни елементи:

- Допустимите търгуеми активи са разпределени в една от четирите категории на ликвидност въз основа на класификацията на емитента и вида на актива. Разпределението им по категории е описано в таблица 6.

Таблица 6

Категории на ликвидност за търгуеми активи[1]

Категория I	Категория II	Категория III	Категория IV
Дългови инструменти на централното правителство Дългови инструменти, емитирани от централни банки[2]	Дългови инструменти на местните и регионални органи на управление Обезпечени банкови облигации от типа Jumbo[3] Дългови инструменти на правителствени агенции[4] Дългови инструменти на наднационални институции	Традиционни обезпечени банкови облигации Дългови инструменти на кредитни институции Дългови инструменти, емитирани от корпоративни и други емитенти[4]	Ценни книжа, обезпечени с активи

[1]Като цяло класификацията на емитента определя категорията на ликвидност. Всички ценни книжа, обезпечени с активи, обаче се включват в категория IV, независимо от класификацията на емитента, а обезпечените банкови облигации от типа "Jumbo" се включват в категория II за разлика от другите дългови инструменти, емитирани от кредитни институции, които се включват в категория III.
[2]Дълговите сертификати, емитирани от ЕЦБ, и дълговите инструменти, емитирани от национални централни банки, преди въвеждането на еврото в съответната държава-членка се включват в категория на ликвидност I.
[3]Само инструменти с обем на емисията най-малко 1 милиард евро, за които най-малко три пазара осигуряват редовни заявки и изискват котировки, попадат в категорията активи на обезпечените банкови облигации от типа Jumbo.
[4]Само търгуеми активи, емитирани от емитенти, които са класифицирани от ЕЦБ като правителствени агенции, се включват в категория на ликвидност II. Търгуемите активи, емитирани от други правителствени агенции се включват в категория ликвидност III.

– При отделните дългови инструменти се прилагат специфични допустими отклонения на преоценка. Тези отклонения се прилагат чрез приспадане на определен процент от пазарната стойност на базовия актив. Допустимите отклонения на преоценка се разграничават в съответствие с остатъчния падеж и структурата на купона на дълговите инструменти, както е описано в таблица 7 за допустимите търгуеми дългови инструменти с фиксиран купон и с нулев купон[44].

– Допустимите отклонения на преоценка, прилагани към всички търгуеми дългови инструменти с обратно плаващ лихвен процент са приложими към всички категории на ликвидност и са описани в таблица 8.

[44] Допустимите отклонения на преоценка, прилагани към ценните книжа с фиксиран купон са приложими и по отношение на дълговите инструменти, чиито купон е обвързан с промяна в рейтинга на самия емитент или с облигации, индексирани с процента на инфлация.

– Допустимите отклонения на преоценка, прилагани към търгуемите дългови инструменти с променлив лихвен купон[45] са тези, които се прилагат към инструментите с фиксиран лихвен купон и с падеж до 1 година в съответната категория на ликвидност, към която е включен инструментът.
– Мерките за контрол на риска, прилагани към търгуем дългов инструмент с повече от един вид плащане по лихвен купон зависи само от плащанията по лихвените купони през остатъчния срок до падежа на инструмента. Допустимите отклонения на преоценка, прилагани по отношение на такъв инструмент са равни на най-високите допустими отклонения, приложими към дългови инструменти със същия остатъчен срок до падежа и плащанията по всеки един отделен вид лихвени купони, които възникват в остатъчния срок на инструмента, се вземат предвид.
– Не се прилагат допустими отклонения на преоценка при операциите за изтегляне на ликвидност.
– В зависимост от законодателството и националните оперативни системи националните централни банки разрешават създаване на общи фондове *(pooling)* от базови активи и/или изискват целево определяне на активите, използвани във всяка отделна трансакция. В системите с пул от активи участникът прави фонд от достатъчно базови активи, които са на разположение на централната банка, за покриване на свързаните кредити, получени от централната банка, като по този начин показва, че отделните активи не са свързани със специфични кредитни операции. За разлика от тях при системите с целево предназначение на активите всяка кредитна операция е свързана със специфични, точно определени активи.

Таблица 7

Нива на допустими отклонения на преоценка, прилагани към допустими търгуеми активи по отношение на инструментите с фиксирани и нулеви купони

(*проценти)*

Остатъчен срок до падежа (години)	Категории на ликвидност							
	Категория I		Категория II		Категория III		Категория IV	
	Фиксиран купон	Нулев купон	Фиксиран купон	Нулев Купон	Фиксиран купон	Нулев купон	Фиксиран купон	Нулев купон
0-1	0,5	0,5	1	1	1,5	1,5	2	2
1-3	1,5	1,5	2,5	2,5	3	3	3,5	3,5

[45] Плащането на даден купон се счита за плащане с променлив лихвен процент, ако купонът е свързан с референтен лихвен процент и ако коригирания период, съответстващ на този купон, не е по-дълъг от една година. Плащанията по купоните, за които този период е по-дълъг от една година, се третират като плащания с фиксиран лихвен процент, като съответният падеж за допустимите отклонения на преоценка е остатъчният падеж на дълговия инструмент.

3-5	2,5	3	3,5	4	4.5	5	5,5	6
5-7	3	3,5	4.5	5	5,5	6	6,5	7
7-10	4	4.5	5,5	6,5	6,5	8	8	10
> 10	5,5	8.5	7.5	12	9	15	12	18

– Активите подлежат на оценка всеки ден. На такава основа, всеки ден националните централни банки изчисляват необходимата стойност на базовите активи, вземайки предвид промените в непогасените кредитни обеми, принципите за оценка, описани в раздел 6.5 и изискваните допустими отклонения на преоценка.

– Ако след преоценка базовите активи не отговарят на изискванията и изчисленията, направени в този ден, се правят съответните искания за предоставяне на допълнително обезпечение. За да се намали честотата на използване на исканията за обезпечение, националните централни банки могат да прилагат гранична точка *(trigger point).* Когато се прилага граничната точка представлява 0,5 % от размера на предоставената ликвидност. В зависимост от законодателството националните централни банки могат да поставят изискване исканията за предоставяне на допълнително обезпечение да се извършат чрез допълнителни активи или чрез плащания с налични парични средства. Това предполага, че ако пазарната стойност на базовите активи падне под долната гранична точка, участниците трябва да осигурят допълнителни активи (или налични парични средства). Съответно, ако пазарната стойност на базовите активи вследствие на тяхната преоценка превишава горната гранична точка, националната централна банка следва да върне превишението на активите (или наличните парични средства) на участника (виж кутийка 8).

Таблица 8

Нива на допустими отклонения на преоценка, прилагани към допустимите търгуеми инструменти с обратно плаващ лихвен процент

(*проценти)*

Остатъчен срок до падежа (години)	Купон с обратно плаващ лихвен процент
0-1	2
1-3	7
3-5	10
5-7	12
7-10	17
> 10	25

– При пул системите участниците могат да подменят базовите активи всеки ден.

– При системите с целево предназначение подмяната на базовите активи може да се осъществи с разрешението на националните централни банки.

– Европейската централна банка може по всяко време да вземе решение за премахването на отделни дългови инструменти от публикувания списък на допустимите търгуеми активи[63].

КУТИЙКА 8

Изчисляване на исканията за предоставяне на допълнително обезпечение

Общата сума допустими активи J (за j = 1 до J; стойност $C_{j,t}$ в момента t), която даден участник трябва да осигури за поредица от операции по предоставяне на ликвидност I (за i = 1 до I; стойност $L_{j,t}$ в момента t), се определя от следната формула:

$$\sum_{i=1}^{I} L_{i,t} \leq \sum_{j=1}^{J} (1 - h_j)\, C_{j,t} \quad (1)$$

Където:
h_j е допустимото отклонение на преоценка, прилагано към актива *j*.

Ако τ е периодът от време между преоценките, базата за искането за предоставяне на допълнително обезпечение за периода τ + t се равнява на:

$$M_{\tau + t} = \sum_{i=1}^{I} L_{i,t+\tau} - \sum_{j=1}^{J} (1 - h_j)\, C_{j,t+\tau} \quad (2)$$

В зависимост от оперативните характеристики на системите за управление на обезпеченията на националните централни банки, последните могат също така да вземат предвид начислените по предоставената ликвидност лихви при операциите за изчисляване базата на искането за обезпечение.
Искането за предоставяне на допълнително обезпечение се прилага само когато базата на искането превишава определено ниво на граничната точка.
Нека *k* = 0,5% обозначава граничната точка. При системите с целево предназначение на активите (I = 1) искането за обезпечение се изпълнява, когато:
$M_{\tau + t} > k \,.\, L_{i,t+\tau}$ (участникът плаща искането за допълнително обезпечение на националната централна банка); или
$M_{t+\tau} < -k \,.\, L_{i,t+\tau}$
(националната централна банка плаща искането за допълнително обезпечение на участника).

[63] Ако по време на изключването от списъка с допустимите търгуеми активи, даден дългов инструмент се използва в кредитна операция на Евросистемата, използването му следва да се преустанови във възможно най-кратък срок.

При пул системите участникът трябва да предостави повече активи в пула, ако:

$$M_{t+\tau} > k \,.\, \sum_{i=1}^{I} L_{i,t+\tau}$$

И обратно, размерът на дневния кредит (IDC), предоставен на участника при пул системата, може да се изрази по следния начин:

$$IDC = - M_{t+\tau} + k \,.\, \sum_{i=1}^{I} L_{i,t+\tau}$$ (ако е положителна стойност)

И при двата вида системи, пул системи и системи с целево предназначение, исканията за предоставяне на допълнително обезпечение трябва да дават възможност съотношението, изразено във формула (1) по-горе, да бъде възстановено.

6.4.3. Мерки за контрол на риска при нетъргуеми активи

Вземания по кредити

Рамката на контрола на риска при допустимите вземания по кредити включва следните главни елементи:

- Отделните вземания по кредити подлежат на специфични допустими отклонения на преоценка. Отклоненията на преоценка се различават в зависимост от остатъчния срок до падежа, вида на лихвеното плащане (фиксирана или променлива лихва) и методологията за преоценка, прилагана от националната централна банка (виж раздел 6.5.), както е описано в таблица 9.
- Отклонението на преоценка, прилагано към вземания по кредити с плащания на променлив лихвен процент, е 7 %, независимо от методологията за преоценка, прилагана от националната централна банка. Дадено лихвено плащане се счита за плащане с променлив лихвен процент, ако то е свързано с референтен лихвен процент и ако коригираният период, съответстващ на това плащане не е по-дълъг от една година. Лихвените плащания, за които този период е по-дълъг от една година, се третират като плащания с фиксиран лихвен процент, като съответният падеж за допустимите отклонения на преоценка е остатъчният срок до падежа на вземането по кредита.
- Мерките за контрол на риска, прилагани за вземане по кредит с повече от един вид лихвено плащане зависят единствено от лихвените плащания по време на оставащия период на съществуване на вземането по кредит. Ако по време на оставащия период на съществуване на вземането по кредит има повече от едно лихвено плащане, оставащите лихвени плащания се третират като плащания с фиксиран лихвен процент, като съответният падеж на допустимото отклонение на преоценка е остатъчният срок до падежа на вземането по кредита.

– Националните централни банки прилагат същата гранична точка (ако е възможно) при изпълнението на искания за предоставяне на допълнително обезпечение за търгуеми и нетъргуеми активи.

Нетъргуеми потребителски дългови инструменти, обезпечени с ипотека

Нетъргуемите потребителски дългови инструменти, обезпечени с ипотека, подлежат на отклонения на преоценка от 20%.

Таблица 9

Нива на допустимите отклонения на преоценка, прилагани към вземания по кредити с плащания с фиксиран лихвен процент

(*проценти)*

Остатъчен срок до падежа (години)	Плащане с фиксиран лихвен процент и преоценка, основана на теоретична цена, определена от НЦБ	Плащане с фиксиран лихвен процент и преоценка съгласно непогасената сума, определена от НЦБ
0–1	7	9
1–3	9	15
3–5	11	20
5–7	12	24
7–10	13	29
>10	17	41

6.5. Принципи за оценка на базовите активи

При определяне стойността на базовите активи, използвани в обратните операции, Евросистемата прилага следните принципи:

Търгуеми активи

– За всеки допустим търгуем актив, Евросистемата определя най-представителния ценови източник за изчисляването на пазарната стойност.
– Стойността на даден търгуем актив се изчислява на базата на най-представителната цена за работния ден, предшестващ датата на оценката. Ако е котирана повече от една цена, се използва най-ниската от тези цени (обикновено цената по курс „купува”). Ако няма представителна цена за конкретен актив за работния ден, предшестващ датата на преоценка, се използва последната търгуема цена. Ако получената референтна цена датира от повече от пет дни или не се е променила за повече от пет дни, Евросистемата определя теоретична цена.
– Пазарната стойност или теоретичната стойност на дълговия инструмент се изчислява като се включват начислените лихви.

– В зависимост от различията в националните правни системи и оперативните практики, разглеждането на потоците на доходност (например плащанията по купоните), свързани с даден актив, които се получават по време на обратната операция може да се различава при отделните национални централни банки. Ако потокът на доходност се прехвърля на участника, националната централна банка гарантира, че съответните операции ще бъдат напълно обезпечени с достатъчно базови активи преди да се извърши преводът на дохода. Националните централни банки имат за цел да гарантират, че икономическият ефект от третирането на потоците на доходност е еквивалентен на ситуацията, при която доходът се прехвърля на участника в деня на плащането[65].

Нетърговуеми активи

На нетърговуемите активи се определя стойност, съответстваща или на теоретичната цена или на непогасената сума.

Ако националната централна банка избере варианта за преоценка, отговаряща на непогасената сума, нетърговуемите активите могат да подлежат на по-високи допустими отклонения на преоценка (виж раздел 6.4.3.).

6.6. Презгранично използване на допустимите активи.

Участниците в Евросистемата могат да използват допустимите активи на презгранична основа, а именно те могат да получават средства от националните централни банки на държавата-членка, в която те са учредени, като използват активи, които се намират в друга държава-членка. Базовите активи трябва да бъдат използваеми на презгранична основа на цялата територия на еврозоната при извършване на всички видове операции, при които Евросистемата предоставя ликвидност срещу допустими активи.

Разработен е механизъм от националните централни банки (и от ЕЦБ) който да гарантира, че всички допустими активи, емитирани/депозирани в еврозоната могат да се използват на презгранична основа. Това е моделът за кореспондентски отношения между централни банки *(CCBM)*, чрез който националните централни банки действат като попечители („кореспонденти”) помежду си (и за ЕЦБ) по отношение на активите в техните местни депозитарни или сетълмент системи. Специални решения могат да се използват при нетърговуемите активи, т.е. вземания по кредити и потребителски дългови инструменти, обезпечени с ипотека (ПДИОИ (RMBD)), които не могат да се прехвърлят посредством система за сетълмент на ценни книжа[66]. Моделът за кореспондентски отношения между централни банки може да се използва за обезпечаване на всички видове кредитни операции на Евросистемата. Освен това съответните връзки между системите за сетълмент на ценни книжа могат да се използват за презграничен трансфер на ценни книжа[67].

[65] Националните централни банки могат да решат да не приемат дългови инструменти с поток на доходност (например плащане по купона) като базови активи в обратни операции в периода до датата на падежа на операцията на паричната политика (виж раздел 6.2.3).

[66] Повече подробности са дадени в брошурата “Correspondent Central Banking Model”, публикувана на Интернет страницата на ЕЦБ (www.ecb.int).

[67] Допустимите активи могат да се използват чрез сметка на централна банка в дадена система за сетълмент на ценни книжа, която се намира извън държавата, където е въпросната централна банка, ако Евросистемата е одобрила използването на такава сметка . От 1999 г. Централната банка на Нидерландия (De Nederlandsche Bank) е упълномощена да използва сметката си при Евроклиър (Euroclear) – Белгия за

6.6.1. Модел за кореспондентски отношения между централните банки

Моделът за кореспондентски отношения между централните банки е представен на схема 3 по-долу.

СХЕМА 3

Модел за кореспондентски отношения между централните банки

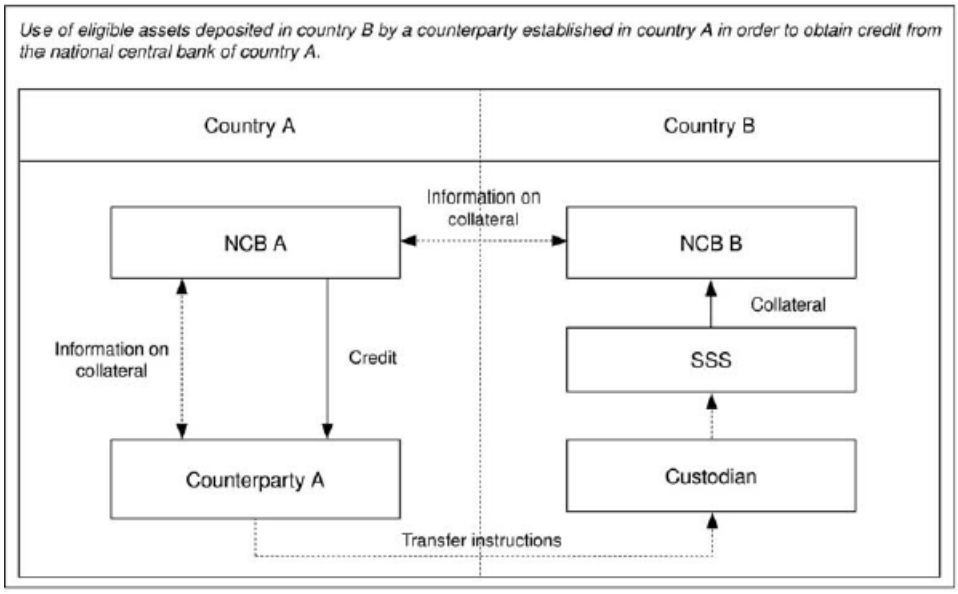

Използване на допустими активи, депозирани в държавата Б от участник, който се намира в държавата А за получаване на кредит от националната централна банка на държава А.

Държава А
Държава Б
NCB A - национална централна банка А
NCB B - национална централна банка Б
Информация за обезпечението
Кредит
Обезпечение
Система за сетълмент на ценни книжа
Участник А
Попечител
Инструкции за превод

извършване на сетълмент по трансакции с обезпечение в евро облигации, емитирани в този Международен централен депозитар за ценни книжа (ICSD). От м. август 2000 г. Централната банка и органът за финансови услуги на Ирландия (Central Bank and Financial Service Authority of Ireland) получи разрешение да открие такава сметка в Евроклиър. Тази сметка може да се използва за всички допустими активи, държани в Евроклиър, т.е. включително допустимите активи, прехвърляни на Евроклиър чрез съответните допустими връзки.

Всички национални централни банки поддържат помежду си сметки за ценни книжа с цел презгранично използване на допустими активи. Точната процедура при модела за кореспондентски отношения между централните банки зависи от това дали допустимите активи са предназначени за всяка отделна сделка или се държат в пул от базови активи[68].

- При система с целево предназначение веднага след приемането на заявката за кредит от националната централна банка на държавата-членка, в която е учреден участникът (т. е. „централната банка домакин"), участникът нарежда (чрез свой собствен попечител, ако е необходимо) на системата за сетълмент на ценни книжа в държавата, където се намират търгуемите ценни книжа, прехвърлянето им на централната банка на тази държава за сметка на централната банка домакин. След нотификация за получаване на обезпечението от страна на централната банка кореспондент, централната банка домакин превежда средствата на участника. Централните банки не превеждат авансово средства, докато не са сигурни, че търгуемите ценни книжа на участниците са получени от централната банка кореспондент. Когато е необходимо да се спазят крайните срокове за сетълмент, участниците могат предварително да депозират активите си при централната банка кореспондент по сметка на централната банка домакин, като използват процедурите на модела за кореспондентски отношения между централни банки.
- При пул системата участникът може по всяко време да предостави ценни книжа на централната банка кореспондент за сметка на централната банка домакин. След информиране за получаване на търгуемите ценни книжа от страна на централната банка кореспондент, централната банка домакин добавя тези книжа към пуловата сметка на участника.

Специални процедури за презгранично използване са разработени за нетъргуеми активи, т.е. вземания по кредити и потребителски дългови инструменти, обезпечени с ипотека *(RMBD)*[46]. Когато в презграничен контекст като обезпечение се използват вземания по кредити[47], към тях се прилага модел за кореспондентски отношения между централните банки, който се основава на прехвърляне на собственост, прехвърлянето на право, учредяването на залог в полза на централната банка домакин, или такса в полза на централна банка - кореспондент, действаща като посредник за централната банка домакин. Може да се изпълни допълнителен вариант на база *ad hoc* въз основата на такса в полза на кореспондентната централна банка, действаща като посредник за централната банка домакин, за да се позволи презграничното използване на потребителски дългови инструменти, обезпечени с ипотека (ПДИОИ).

Моделът за кореспондентски отношения между централните банки функционира за участниците (за търгуеми и нетъргуеми активи) от 9:00 ч. до 16:00 ч. време на ЕЦБ (Централно европейско време) във всеки работен ден за Евросистемата. Всеки участник, който желае да използва модела за кореспондентски отношения между централни банки, трябва да уведоми националната централна банка, от която желае да получи кредит (т.е. своята централна банка домакин) до 16:00 ч. време на ЕЦБ

[68] За допълнителни разяснения виж брошурата „Correspondent Central Banking Model" публикувана на Интернет страницата на ЕЦБ (www.ecb.int).

[46] За допълнителни разяснения виж брошурата „Correspondent Central Banking Model" публикувана на Интернет страницата на ЕЦБ (www.ecb.int).

[47] Процедурите на модела за кореспондентски отношения между централни банки третират само тези случаи, когато длъжникът се намира в държавата на правото, регулиращо вземането по кредита.

(централно европейско време). Освен това, участникът осигурява получаването на обезпечението за операциите на паричната политика по сметката на централната банка кореспондент до 16:45 ч. време на ЕЦБ (централно европейско време) най-късно. Инструкции или предоставяне на обезпечения след изтичане на крайния срок ще се считат за кредит, предоставен на следващия работен ден. Ако участниците предвидят, че ще им се наложи да използват модела за кореспондентски отношения между централните банки по-късно през деня, по възможност е необходимо да предоставят активите авансово (т.е. да депозират активите предварително). При извънредни обстоятелства или когато е необходимо за целите на паричната политика, ЕЦБ може да вземе решение за удължаване на работното време на модела за кореспондентски отношения между централните банки до края на работното време на системата ТАРГЕТ.

СХЕМА 4

Връзки между системите за сетълмент на ценни книжа

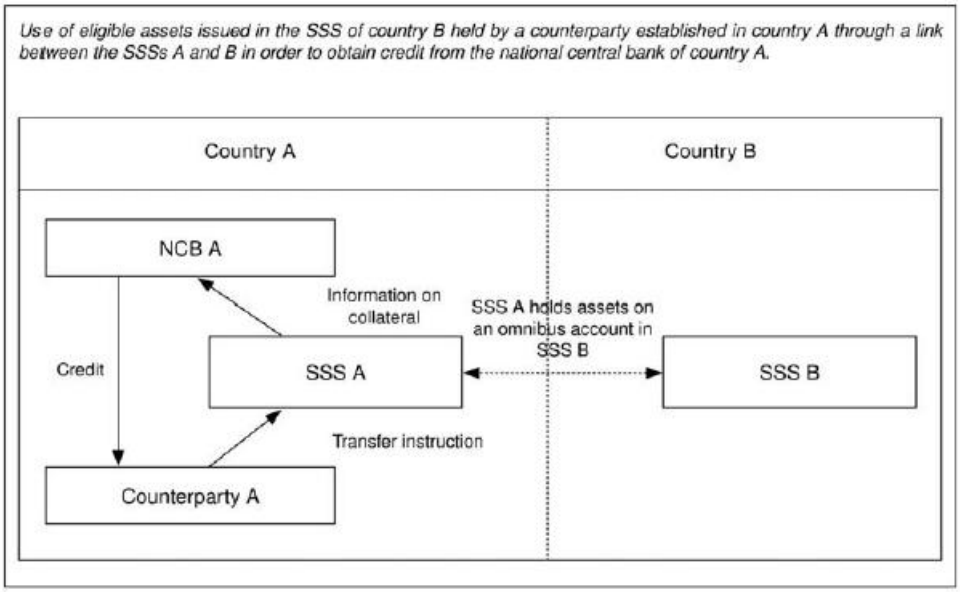

Използване на допустими активи, емитирани в системата за сетълмент на ценни книжа на държавата Б от участник, който се намира в държавата А чрез връзка между системите за сетълмент на ценни книжа за получаване на кредит от националната централна банка на държава А.
Държава А
Държава Б
Национална централна банка А
Кредит
Информация за обезпечението
Системата за сетълмент на ценни книжа А държи активите в събирателна сметка при системата за сетълмент на ценни книжа Б
Система за сетълмент на ценни книжа А
Система за сетълмент на ценни книжа Б
Участник А

6.6.2. Връзки между системите за сетълмент на ценни книжа

Освен модела за кореспондентски отношения между централните банки могат да се използват и допустимите връзки между системите за сетълмент на ценни книжа на ЕС за презграничен трансфер на търгуеми активи.

Пряка или препредавана връзка между две системи за сетълмент на ценни книжа позволява на участник в една система за сетълмент на ценни книжа да държи ценни книжа, емитирани в друга система за сетълмент на ценни книжа без да е участник в тази друга система за сетълмент на ценни книжа[48]. Преди тези връзки да могат да бъдат използвани за прехвърляне на обезпечение за кредитни операции на Евросистемата, те трябва да бъдат оценени и одобрени по отношение на стандартите за използването на системи за сетълмент на ценни книжа на ЕС.[49] [50]

От гледна точка на Евросистемата моделът за кореспондентски отношения между централните банки и връзките между системите за сетълмент на ценни книжа на ЕС изпълняват една и съща роля, като позволяват на участниците да ползват обезпечение за получаване на кредит от тяхната централна банка домакин, дори ако това обезпечение е емитирано в система за сетълмент на ценни книжа на друга държава. Моделът за кореспондентски отношения между централните банки и връзките между системите за сетълмент на ценни книжа изпълняват тази функция по различни начини. При модела за кореспондентски отношения между централните банки презграничните взаимоотношения са между националните централни банки. Те действат като попечители помежду си. При използване на връзките презграничните отношения са между системите за сетълмент на ценни книжа. Те откриват огледални сметки помежду си. Активите, депозирани при централната банка кореспондент могат да се използват само за обезпечаване на кредитните операции на Евросистемата. Активите, държани чрез връзка могат да се използват в кредитните операции на Евросистемата, както и за други цели, избрани от участниците. При използване на връзките между системите за сетълмент на ценни книжа, активите на участниците остават по техните сметки в системата за сетълмент на ценни книжа домакин и не е необходим попечител.

[48] Една връзка между две системи за сетълмент на ценни книжа се състои от набор от процедури и мерки за презгранично безналично прехвърляне на ценни книжа. Дадена връзка приема формата на събирателна сметка, отворена от система за сетълмент на ценни книжа (система за сетълмент на ценни книжа на инвеститора) в друга система за сетълмент на ценни книжа (система за сетълмент на ценни книжа на емитента). Пряката връзка предполага, че между двете системи за сетълмент на ценни книжа няма посредник. Могат да бъдат използвани и препредавани връзки между системи за сетълмент на ценни книжа за презграничен трансфер на ценни книжа за Евросистемата. Препредаваната връзка се състои от договорни и технически разпоредби, които позволяват на две системи за сетълмент на ценни книжа, които не са пряко свързани помежду си, да обменят сделки с ценни книжа или да извършват трансфери чрез трета система за сетълмент на ценни книжа, действаща като посредник.

[49] Актуализиран списък на допустимите връзки може да бъде намерен на Интернет страницата на ЕЦБ (www.ecb.int).

[50] Виж публикацията, озаглавена „Стандарти за използването на системите за сетълмент на ценни книжа на ЕС при кредитните операции на ЕСЦБ", Европейски паричен институт, януари 1998 г. на Интернет страницата на ЕЦБ (www.ecb.int).

ГЛАВА 7

МИНИМАЛНИ РЕЗЕРВИ[71]

7.1 Общи положения

ЕЦБ изисква от кредитните институции да поддържат минимални резерви по сметка в националната централна банка съгласно рамката на системата за минимални резерви на Евросистемата. Правната рамка на тази система е заложена в член 19 от Устава на Европейската система на централните банки (ЕСЦБ), Регламент (ЕО) № 2531/98 на Съвета от 23 ноември 1998 г. относно прилагането на минимални резерви от страна на Европейската централна банка[72] и Регламент (ЕО) № 1745/2003 на Европейската централна банка от 12 септември 2003 г. относно прилагане на изискването за минимални резерви (ЕЦБ/2003/9)[73]. Прилагането на Регламент ЕЦБ/2003/9 гарантира, че редът и условията за минималните резерви на Евросистемата са еднакви на територията на еврозоната.

Размерът на минималните резерви, които всяка институция поддържа, се определя от нейната резервна база. Системата за минималните резерви на Евросистемата позволява на участниците да използват осреднени позиции, което означава, че съответствието с изискванията за минималните резерви се определя на основата на средните салда за последния календарен ден през периода на поддържане по резервните сметки на участниците. По отношение на задължителните резерви на институциите се прилага лихвеният процент по основните рефинансиращи операции на Евросистемата.

Целите на системата за поддържане на минималните резерви на Евросистемата са насочени основно към изпълнение на следните функции:

- *Стабилизиране на лихвените равнища на паричния пазар:* Осредняването на позициите при системата за поддържане на минималните резерви на Евросистемата допринася за стабилизирането на лихвените проценти на паричния пазар, като институциите се стимулират да смекчават влиянието на временните колебания в ликвидността.
- *Създаване или разширяване на недостига на структурна ликвидност*: Системата за минималните резерви на Евросистемата допринася за създаването или разширяването на недостига на структурна ликвидност. Това може да бъде полезно за подобряване на ефективността на Евросистемата при предоставяне на ликвидност.

При прилагане на минималните резерви ЕЦБ се задължава да действа в съответствие с целите на Евросистемата, както е определено в член 105, параграф 1 от Договора и член 2 от Устава на ЕСЦБ, с които се установява, *inter alia,* принципа за предотвратяване предизвикването на сериозни и нежелани дисбаланси в разпределението и посредничеството.

7.2. Институции, задължени да внасят минимални резерви

В съответствие с член 19.1 от Устава на ЕСЦБ, ЕЦБ изисква от кредитните институции на държавите-членки да внасят минимални задължителни резерви. Това означава, че

[71] Съдържанието на тази глава е представено само с информационна цел.
[72] ОВ L 318, 27.11.1998 г., стр. 1.
[73] ОВ L 250, 2.10.2003 г., стр. 10.

клоновете и филиалите на институции, които се намират в еврозоната, но централното им управление не е регистрирано на територията й, също следва да спазват изискванията на системата за минимални резерви на Евросистемата. Клоновете на кредитни институции от еврозоната, които се намират извън нея, не се включват в системата.

Институциите автоматично се освобождават от изискването за минимални резерви от началото на периода на поддържане, през който е отнето разрешението им (лицензът) за извършване на банкова дейност или самите институции са се отказали от това право, или ако в този период е взето решение за образуване на производство по ликвидация от съдебните власти или друг компетентен орган на участващата държава-членка. Съгласно Регламент (ЕО) 2531/98 на Съвета и Регламент ЕЦБ/2003/9, Европейската централна банка може да освободи на недискриминационен принцип дадени институции от задълженията им по системата за минимални резерви на Евросистемата, ако целите на тази система не биха били постигнати чрез налагането на тези задължения на съответните конкретните институции. При вземане на решение за всяко такова освобождаване, ЕЦБ взема предвид един или повече от следните критерии:

- институцията изпълнява функции със специално предназначение;
- институцията не извършва активна банкова дейност в конкуренция с другите кредитни институции;
  и/или
- всички депозити на институцията са предназначени за осъществяването на цели, свързани с оказване на регионална и/или международна подкрепа за развитие.

ЕЦБ изготвя и поддържа списък с институциите, включени в системата за минимални резерви на Евросистемата, а също така оповестява списъка с институциите, освободени от задължението за минимални резерви, по причини различни от налагане на оздравителни мерки[74]. Участниците могат да разчитат на тези списъци при вземане на решение дали задълженията им да са дължими към друга институция, която сама по себе си е длъжна да поддържа минимални резерви. Списъците, които се публикуват след приключване на работното време в последния работен ден на всеки календарен месец на Евросистемата, са валидни за изчисляване на резервната база за периода на поддържане, който започва след два календарни месеца. Например списъкът, публикуван в края на м. февруари е валиден за изчисляване на резервната база за периода на поддържане, който започва през м. април.

7.3. Определяне на минималните резерви

Резервна база и процент на задължителните резерви

Резервната база на дадена институция се определя според елементите на нейния счетоводен баланс. Балансовите данни се отчитат на националната централна банка в съответствие с общата рамка на паричната и банковата статистическа отчетност на ЕЦБ (виж раздел 7.5)[75]. При институциите, които подлежат на пълна отчетност, балансовите данни към края на даден календарен месец се използват за определяне на резервната база за периода на поддържане, който започва след два календарни месеца. Например резервната база, изчислена на основата на данните от края на февруари се използва за

[74] Списъците са публикувани на Интернет страницата на ЕЦБ (www.ecb.int).
[75] Рамката на паричната и банковата статистическа отчетност на ЕЦБ е представена в приложение 4.

изчисляване на задължителните резерви, които участниците трябва да внесат за периода на поддържане, който започва през м. април.

Рамката на паричната и банковата статистическа отчетност на ЕЦБ предвижда възможност за освобождаване на малките институции от някои задължения по отчетността. Институциите, по отношение на които се прилага тази разпоредба, са задължени да отчитат само ограничен набор от балансови данни на тримесечна основа (данни в края на тримесечието) и с крайни срокове за изпращане на данните по-дълги от тези, установени за по-големите институции. При тези институции балансовите данни за определено тримесечие се използват за определяне, с лаг от два месеца, на резервната база за следващите три последователни периода на поддържане на минимални резерви. Например балансовите данни от края на първото тримесечие (март) са валидни за изчисляване на резервната база за периодите на поддържане, които започват през м. юни, юли и август.

В съответствие с Регламент (ЕО) № 2531/98 на Съвета, ЕЦБ има право да включва в резервната база на институциите задължения по привлечените средства, включени в баланса заедно със задълженията по задбалансовите позиции. В системата за минимални резерви на Евросистемата реално се включват само задължения от категориите „депозити” и „емитирани дългови ценни книжа” (виж кутийка 9).

Задължения към институции, които са включени в списъка на институциите от системата за минимални задължителни резерви на Евросистемата, и задължения към ЕЦБ и националните централни банки не се включват в резервната база. В тази връзка, за да може да приспадне задълженията от категория „емитирани дългови ценни книжа” от резервната база, емитентът трябва да докаже действителния размер на тези инструменти, притежавани от други институции от системата за минимални задължителни резерви на Евросистемата. Ако не могат да бъдат представени доказателства, емитентите могат да приложат към тази балансова позиция стандартно приспадане с определения процент[76].

Процентите на минимални задължителни резерви се определят от ЕЦБ съгласно максималните лимити, установени в Регламент (ЕО) № 2531/98 на Съвета. ЕЦБ прилага единен процент на минималните задължителни резерви различен от нула към повечето от позициите, включени в резервната база. Това съотношение се определя в Регламент ЕЦБ/2003/9. ЕЦБ определя нулев процент на минимални задължителни резерви за следните категории задължения: „депозити с договорен матуритет над две години”; „депозити, договорени за ползване след предизвестие, със срок над две години”; „репа” и „дългови ценни книжа с договорен матуритет над две години” (виж кутийка 9). ЕЦБ може по всяко време да промени процентите на минимални задължителни резерви. Промените в тези съотношения се оповестяват от ЕЦБ преди началото на периода на поддържане, от който промяната влиза в сила.

Изчисляване на задължителните резерви

[76] Виж Регламент ЕЦБ/2003/9. Повече информация, свързана със съотношението на стандартното приспадане може да се намери на Интернет страницата на ЕЦБ (www.ecb.int), както и на Интернет страниците на Евросистемата (виж приложение 5).

Задължителните резерви на всяка отделна институция се изчисляват чрез прилагането на процента на задължителните резерви за съответните категории задължения към размера на допустимите задължения.

Всяка институция отчислява сумата от EUR 100 000 от задължителните си резерви във всяка държава-членка, в която има филиал. Сумата се предоставя без да се накърняват правните задължения на институциите, включени в системата на минималните резерви на Евросистемата[77].

Размерът на задължителните резерви за всеки отделен период на поддържане се закръгля до най-близката единица евро.

КУТИЙКА 9

Резервна база и процент на минимални задължителни резерви (МЗР)

А. Задължения, включени в резервната база и към които се прилага положителен процент на минимални задължителни резерви (МЗР):

Депозити[1]
- Овърнайт депозити
- Депозити с договорен матуритет до две години
- Депозити, договорени за ползване след предизвестие със срок до две години

Емитирани дългови ценни книжа
- Дългови ценни книжа с договорен матуритет до две години

Б. Задължения, включени в резервната база и към които се прилага нулев процент на минимални задължителни резерви (МЗР):

Депозити[1]
- Депозити с договорен матуритет над две години
- Депозити, договорени за ползване след предизвестие със срок над две години
- Репа

Емитирани дългови ценни книжа
- Дългови ценни книжа с договорен матуритет над две години

В. Задължения, изключени от резервната база
- Задължения към други институции, включени в системата за минимални резерви на Евросистемата
- Задължения към ЕЦБ и националните централни банки

[1]Регламент (ЕО) № 2181/2004 г. на Европейската централна банка от 16 декември 2004 г. за изменение на Регламент (ЕО) № 2423/2001 (ЕЦБ/2001/13) относно консолидирания баланс на сектор „Парично-финансови институции“ и Регламент (ЕО) № 63/2002 (ЕЦБ/2001/18) относно статистиката на лихвените проценти, прилагани от парично-финансовите институции по депозити и кредити за домакинства и нефинансови предприятия
(ЕЦБ/2004/21) (ОВ L 371, 18 декември 2004 г., стр. 42) изрично изисква отчитането на задълженията по

[77] За институциите, които могат да отчитат статистически данни като група на консолидирана основа съгласно разпоредбите на рамката за паричната и банкова статистическа отчетност (виж Приложение 4), само една такава сума ще бъде предоставена на групата като цяло, освен ако институциите не предоставят данни за резервната база и резервните наличности по достатъчно подробен начин, така че Евросистемата да може да провери тяхната точност и качество и да определи съответните задължителни резерви на всяка отделна институция, включена в групата.

депозитите по номинална стойност. Номинална стойност означава сумата на главницата, която даден длъжник е задължен договорно да изплати на кредитора. Това изменение стана необходимо, защото Директива 86/635/ЕИО на Съвета от 8 декември 1986 г. относно годишните счетоводни отчети и консолидираните счетоводни отчети на банки и финансови институции (ОВ L 372, 31 декември 1986 г., стр. 1) бе изменена в смисъл, че на някои финансови инструменти може да се определи цена по справедлива стойност.

7.4. Поддържане на резервните наличности

Период на поддържане

ЕЦБ публикува календар на периодите на поддържане на резервите не по-късно от три месеца преди началото на всяка година[78]. Периодът на поддържане започва от датата на сетълмента на първата основна рефинансираща операция след заседание на Управителния съвет, на което е взето решение за паричната политика. При по-специални обстоятелства, публикуваният календар може да се променя в зависимост от промените в насрочването на заседанията на Управителния съвет.

Резервни наличности

Всяка институция задължително поддържа минимални резерви по една или повече резервни сметки при националната централна банка в държавата-членка, в която е учредена. При институциите с повече от едно подразделение в дадена държава-членка за изпълнението на общите минимални резерви на всички местни подразделения на институцията отговаря централното управление[79]. Институции с подразделения в повече от една държава-членка поддържат минимални резерви при националните централни банки на всяка държава-членка, в която имат подразделения според резервната им база в съответната държава-членка.

Сетълмент сметките на институциите при националните централни банки могат да се използват като резервни сметки. Резервните наличности по сетълмент сметките могат да се използват за целите на сетълмента в рамките на деня. Дневните резервни наличности на дадена институция се изчисляват като салдо по резервната сметка в края на деня.

Институцията може да отправи искане до националната централна банка на държавата-членка, на която е резидент, за разрешение да поддържа косвено всички минимални резерви чрез посредник. Възможността за поддържане на минималните резерви чрез посредник като правило се ограничава до институциите, които са учредени така, че обикновено част от администрирането (например управлението на валутните наличности) се осъществява чрез посредник (например мрежи от спестовни и кооперативни банки могат да централизират резервните си наличности). Поддържането на минимални резерви чрез посредник е предмет на разпоредбите, предвидени в Регламент ЕЦБ/2003/9.

[78] Като правило календарът се оповестява чрез прессъобщение на Интернет страницата на ЕЦБ (www.ecb.int). Освен това такъв календар се публикува в *Официален вестник на Европейския съюз* и на Интернет страницата на Евросистемата (виж приложение 5).

[79] Ако дадена институция няма централно управление в конкретна държава-членка, в която се намира, тя посочва главен клон, който отговаря за изпълнението на общите минимални резерви на всички подразделения на институцията в съответната държава-членка.

Лихви по резервните наличности

По изискуемите наличности на резервните сметки се прилага средния лихвен процент на ЕЦБ за периода на поддържане (претеглен според броя на календарните дни) по основните рефинансиращи операции, който се изчислява по формулата, представена в кутийка 10. Резервните наличности, които надхвърлят размера на изискуемите резерви, не се олихвяват. Лихвите се изплащат през втория работен ден на националната централна банка след изтичането на дадения период на поддържане, за който се полага лихвата.

КУТИЙКА 10

Изчисляване на лихвите по задължителните резерви

Лихвите по задължителните резерви се изчисляват по следната формула:

$$\mathrm{R}_{\mathrm{t}} = \frac{H_t \cdot n_t \cdot r_t}{100 \cdot 360}$$

$$r_t = \sum_{i=1}^{n_t} \frac{Mr_i}{n_t}$$

където
R_t = лихвите, платими по изискуемите резерви за периода на поддържане t.
H_t = среднодневните наличности на задължителните резерви за периода на поддържане t.
n_t = броят на календарните дни за периода на поддържане t.
r_t = лихвеният процент по наличностите на задължителните резерви за периода на поддържане t. Стандартното закръгляне на приложимия лихвен процент е до втория десетичен знак.
i = i-календарният ден на периода на поддържане t.
MR_t = пределният лихвен процент по последната основна рефинансираща операция, за която е извършен сетълмент преди календарния ден i.

7.5. Отчетност, признаване и потвърждаване на резервната база

Позициите на резервната база за прилагане на минималните задължителни резерви се изчисляват от самите институции, които са задължени да поддържат такива резерви и се отчитат на националната централна банка съгласно общата рамка на паричната и банковата статистическа отчетност на ЕЦБ (виж приложение IV). В член 5 от Регламент ЕЦБ/2003/9 се определя реда за съобщаване и признаване на резервната база и задължителните резерви на институцията.

Редът за съобщаване и признаване на резервната база и задължителните резерви на дадена институция е следният. Съответната участваща национална централна банка или институцията поема инициативата за изчисляването на минималните резерви, изискуеми от въпросната институция за конкретен период на поддържане. Страната, извършила изчислението нотифицира размера на минималните резерви не по-късно от три работни дни на националната централна банка преди началото на периода на

поддържане. Участващата национална централна банка може да определи по-ранна дата като краен срок за уведомяване относно минималните резерви. Тя може да определи и допълнителен срок на институцията за съобщаване на извършени поправки в изчислението на резервната база или на ревизии в съобщените минимални резерви. Нотифицираната страна признава изчислените минимални резерви не по-късно от края на работния ден на националната централна банка, предхождащ началото на периода на поддържане. Ако от нотифицираната страна не последва отговор на уведомлението до края на работния ден на националната централна банка, предхождащ началото на периода на поддържане, размерът на минималните резерви на институцията за съответния период на поддържане се счита за признат. Веднъж признати, минималните резерви за съответния период на поддържане не могат да се ревизират.

Към институциите, които са упълномощени да действат като посредници за поддържане на резервите на други институции, се прилагат специални изисквания, предвидени в Регламент ЕЦБ/2003/9. Поддържането на задължителните резерви чрез посредник не променя задълженията на институциите, ползващи посредник, по отношение на статистическата отчетност.

ЕЦБ и националните централни банки са упълномощени съгласно Регламент (ЕО) № 2531/98 на Съвета да проверят точността и качеството на събраните данни.

7.6. Неспазване на задълженията по поддържане на минималните задължителни резерви

Неспазване на задълженията по поддържане на минималните резерви възниква, ако към последния календарен ден на определен период на поддържане средното салдо по резервната сметка на дадена институция е по-ниско от изискуемите резерви за съответния период на поддържане.

Когато дадена институция не е спазила частично или напълно изискванията за минимални задължителни резерви, ЕЦБ може в съответствие с Регламент (ЕО) № 2531/98 да наложи една от следните санкции:

- институцията заплаща лихва до 5 % по-висока от лихвения процент, приложим по пределното кредитно средство, върху сумата на минималните задължителни резерви, които съответната институция не е внесла;
  или
- институцията заплаща двойния размер на лихвения процент, приложим по пределното кредитно средство, върху сумата, която съответната институция не е внесла;
  или
- от институцията се изисква да открие безлихвени депозити при ЕЦБ или националната централна банка в троен размер на сумата на минималните задължителни резерви, които съответната институция не е внесла. Срокът до падежа на депозита не може да надвишава периода на неспазване на минималните задължителни резерви от страна на институцията.

Когато определена институция не спазва останалите задължения по регламентите и решенията на ЕЦБ, свързани със системата на минимални резерви на Евросистемата (например ако необходимите данни не са своевременно представени или са неточни),

ЕЦБ е упълномощена да налага санкции в съответствие с Регламент (ЕО) № 2532/98 на Съвета от 23 ноември 1998 г. относно правомощията на Европейската централна банка да налага на санкции и Регламент (ЕО) № 2157/1999 на Европейската централна банка от 23 септември 1999 г. относно правомощията на Европейската централна банка да налага санкции (ЕЦБ/1999/4)[80]. Изпълнителният съвет на ЕЦБ може да определи и да публикува критерии, по които да налага санкциите, предвидени в член 7, параграф 1 от Регламент (ЕО) № 2531/98 на Съвета[81].

Освен това, в случай на груби нарушения на изискванията за минимални резерви, Евросистемата може да отстранява участници от операциите на отворения пазар.

[80] ОВ L 264, 12.10.1999 г., стр. 21.

[81] Критериите се публикуват като съобщение със заглавие *"Съобщение на Европейската централна банка за налагане на санкции за неизпълнение на задълженията по подържане на минималните резерви "* (ОВ С 39, 11.2.2000 г., стр. 3).

ПРИЛОЖЕНИЕ 1

ПРИМЕРИ НА ОПЕРАЦИИ И ПРОЦЕДУРИ НА ПАРИЧНАТА ПОЛИТИКА

СПИСЪК НА ПРИМЕРИТЕ

Пример 1 Обратни операции за предоставяне на ликвидност чрез търг с фиксиран лихвен процент

Пример 2 Обратни операции за предоставяне на ликвидност чрез търг с променящ се лихвен процент

Пример 3 Емитиране на дългови сертификати на ЕЦБ чрез търг с променящ се лихвен процент

Пример 4 Валутни суап операции за изтегляне на ликвидност чрез търг с променящ се валутен курс

Пример 5 Валутни суап операции за предоставяне на ликвидност чрез търг с променящ се валутен курс

Пример 6 Мерки за контрол на риска

ПРИМЕР 1

Обратни операции за предоставяне на ликвидност чрез търг с фиксиран лихвен процент

ЕЦБ взима решение за предоставяне на ликвидност на пазара чрез обратна операция, организирана съгласно процедурата за търг с фиксиран лихвен процент.

Трима контрагенти представят следните заявки:

Участник	Заявка (милиона евро)
Банка 1	30
Банка 2	40
Банка 3	70
Всичко	140

ЕЦБ решава да осигури общо 105 милиона евро.

Процентът на разпределение е:

$$\frac{105}{(30+40+70)} = 75\%$$

Разпределението между участниците е:

Участник	Заявка (милиона евро)	Дял (милиона евро)
Банка 1	30	22,5
Банка 2	40	30,0
Банка 3	70	52,5
Всичко	140	105,0

ПРИМЕР 2

Обратни операции за предоставяне на ликвидност чрез търг с променящ се лихвен процент

ЕЦБ взима решение за предоставяне на ликвидност на пазара чрез обратна операция, организирана съгласно процедурата за търг с променлив лихвен процент.

Трима участници представят следните заявки:

Лихвен процент (%)	Размер (милиона евро)				
	Банка 1	Банка 2	Банка 3	Всичко заявки	Натрупване (заявки)
3,15				0	0
3,10		5	5	10	10
3,09		5	5	10	20
3,08		5	5	10	30
3,07	5	5	10	20	50
3,06	5	10	15	30	80
3,05	10	10	15	35	115
3,04	5	5	5	15	130
3,03	5		10	15	145
Всичко	30	45	70	145	

ЕЦБ решава да осигури EUR 94 милиона при пределен лихвен процент от 3,05 %. Всички заявки над 3,05 % (за натрупаната сума от EUR 80 милиона) са напълно удовлетворени. При 3,05 % процентът на разпределение е:

$$\frac{94-80}{35} = 40\%$$

Делът на банка 1 при пределния лихвен процент например е:

0,4 x 10 = 4

Общият дял на банка 1 е:

5 + 5 + 4 = 14

Резултатите могат да бъдат обобщени по следния начин:

Участници	Размер (милиона евро)			
	Банка 1	Банка 2	Банка 3	Всичко
Заявки, всичко	30,0	45,0	70,0	145
Разпределение - всичко	14,0	34,0	46,0	94

Ако процедурата на разпределение е с единен лихвен процент („нидерландски аукцион”), лихвеният процент, прилаган по дяловете на участниците е 3,05 %.
Ако процедурата на разпределение е с различен лихвен процент („американски аукцион”), не се прилага единен лихвен процент по дяловете на участниците; например банка 1 получава EUR 5 милиона при 3,07 %, EUR 5 милиона при 3,06% и EUR 4 милиона при 3,05%.

ПРИМЕР 3

Емитиране на дългови сертификати на ЕЦБ чрез търг с променящ се лихвен процент

ЕЦБ взима решение за изтегляне на ликвидност от пазара чрез емисия на дългови сертификати, като използва тръжна процедура с променлив лихвен процент.

Трима участници представят следните заявки:

Лихвен процент (%)	Размер (милиона евро)				
	Банка 1	Банка 2	Банка 3	Всичко	Натрупване (заявки)
3,00				0	0
3,01	5		5	10	10
3,02	5	5	5	15	25
3,03	5	5	5	15	40
3,04	10	5	10	25	65
3,05	20	40	10	70	135
3,06	5	10	10	25	160
3,08	5		10	15	175
3,10		5		5	180
Всичко	55	70	55	180	

ЕЦБ решава да разпредели номиналния размер от EUR 124,5 милиона при пределен лихвен процент от 3,05 %.

Всички заявки под 3,05 % (за натрупаната сума от EUR 65 милиона) са напълно удовлетворени. При 3,05 % процентът на разпределение е:

$$\frac{124.5-65}{70}=85\%$$

Делът на банка 1 при пределния лихвен процент например е:

0,85 x 20 = 17

Общият дял на банка 1 е:

5 + 5 + 5 + 10 + 17 = 42

Резултатите могат да бъдат обобщени по следния начин:

участници	Размер (милиона евро)			
	Банка 1	Банка 2	Банка 3	Всичко
Заявки, всичко	55,0	70,0	55,0	180,0
Разпределение, всичко	42,0	49,0	33,5	124,5

ПРИМЕР 4

Валутни суап операции за изтегляне на ликвидност чрез търг с променящ се валутен курс

ЕЦБ взима решение за изтегляне на ликвидност от пазара чрез валутен суап по курса на еврото към щатския долар, като използва тръжна процедура с променлив валутен курс (Забележка: В този пример еврото се търгува с премия).

Трима участници представят следните заявки:

Суап точки (x 10,000)	Размер (милиона евро)				
	Банка 1	Банка 2	Банка 3	Всичко	Натрупване (заявки)
6,84				0	0
6,80	5		5	10	10
6,76	5	5	5	15	25
6,71	5	5	5	15	40
6,67	10	10	5	25	65
6,63	25	35	40	100	165
6,58	10	20	10	40	205
6,54	5	10	10	25	230
6,49		5		5	235
Всичко	65	90	80	235	

ЕЦБ решава да разпредели EUR 158 милиона при 6,63 пределни суап точки. Всички заявки над 6,63 (за натрупаната сума от EUR 65 милиона) са напълно удовлетворени. При 6,63 процентът на разпределение е:

$$\frac{158-65}{100} = 93\%$$

Делът на банка 1 при пределните суап точки например е:

0,93 x 25 = 23,25

Общият дял на банка 1 е:

5 + 5 + 5 + 10 + 23,25 = 48,25

Резултатите могат да бъдат обобщени по следния начин:

Участници	Размер (милиона евро)			
	Банка 1	Банка 2	Банка 3	Всичко
Заявки, всичко	65,0	90,0	80,0	235,0
Разпределение, всичко	48,25	52,55	57,20	158,0

ЕЦБ фиксира спот курс евро/щ. долар 1,1300 за операцията. Ако процедурата на разпределение следва единен валутен курс (нидерландски аукцион), на началната дата на операцията Евросистемата купува EUR 158 000 000 и продава USD178 540 000. При падежа на операцията Евросистемата продава 158 000 000 евро и купува USD178 644 754 (курсът форуърд е 1,130663 = 1,1300 + 0,000663).

Ако процедурата на разпределение е с различен валутен курс (американски аукцион), Евросистемата обменя сумите в евро и щатски долари, както е показано в таблицата по-долу:

Спот операции			Форуърд операции		
Валутен курс	Купува евро	Продава щ. долари	Валутен курс	Продава евро	Купува Щ. долари
1,1300			1,130684		
1,1300	10 000 000	11 300 000	1,130680	10 000 000	11 306 800
1,1300	15 000 000	16 950 000	1,130676	15 000 000	16 960 140
1,1300	15 000 000	16 950 000	1,130671	15 000 000	16 960 065
1,1300	25 000 000	28 250 000	1,130667	25 000 000	28 266 675
1,1300	93 000 000	105 090 000	1,130663	93 000 000	105 151 659
1,1300			1,130658		
1,1300			1,130654		
1,1300			1,130649		
Всичко	158 000 000	178 540 000		180 000 000	178 645 339

ПРИМЕР 5

Валутни суап операции за предоставяне на ликвидност чрез търг с променящ се валутен курс

ЕЦБ взима решение за предоставяне на ликвидност на пазара чрез валутен суап по курса на еврото към щатския долар, като използва процедурата за търг с променлив валутен курс (Забележка: В този пример еврото се търгува с премия).

Трима участници представят следните заявки:

Суап точки (x 10.000)	Размер (милиона евро)				
	Банка 1	Банка 2	Банка 3	Всичко	Натрупване (заявки)
6,23					
6,27	5		5	10	10
6,32	5		5	10	20
6,36	10	5	5	20	40
6,41	10	10	20	40	80
6,45	20	40	20	80	160
6,49	5	20	10	35	195
6,54	5	5	10	20	215
6,58		5		5	220
Всичко	60	85	75	220	

ЕЦБ решава да разпредели EUR 197 милиона при 6,54 пределни суап точки. Всички заявки под 6,54 (за натрупаната сума от EUR 195 милиона) са напълно удовлетворени.

При 6,54 процентът на разпределение е:

$$\frac{197-195}{20}=10\%$$

Делът на банка 1 при пределните суап точки например е:

0,10 x 5 = 0.5

Общият дял на банка 1 е:

5 + 5 + 10 + 10 + 20 + 5 + 0,5 = 55,5

Резултатите могат да бъдат обобщени по следния начин:

Участници	**Размер** (милиона евро)			
	Банка 1	Банка 2	Банка 3	**Всичко**
Заявки, всичко	60,0	85,0	75,0	220
Разпределение, всичко	55,5	75,5	66,0	197

ЕЦБ фиксира спот курс евро/щ. долар 1,1300 за операцията.

Ако процедурата на разпределение следва единен валутен курс (нидерландски аукцион) на началната дата на операцията Евросистемата продава EUR 197 000 000 и купува USD 222 610 000. При падежа на операцията Евросистемата купува EUR 197 000 000 и продава USD 222 738 838 (курсът форуърд е 1,130654 = 1,1300 + 0,000654).

Ако процедурата на разпределение е с различен валутен курс (американски аукцион), Евросистемата обменя сумите от евро и щатски долари както е показана в таблицата по-долу:

Спот операции			Форуърд операции		
Валутен курс	Продава евро	Купува щ. долари	Валутен курс	Купува евро	Продава щ. долари
1,1300			1,130623		
1,1300	10 000 000	11 300 000	1,130627	10 000 000	11 306 270
1,1300	10 000 000	11 300 000	1,130632	10 000 000	11 306 320
1,1300	20 000 000	22 600 000	1,130636	20 000 000	22 612 720
1,1300	40 000 000	45 200 000	1,130641	40 000 000	45 225 640
1,1300	80 000 000	90 400 000	1,130645	80 000 000	90 451 600
1,1300	35 000 000	39 550 000	1,130649	35 000 000	39 572 715
1,1300	2 000 000	2 260 000	1,130654	2 000 000	2 261 308
1,1300			1,130658		
Всичко	197 000 000	222 610 000		197 000 000	222 736 573

ПРИМЕР 6

Мерки за контрол на риска

Този пример илюстрира рамката за контрол на риска, прилагана за базовите активи, които се използват в операциите на Евросистемата по предоставяне на ликвидност[1]. Примерът се базира на допускането, че институциите могат да участват в следните операции на паричната политика на Евросистемата:

- основна рефинансираща операция, която стартира на 28 юли 2004 г. и приключва на 4 август 2004 г., при която на участника са предоставени EUR 50 милиона при лихвен процент 4,24 на сто;
- дългосрочна рефинансираща операция, която стартира на 29 юли 2004 г. и приключва на 21 октомври 2004 г., ако на участника са предоставени EUR 45 милиона при лихвен процент 4,56 на сто;

и

- основна рефинансираща операция, която стартира на 4 август 2004 г. и приключва на 11 август 2004 г., ако на участника са предоставени EUR 35 милиона при лихвен процент 4,26 на сто.

Параметрите на търгуемите базови активи, използвани от участника за обезпечаване на тези операции се определят в таблица 1 по-долу.

Таблица 1 – Търгуеми базови активи, използвани в трансакциите

Параметри						
Название	Актив (клас)	Падеж	Вид купон	Честота на купона	Остатъчен срок	Допустимо отклонение на преоценка
Актив А	Инструмент, обезпечен с активи	29.8.2006 г.	С фиксирана лихва	6 месеца	2 години	3,50%
Актив Б	Облигация на централното правителство	19.11.2008 г.	С променяща се лихва	12 месеца	4 години	0,50%
Актив В	Корпоративна облигация	12.5.2015 г.	С нулев купон		> от 10 години	15,00%

Цени в % (в т. ч. начислената лихва)*						
28.7.2004 г.	29.7.2004 г.	30.7.2004 г.	2.8.2004 г.	3.8.2004 г.	4.8.2004 г.	5.8.2004 г.
102,63	101,98 98,35	100,55 97,95	101,03 98,15	100,76 98,56	101,02 98,73 55,01	101,24 98,57 54,87

*Цените, показани за определената дата на оценка съответстват на най-представителните цени в работния ден, предхождащ деня на оценката.

Системи с целево предназначение

Първо, приема се, че трансакциите се извършват с националната централна банка, използваща система, при която за всяка трансакция има специално предназначени базови активи. Оценката на базовите активи се извършва на ежедневна база. В този случай рамката за контрол на риска се описва по следния начин (виж също таблица 2 по-долу).

1. На 28 юли 2004 г. участникът извършва сделка за репо операция с националната централна банка, която изкупува EUR 50,6 милиона от актив А. Този актив представлява облигация, обезпечена с активи с фиксиран купон и падеж на 29 август 2006 г. Остатъчният срок до падежа е две години, което изисква допустимо отклонение на преоценка от 3,5%. Пазарната цена на актив А на референтния пазар за този ден е 102,63%, включително начислените лихви по купона. От участника се изисква да предостави сума от актив А, която след приспадане на допустимото отклонение на преоценка от 3,5%, да надхвърля предоставената сума от EUR 50 милиона Следователно участникът предоставя актив А с номинална стойност EUR 50,6 милиона, като коригираната му пазарна стойност за този ден е EUR 50 113 203.

2. На 29 юли 2004 г. участникът извършва репо сделка с националната централна банка, която изкупува EUR 21 милиона от актив А (пазарна цена 101,98 %, допустимо отклонение на преоценка 3,5%) и EUR 25 милиона от актив Б (пазарна цена 98,35%). Актив Б представлява облигация на централното правителство с променящ се лихвен купон, по която се прилага 0,5% допустимо отклонение на преоценка. Коригираната пазарна стойност на актив А и актив Б за този ден е EUR 45 130 810 и надхвърля изисквания размер от EUR 45 000 000.

На 29 юли 2004 г. се извършва преоценка на активите, обезпечаващи основната рефинансираща операция, започната на 28 юли 2004 г. При пазарна цена 101,98% пазарната стойност на актив А, коригирана с допустимото отклонение на преоценка, все още остава в рамките на долната и горна гранична сума. Първоначално предоставеното обезпечение се счита за достатъчно за покриване както на първоначално предоставената ликвидност, така и начислените лихви в размер на EUR 5 889.

3. На 30 юли 2004 г. е извършена преоценка на базовите активи: пазарната цена на актив А е 100,55%, а пазарната цена на актив Б е 97,95%. Начислените лихви са в размер на EUR 11 778 по основната рефинансираща операция, започната на 28 юли 2004 г., и EUR 5 700 по дългосрочната рефинансираща операция, започната на 29 юли

2004 г. В резултат на това коригираната пазарна стойност на актив А при първата трансакция пада под сумата, която трябва да бъде покрита (предоставената ликвидност плюс начислената лихва) с EUR 914 218, а също и под граничната точка от EUR 49 761 719. Участникът предоставя сумата от EUR 950 000 от актив А в номинално изражение, с която след приспадане на 3,5% допустимо отклонение на преоценка от пазарната стойност при цена от 100,55% възстановява нормалното покритие на обезпечението [2].
При втората сделка също е необходимо искане за допълнително обезпечение, тъй като коригираната пазарна стойност на използваните в трансакцията базови активи (EUR 44 741 520) е под долната гранична точка (EUR 44 780 672). Затова участникът предоставя сумата от EUR 270 000 от актив Б с коригирана пазарна стойност от EUR 263 143.

4. На 2 и 3 август 2004 г. се извършва преоценка на базовите активи без да е необходимо искане за допълнително обезпечение за сделките от 28 и 29 юли 2004 г.

5. На 4 август 2004 г. участникът погасява предоставената ликвидност по основната рефинансираща операция от 28 юли 2004 г., в т.ч. начислените лихви в размер на EUR 41 222. Националната централна банка връща актив А в размер на EUR 51 550 000 номинална стойност.

В същия ден участникът инициира нова репосделка с националната централна банка, която изкупува EUR 75 милиона от актив В по номинална стойност. Тъй като актив В представлява корпоративна облигация с нулев купон и остатъчен срок до падежа над 10 години, изискваща допустимо отклонение на преоценка от 15%, то съответната пазарна стойност, коригирана с допустимото отклонение на преоценка за този ден е EUR 35 068 875.

Преоценката на активите, обезпечаващи дългосрочната рефинансираща операция, започната на 29 юли 2004 г. показва, че коригираната пазарна стойност на предоставените активи надхвърля горната гранична точка с около EUR 262 000 и националната централна банка връща актив Б в размер на EUR 262 000 на участника[3].

Пул система

Второ, приема се, че трансакциите се извършват с националната централна банка, която използва пул система. Активите, включени в пула от активи, които се използват от участника, не са предназначени за определени видове трансакции.

В този пример се използва същата последователност като в горния пример, с който се илюстрира системата с целево предназначение. Основната разлика е в това, че на датите за преоценка коригираната пазарна стойност на всички активи в пула трябва да покрива общата сума на всички задължения на участника по операциите му с централната банка. Искането на допълнително обезпечение в размер на EUR 1 178 398 на 30 юни в този пример е същото като това в примера при системата с целево предназначение. Участникът предоставя сумата от EUR 1 300 000 от актив А по номинална стойност, с която след приспадане на 3,5 % допустимо отклонение на преоценка от пазарната стойност при цена от 100,55 % възстановява нормалното покритие на обезпечението.

Освен това на 4 август 2004 г., когато настъпва падежът по основната рефинансираща операция от 28 юли 2004 г., участникът може да задържи активите по своята обезпечителна сметка. Един актив може да бъде заменен с друг, както е показано в примера, ако сумата от EUR 51,9 милиона от актив A (в номинално изражение) се замени с EUR 75,5 милиона от актив B (в номинално изражение) за покриване на предоставената ликвидност и начислените лихви по всички операции по рефинансиране.

Рамката за контрол на риска при пул системата се описва в таблица 3.

[1] Примерът се основава на допускането, че при изчисляване на необходимостта от искане на допълнително обезпечение, се взимат под внимание начислените лихви по предоставената ликвидност като към нея се прилага и гранична точка от 0.5% от предоставената ликвидност.

[2] Националните централни банки могат да изпълнят искането за допълнително обезпечение в брой вместо в ценни книжа.

[3] Ако централната банка трябва да изплати искане за допълнително обезпечение на участника по втората трансакция, то това обезпечение може в определени случаи да бъде приспаднато от обезпечението, платено от участника на националната централна банка при първата трансакция. Следователно, се извършва сетълмент само на едно искане за допълнително обезпечение.

Таблица 2 - Система с целево предназначение

Дата	Задължения по сделки	Начална дата	Крайна дата	Лихвен %	Предоставена ликвидност	Начислена лихва	Обща сума за покриване	Долна гранична сума	Горна гранична сума	Коригирана пазарна стойност	Искане на допълнително обезпечение
28.7.2004 г.	Основно рефинансиране	28.7.2004 г.	4.8.2004 г.	4,24	50 000 000	—	50 000 000	49 750 000	50 250 000	50 113 203	—
29.7.2004 г.	Основно рефинансиране Дългосрочно рефинансиране	28.7.2004 г. 29.7.2004 г.	4.8.2004 г. 27.10.2004 г.	4,24 4.56	50 000 000 45 000 000	5 889 —	50 005 889 45 000 000	49 755 859 44 775 000	50 255 918 45 225 000	49 795 814 45 130 810	— —
30.7.2004 г.	Основно рефинансиране Дългосрочно рефинансиране	28.7.2004 г. 29.7.2004 г.	4.8.2004 г. 27.10.2004 г.	4,24 4.56	50 000 000 45 000 000	11 778 5 700	50 011 778 45 005 700	49 761 719 44 780 672	50 261 837 45 230 729	49 097 560 44 741 520	-914 218 -264 180
2.8.2004 г.	Основно рефинансиране Дългосрочно рефинансиране	28.7.2004 г. 29.7.2004 г.	4.8.2004 г. 27.10.2004 г.	4,24 4,56	50 000 000 45 000 000	29 444 22 800	50 029 444 45 022 800	49 779 297 44 797 686	50 279 592 45 247 914	50 258 131 45 152 222	— —
3.8.2004 г.	Основно рефинансиране Дългосрочно рефинансиране	28.7.2004 г. 29.7.2004 г.	4.8.2004 г. 27.10.2004 г.	4,24 4,56	50 000 000 45 000 000	35 333 28 500	50 035 333 45 028 500	49 785 157 44 803 358	50 285 510 45 253 643	50 123 818 45 200 595	— —
4.8.2004 г.	Основно рефинансиране Дългосрочно рефинансиране	4.8.2004 г. 29.7.2004 г.	11.8.2004 г. 27.10.2004 г.	4,26 4,56	35 000 000 45 000 000	— 34 200	35 000 000 45 034 200	34 825 000 44 809 029	35 175 000 45 259 371	35 068 875 45 296 029	— 261 829
5.8.2004 г.	Основно рефинансиране Дългосрочно рефинансиране	4.8.2004 г. 29.7.2004 г.	11.8.2004 г. 27.10.2004 г.	4,26 4,56	35 000 000 45 000 000	4 142 39 900	35 004 142 45 039 900	34 829 121 44 814 701	35 179 162 45 265 100	34 979 625 45 043 420	— —

Таблица 3 Пул система

Дата	Задължения по сделки	Начална дата	Крайна дата	Лихвен %	Предоставена ликвидност	Начислена лихва	Обща сума за покриване	Долна гранична сума[1]	Горна гранична сума[2]	Коригирана пазарна стойност	Искане на допълнително обезпечение
28.7.2004 г.	Основно рефинансиране	28.7.2004 г.	4.8.2004 г.	4.24	50 000 000	—	50 000 000	49 750 000	Не се прилага	50 113 203	—
29.7.2004 г.	Основно рефинансиране Дългосрочно рефинансиране	28.7.2004 г. 29.7.2004 г.	4.8.2004 г. 27.10.2004 г.	4.24 4.56	50 000 000 45 000 000	5 889 —	95 005 889	94 530 859	Не се прилага	94 926 624	— —
30.7.2004 г.	Основно рефинансиране Дългосрочно рефинансиране	28.7.2004 г. 29.7.2004 г.	4.8.2004 г. 27.10.2004 г.	4.24 4.56	50 000 000 45 000 000	11 778 5 700	95 017 478	94 542 390	Не се прилага	93 839 080	-1 178 398
2.8.2004 г.	Основно рефинансиране Дългосрочно рефинансиране	28.7.2004 г. 29.7.2004 г.	4.8.2004 г. 27.10.2004 г.	4.24 4.56	50 000 000 45 000 000	29 444 22 800	95 052 244	94 576 983	Не се прилага	95 487 902	— —
3.8.2004 г.	Основно рефинансиране Дългосрочно рефинансиране	28.7.2004 г. 29.7.2004 г.	4.8.2004 г. 27.10.2004 г.	4.26 4.56	50 000 000 45 000 000	35 333 28 500	95 063 833	94 588 514	Не се прилага	95 399 949	— —
4.8.2004 г.	Основно рефинансиране Дългосрочно рефинансиране	4.8.2004 г. 29.7.2004 г.	11.8.2004 г. 27.10.2004 г.	4.24 4.56	35 000 000 45 000 000	— 34 200	80 034 200	79 634 029	Не се прилага	80 333 458	—
5.8.2004 г.	Основно рефинансиране Дългосрочно рефинансиране	4.8.2004 г. 29.7.2004 г.	11.8.2004 г. 27.10.2004 г.	4.26 4.56	35 000 000 45 000 000	4 142 39 900	80 044 042	79 643 821	Не се прилага	80 248 396	— —

[1] При пул системите долната гранична сума е най-ниският праг за искане на допълнително обезпечение. На практика повечето национални централни банки изискват допълнително обезпечение, винаги, когато пазарната цена на пула от обезпечения, коригирана с допустимото отклонение при преоценка, падне под общата сума, която трябва да бъде обезпечена.

[2] При пул системите горната гранична сума е неприложима, тъй като участникът постоянно ще се стреми към предоставяне на свръх обезпечение, с цел да се минимизират операционните трансакции.

ПРИЛОЖЕНИЕ 2

Речник

Реални дни/360: конвенция, за отчитане на дните при изчисляване на лихвите по кредити, съгласно която лихвата се изчислява според действителния брой календарни дни, за които е предоставен кредитът на база 360 дни в годината. Тази конвенция се прилага по операциите на паричната политика на **Евросистемата**.

Американски аукцион: виж търг с различни лихвени проценти.

Правило за осредняване: правило, което позволява на участниците да изпълняват **изискванията по резервите** на основата на средните **резервни наличности** по време на **периода на поддържане**. Правилото за осредняване допринася за стабилизирането на лихвените проценти на паричния пазар, като стимулира институциите да смекчават влиянието на временните колебания в ликвидността. Системата на минимални резерви на **Евросистемата** позволява осредняване.

Двустранна процедура: процедура, при която централната банка търгува пряко само с един или няколко участници, без да използва тръжни процедури. Двустранните процедури включват операции, които се извършват чрез фондови борси или пазарни агенти.

Безналична система: счетоводна система, която позволява трансфер на ценни книжа и други финансови активи без физическо движение на книжни документи или сертификати (например електронен трансфер на ценни книжа). Виж също **дематериализация**.

Централен депозитар на ценни книжа (ЦДЦК)*:* организация, която държи и администрира ценни книжа или други финансови активи, управлява сметките за емитиране и осигурява безналична обработка на трансакциите. Активите могат да съществуват както физически (но блокирани в рамките на централния депозитар на ценни книжа), така и в нематериална форма (т. е. само като електронни записи).

Свързани лица: означава положение, при което участникът е свързан с емитент/длъжник/гарант по допустими активи, по причина че: (i) участникът притежава 20% или повече от капитала на емитента/длъжника/гаранта, или едно или повече предприятия, в които участникът е мажоритарен собственик, притежават 20% или повече от капитала на емитента/длъжника/гаранта, или участникът и едно или повече предприятия, в които участникът е мажоритарен собственик, притежават заедно 20 % или повече от капитала на емитента/длъжника/гаранта; или (ii) емитентът/длъжникът/гарантът притежава 20 % или повече от капитала на участника, или едно или повече предприятия, в които емитентът/длъжникът/гарантът е мажоритарен собственик, притежава 20 % или повече от капитала на участника или емитентът/длъжникът/гарантът и едно или повече предприятия, в които емитентът/длъжникът/гарантът е мажоритарен собственик, притежават заедно 20% или повече от капитала на участника; или (iii) трето лице притежава както мажоритарен дял от капитала на участника, така и мажоритарен дял от капитала на емитента/длъжника/гаранта, или пряко или косвено чрез едно или повече предприятия, в които третото лице притежава мажоритарен дял от капитала.

Пул система за обезпечения: система на централната банка за управление на обезпеченията, при която участниците откриват пул сметка за депозиране на активи за обезпечаване на трансакциите им с централната банка. При пул системата за разлика от **системата с целево предназначение** базовите активи не са предназначени за отделни трансакции.

Набиране на срочни депозити: инструмент на паричната политика, който може да се използва от Евросистемата за целите на финото регулиране, като тя заплаща лихва по депозитите с фиксиран срок на участниците по сметките им в **националните централни банки** с цел изтегляне на ликвидност от пазара.

Кореспондентски отношения: договореност, според която една **кредитна институция** осигурява плащания и други услуги на друга кредитна институция. Плащанията чрез кореспонденти много често се извършват чрез реципрочни сметки (ностро или лоро сметки), към които могат да бъдат прикрепени постоянни кредитни линии. Услугите на база на кореспондентски отношения се извършват главно на презгранична основа, но са известни и като посреднически взаимоотношения в определен национален контекст. Лоро сметка е термин, използван от кореспондента за описание на сметка, която се води от името на чуждестранна кредитна институция; въпросната институция от своя страна счита тази сметка за своя ностро сметка.

Модел на кореспондентски отношения между централни банки (CCBM): механизъм, създаден от **Европейската система на централните банки** с цел участниците да могат да използват базови активи на презгранична основа. При модела на кореспондентски отношения между централни банки **националните централни банки** действат като попечители помежду си. Това означава, че всяка национална централна банка има сметка за ценни книжа за всяка друга национална централна банка (и за ЕЦБ).

Участник: другата страна по финансова сделка (например всяка една трансакция с централната банка).

Кредитна институция: институция, обхваната от определението, което се съдържа в член 4, параграф 1 от Директива 2006/48/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 14 юни 2006 г. относно предприемането и осъществяването на дейност на кредитните институции (преработена). Следователно кредитна институция е: 1) предприятие, чийто предмет на дейност включва привличане на депозити и други възстановими средства от обществеността и отпускане на кредити за своя собствена сметка, или 2) предприятие или друго юридическо лице, освен посочените в точка 1, които емитират платежни средства във формата на **електронни пари.**

Презграничен сетълмент: сетълмент, който се извършва в държава, различна от държавата или държавите, в която/които се намират едната или двете страни по сделката.

Попечител: юридическо лице, което поема съхранението и администрирането на ценни книжа и други финансови активи от името на други лица.

Конвенция за отчитане на дните: конвенция, с която се определя броят на дните, включени в изчисляването на лихвите по кредитите. **Евросистемата** прилага конвенцията **реални дни/360** при своите операции на паричната политика.

Събитие на неизпълнение: събитие, упоменато в **Рамката за кредитна оценка в Евросистемата** (ECAF), което е обхванато от определението, съдържащо се в Директива 2006/48/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 14 юни 2006 г. относно предприемането и осъществяването на дейност от кредитните институции (преработена) и Директива 2006/49/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 14 юни 2006 г. относно капиталовата адекватност на инвестиционните посредници и кредитните институции (преработена) (наричани задено „Директива за капиталовите изисквания" (ДКИ). Следователно, събитие на неизпълнение настъпва когато „а) кредитната институция счита, че не е вероятно длъжникът да изплати изцяло своите кредитни задължения към нея, към нейното предприятие-майка или към някое от дъщерните й дружества, без да се предприемат действия от страна на кредитната институция, като например по реализиране на залога (ако има такъв); и/или б) длъжникът е в просрочие повече от 90 дни по каквото и да било съществено кредитно задължение към кредитната институция, нейното предприятие-майка или някое от дъщерните й дружества."

Доставка срещу плащане или система за доставка срещу плащане: механизъм при сетълмент система за сетълмент за обмен на стойност, който гарантира, че **окончателното прехвърляне** на активи (ценни книжа или други финансови инструменти) се осъществява само ако е осъществено окончателното прехвърляне на друг актив (или други активи).

Дематериализация: премахване на физическите сертификати или документи за собственост, които удостоверяват собствеността върху финансови активи, така че финансовите активи да съществуват само като счетоводни записвания.

Депозитни услуги: вид **ликвидно улеснение с постоянен достъп** на **Евросистемата,** което **участниците** могат да използват за предоставяне на овърнайт депозити в националната централна банка, по които се начислява предварително определена лихва.

Депозитар: посредник, чиято основна роля е записването на ценни книжа във физическа или електронна форма и съхраняване на архив за собствеността върху тези книжа.

Депозити, договорени за ползване след предизвестие: инструмент, състоящ се от депозити, при които държателят следва да спази определен срок на предизвестие, преди да може да изтегли средствата. В някои случаи съществува възможност за теглене на фиксирана сума в определен период или за по-ранно теглене на средствата срещу заплащане на глоба.

Депозити с договорен падеж: инструмент, състоящ се предимно от срочни депозити с падеж, който в зависимост от конкретната национална практика, може да бъде необратим преди настъпване на падежа и обратим само срещу заплащане на глоба. Тази категория включва някои нетъргуеми дългови инструменти като нетъргуеми (на дребно) депозитни сертификати.

Нидерландски аукцион: виж аукцион с единен лихвен процент.

Система с целево предназначение: система на централната банка за управление на обезпеченията, при която ликвидност се предоставя срещу активи, предназначени за всяка отделна трансакция.

Страни от ЕИП (**Европейско икономическо пространство**): държавите-членки на Европейския съюз и Исландия, Лихтенщайн и Норвегия.

Електронни пари: паричната стойност, която представлява вземане към издателя, която а) се съхранява на електронно устройство; б) се издава при получаване на средства в размер не по-малък от паричната равностойност на издадените електронни парии в) приема се като платежно средство от лица, различни от издателя.

Край на деня: времето от работния ден (след като **системата ТАРГЕТ** е приключила работата си), когато обработваните в системата ТАРГЕТ плащания се приключат окончателно за деня.

еврозона: зоната, която обхваща **държавите-членки** на Европейския съюз, въвели еврото като единна валута в съответствие с **Договора,** и в които се провежда единна парична политика отговорността, за която пада върху Управителния съвет на ЕЦБ.

Европейската система на централните банки (ЕСЦБ): Европейската централна банка (ЕЦБ) и националните централни банки на държавите-членки на Европейския съюз. Следва да се отбележи, че националните централни банки на държавите-членки, които не са въвели еврото като единна валута в съответствие с **Договора**, запазват правомощията си в областта на паричната политика съгласно националното законодателство и не участват в провеждането на паричната политика на **Евросистемата**.

Евросистема: Европейската централна банка (ЕЦБ) и **националните централни банки** на **държавите-членки** на **еврозоната**. Органите за вземане на решения на Евросистемата са Управителният съвет и Изпълнителният съвет на ЕЦБ.

Работен ден на Евросистемата: всеки един ден, в който ЕЦБ и най-малко една **национална централна банка** работят за целите на извършване на операции на паричната политика на **Евросистемата**.

Рамка за кредитна оценка в Евросистемата (РКОЕС – (ECAF)): наборът от процедури, правила и техники, които гарантират, че изискването на **Евросистемата** за високи кредитни стандарти за всички допустими активи ще бъде спазено. При установяването на високи кредитни стандарти, Евросистемата прави разграничение между търгуеми и нетъргуеми активи. При оценката на кредитните стандарти на допустимите активи, Евросистемата взема предвид информацията за кредитната оценка от системите за кредитна оценка, спадащи към един от четирите източника, а именно **институции за външна кредитна оценка (ИВКО - ECAIs), системи за вътрешна кредитна оценка** (СВКО - ICAS) на НЦБ**, системи на участниците**, **основани на вътрешно-рейтинговия подход (IRB)** или **инструменти за рейтинговане (ИР)** на трети страни – доставчици**.** Освен това, при оценката на кредитния стандарт,

Евросистемата взема предвид институционални критерии и характеристики, които гарантират подобна защита за държателя на инструмента, като например гаранции. Бенчмаркът на Евросистемата за установяването на минималните изисквания за високи кредитни стандарти (праг за качеството на кредита) е определен по отношение на кредитна оценка „едно А". Евросистемата приема вероятността от неизпълнение (PD) от 0,10% за едногодишен хоризонт за равностойна на кредитна оценка „едно А".

Институция за външна кредитна оценка (ИВКО - ECAI): източник за оценка на качеството на кредита, предвиден в **Рамката за кредитна оценка в Евросистемата (РКОЕС),** която обхваща тези институции, чиято кредитна оценка може да бъде използвана от **кредитните институции** за определяне на рисково-претеглените експозиции съгласно Директивата за капиталовите изисквания. Тези институции са предмет на официално признаване и на процес на валидиране от националните надзорни органи.

Окончателно прехвърляне: неотменимо и безусловно прехвърляне, с което се изпълнява задължение за извършване на превод.

Операция за фино регулиране: нерегулярна **операция на открития пазар**, извършвана от **Евросистемата**, най-вече, за справяне с неочаквани колебания в ликвидността на пазара.

Инструмент с фиксиран лихвен процент: финансов инструмент с фиксиран купон по време на съществуването му.

Търг с фиксиран лихвен процент: тръжна процедура, при която лихвеният процент е предварително определен от централната банка, а участниците заявяват сумата, с която желаят да търгуват по този лихвен процент.

Инструмент с плаващ лихвен процент: финансов инструмент, чийто купон периодично се променя в зависимост от референтния индекс за отразяване на промените в краткосрочните или средносрочните пазарни лихвени проценти. Инструментите с плаващ лихвен процент са с **предварително фиксиран купон или последващо фиксиран купон**.

Валутен суап: едновременна спот покупка/продажба и форуърд продажба/ покупка на една валута срещу друга. **Евросистемата** извършва операции на паричната политика на открития пазар под формата на валутни суапове, при което **националните централни банки** (или ЕЦБ) купуват (или продават) евро при спот операции срещу чуждестранна валута и в същото време продават (или купуват) евро обратно чрез форуърд сделки.

Система за брутен сетълмент: система за преводи, при която сетълмент на средства или прехвърляне на ценни книжа се извършва на основата на отделни, последователни инструкции.

Допустимо отклонение: виж допустимо отклонение на преоценка.

Система за вътрешна кредитна оценка (СВКО (ICAS)): източник за оценка на качеството на кредита, предвиден в **Рамката за кредитна оценка в Евросистемата (РКОЕС),** която понастоящем обхваща четирите системи за кредитна оценка,

оперирани от Deutsche Bundesbank, Banco de Espana, Banque de France и Oesterreichische Nationalbank.

Първоначален марж: мярка за контрол на риска, която може да се прилага от Евросистемата при **обратни операции**. Това означава, че изискуемото обезпечение за трансакцията е равно на отпуснатия на **участника** кредит плюс стойността на първоначалната надбавка.

Свързващ механизъм: в рамките на **системата TARGET** свързващият механизъм осигурява общи процедури и инфраструктура, която прави възможно движението на платежните нареждания от една местна **система за брутен сетълмент в реално време (СБСРВ)** към друга такава.

Система, основана на вътрешно-рейтингов подход (BPC (IRB)): източник за оценка на качеството на кредита, предвидена в Рамката за кредитна оценка в Евросистемата (РКОЕС), която обхваща вътрешните системи на тези участници, чийто кредитни оценки могат да се използват от кредитните институции за определяне на рисково-претеглените експозиции съгласно Директивата за капиталовите изисквания. Тези системи подлежат на официално признаване и процес на валидиране от националния надзорен орган.

Международен идентификационен номер за ценни книжа (ISIN): международен идентификационен код, който се издава за ценни книжа, емитирани на финансовите пазари.

Кредит в рамките на деня: кредит, отпускан за срок по-кратък от един работен ден. Може да се предоставя от централната банка за компенсиране на недостиг при сетълмента на плащанията и може да бъде във формата на: 1) обезпечен овърдрафт, или 2) кредитна операция срещу залог или **споразумение за обратно изкупуване**.

Инструмент с обратно плаващ лихвен процент: структурирана ценна книга, при която лихвата, изплащана на държателя варира обратно на промените на определен референтен лихвен процент.

Емитент: лице, което има задължение по ценни книжа или други финансови инструменти.

Връзка между системите за сетълмент на ценни книжа (SSS): връзка, която съдържа всички процедури и договорености между две **системи за сетълмент на ценни книжа**, необходими за извършване на прехвърляне на ценни книжа помежду им на безналична основа.

Дългосрочна рефинансираща операция: редовна операция на откритият пазар, извършвана от **Евросистемата**, във формата на обратна операция. Дългосрочните рефинансиращи операции се извършват чрез месечни **стандартни търгове** и като правило са със срок от три месеца.

Еднократно приспадане: фиксирана сума, която дадена институция приспада при изчисляването на **задължителните резерви** съгласно рамката за минималните резерви на **Евросистемата**.

Основна рефинансираща операция: редовна **операция на откритие пазар**, извършвана от **Евросистемата** под формата на **обратна операция**. Основните рефинансиращи операции се извършват чрез седмични **стандартни търгове** и като правило са със срок от една седмица.

Период на поддържане: периодът, през който се изчислява съответствието със задължителните резерви. ЕЦБ публикува календар на периодите на поддържане на резервите не по-късно от три месеца преди началото на всяка година. Периодът на поддържане започва от датата на сетълмента на първата основна рефинансираща операция след заседанието на Управителния съвет, на което е направена месечна оценка за състоянието на паричната политика. Обикновено тези периоди приключват в деня преди датата на сетълмента за следващия месец. При по-специални обстоятелства, публикуваният календар може да се приспособи в зависимост от промените в насрочването на заседанията на Управителния съвет .

Искане на допълнително обезпечение: процедура, свързана с прилагането на **вариационен марж**, която означава, че ако стойността на базовите активи, която редовно се оценява, падне под определено равнище, централната банка изисква от участниците да предоставят допълнително активи (или налични средства). Съответно, ако стойността на базовите активи, след тяхната преоценка превишава дължимата от участника сума плюс вариационния марж, **участникът** може да поиска от националната централна банка да върне превишението на активите (или наличните парични средства).

Пределен лихвен процент: лихвен процент, при който общата сума за разпределяне чрез търг се изчерпва.

Пределно кредитно средство: ликвидно улеснение с постоянен достъп на **Евросистемата**, което може да се използва от участниците за получаване на овърнайт кредити от националната централна банка по предварително определен лихвен процент срещу допустими активи.

Пределна суап котировка: суап котировката, при която общата сума за разпределяне чрез търг е изчерпана.

Оценяване по текуща пазарна стойност: виж **вариационен марж**.
Падежен клас: клас активи, чиито **остатъчен срок до падежа** попада в определени времеви граници, например в групата с падеж от три до пет години.

Падеж: датата, на която изтича срокът на операцията на паричната политика. При **споразумение за обратно изкупуване** или суап падежът съответства на **датата на обратното изкупуване**.

Максимален лимит на заявките: лимит за най-голяма заявка, приемана от отделен **участник** в тръжна операция. Евросистемата може да наложи максимален лимит на заявките с цел избягване на непропорционално големи заявки от отделни участници.

Максимален процент на заявката: горната граница на лихвения процент, при който участниците могат да представят заявки за **търг с променящ се лихвен процент**. Заявките с лихвен процент над максималния обявен от ЕЦБ се отхвърлят.

Държава-членка: в този документ се имат предвид държавите-членки на ЕС, които са възприели еврото като единна валута съгласно Договора.

Минимална сума за разпределение: долната граница на сумата за разпределяне между отделните участници при тръжна операция. **Евросистемата** може да вземе решение за разпределяне на минимална сума за всеки отделен участник в тръжната си операция.

Минимално съотношение на разпределение: долната граница (изразена в процент) на съотношението на заявките за разпределяне на **пределния лихвен процент** в една тръжна операция. Евросистемата може да вземе решение за прилагане на минимално съотношение на разпределение в тръжната си операция.

Минимален процент на заявката: долната граница на лихвения процент, при който участниците могат да представят заявки за участие в **търгове с променящ се лихвен процент**.

Парично-финансова институция (ПФИ): една институция измежду финансовите институции, които заедно формират парично-емисионния сектор на Еврозоната. Този сектор включва централните банки, **резидентните кредитни институции** съгласно определението им по законодателството на Общността и всички други резидентни финансови институции, чиито предмет на дейност предполага приемане на депозити и/или близки заместители на депозити от лица, различни от парично-финансови институции и предоставяне за своя сметка (поне в икономически смисъл) на кредити и/или инвестиране в ценни книжа.

Аукцион с различни лихвени проценти (американски аукцион): аукцион, при който лихвеният процент на разпределение (или цена/**суап точки**) се равнява на предложения във всяка отделна заявка лихвен процент.

Национална централна банка (НЦБ): както се използва в този документ - централна банка на **държава-членка** на ЕС, която е приела единната валута в съответствие с **Договора**.

Работен ден на национална централна банка: всеки ден, в който **националната централна банка** на дадена държава-членка работи за целите на осъществяване на операциите на паричната политика на **Евросистемата**. В някои държави-членки клонове на национална централна банка може да не бъдат отворени в работни дни на националната централна банка поради местни или регионални банкови празници. В този случай съответната национална централна банка е отговорна за информирането на участниците предварително относно реда за осъществяване на трансакциите, в които тези клонове участват.

Операция на открития пазар: операция на финансовия пазар, извършвана по инициатива на централната банка. С оглед на целите, периодичността и процедурите, операциите на открития пазар на Евросистемата се разделят на четири категории:

основни рефинансиращи операции, **дългосрочни рефинансиращи операции**, **операции за фино регулиране** и **структурни операции**. По отношение на използваните инструменти **обратните операции** са основният инструмент на Евросистемата на откритие пазар и могат да се използват във всички четири категории операции. Освен това издаването на дългови сертификати и **окончателните сделки** могат да се използват за **структурни операции**, докато **окончателните сделки**, **валутните суапове** и **набирането на срочни депозити** могат да се използват за осъществяване на **операции за фино регулиране**.

Окончателна сделка: - трансакция, чрез която активи се купуват или продават до техния падеж (спот или форуърд).

Пул система: виж **пул система за обезпечения**.

Последващо фиксиран купон: купон по **инструмент с плаващ лихвен процент**, който се определя на основата на стойностите на референтния индекс на определена дата (или дати) през периода на начисляване на лихва.

Предварително фиксиран купон: купон по **инструмент с плаващ лихвен процент**, който се определя на основата на стойностите на референтния индекс на определена дата (или дати) преди началото на периода на начисляване на лихва.

Дата на покупката: датата, на която продажбата от продавача на купувача на закупените активи става действителна.

Цена на закупуване: цената, по която купуваните активи се продават или трябва да се продадат от продавача на купувача.

Бърз търг: - тръжната процедура, използвана от **Евросистемата** за **операциите по фино регулиране**, когато е желателно да се окаже бързо въздействие върху ликвидността на пазара. Бързите търгове се извършват в рамките на 90 минути и броят на участниците е ограничен.

Инструменти за рейтинговане (ИР – RIs): източник за оценка на качеството на кредита, предвиден в Р**амката за кредитна оценка в Евросистемата (ECAF),** който обхваща приложения на трети страни, които оценяват кредитното качество на длъжниците, използвайки наред с другата информация, одитирани отчети. Тези приложения трябва да бъдат индивидуално приети от **Евросистемата** преди да станат част от Рамката за кредитна оценка в Евросистемата.

Репо операции: обратна трансакция за вливане на ликвидност на основата на **споразумение за обратно изкупуване**.

Споразумение за обратно изкупуване: договореност, посредством която даден актив се продава, като едновременно с това продавачът придобива правото и задължението да го изкупи обратно по определена цена в бъдещ момент или при поискване. Това споразумение наподобява обезпечения заем с тази разлика, че продавачът не запазва собствеността върху ценните книжа. **Евросистемата** използва споразуменията за обратно изкупуване с фиксиран срок до падежа в своите **обратни операции**.

Дата на обратно изкупуване: датата, на която купувачът е задължен да продаде обратно на продавача активите съгласно споразумението за **обратно изкупуване**.

Цена на обратно изкупуване: цената, по която купувачът е задължен да продаде обратно на продавача активите по **споразумението за обратно изкупуване**. Цената на обратно изкупуване се равнява на сумата от **цената на закупуване** и ценовия диференциал, съответстващ на лихвата по предоставената ликвидност за периода до падежа на операцията.

Резервна сметка: сметка при **националната централна банка**, по която се поддържат **резервните наличности** на **участника**. **Сетълмент сметките** на участниците в **националната централна банка** могат да се използват като резервни сметки.

Резервна база: сумата от балансовите позиции, които формират базата за изчисляване на **задължителните резерви** на кредитните институции.

Резервни наличности: наличностите на участниците по техните **резервни сметки**, които служат за поддържане на **задължителните резерви**.

Резервно съотношение: съотношението, определено от централната банка за всяка категория от балансовите позиции, включени в **резервната база**. Съотношенията се използват за изчисляване на **задължителните резерви**.

Задължителни резерви: изискването към институциите да поддържат минимални резерви в централната банка. Съгласно рамката на минималните резерви на **Евросистемата**, задължителните резерви на дадена **кредитна институция** се изчисляват като **резервното съотношение** за всяка категория от **резервната база** се умножи по сумата на тези категории в балансовите позиции на институцията. Освен това институциите имат право на **еднократно приспадане** от задължителните им резерви.

Остатъчен срок до падежа: времето, оставащо до датата на падежа на дълговия инструмент.

Обратна операция: операция, с която **националната централна банка** купува или продава активи по **споразумение за обратно изкупуване** или извършва кредитни операции срещу обезпечение.

СБСРВ (система за брутен сетълмент в реално време): система за сетълмент, при която обработката и сетълментът се осъществяват на основата на последователни нареждания (без нетиране) в реално време (непрекъснато). Виж също **систематаTARGET**.

Попечителска сметка: сметка за ценни книжа, управлявана от централната банка, по която **кредитните институции** могат да предоставят ценни книжа, подходящи за обезпечаване на операциите с централната банка.

Система за сетълмент на ценни книжа (ССЦК (SSS)**):** система, която позволява съхраняването и прехвърлянето на ценни книжа или други финансови активи безплатно

(free of payment - FOP) или на принципа **доставка срещу заплащане** *(delivery versus payment).*

Сетълмент сметка: сметката на директен участник в **националната система за брутен сетълмент в реално време** при националната централна банка за целите на обработката на плащанията.

Посредник по сетълмента: институцията, която управлява процеса на сетълмент (например определянето на сетълмент позициите, следене и контрол над обмена на плащанията и др.) при системите за трансфер или други процеси, изискващи сетълмент.

Дата на сетълмент: датата, на която е извършен сетълментът по сделката. Сетълмент може да се извърши в деня за търговия (сетълмент в същия ден) или един или няколко дни след този ден (датата на сетълмент се посочва като **дата за търговия** (Т) плюс лага по сетълмента).

Аукцион с единен лихвен процент ("нидерландски" тип аукцион): аукцион, при който прилаганият лихвен процент (цена/**суап точки**) по всички удовлетворени заявки се равнява на **пределния лихвен процент**.

Риск за платежоспособността: рискът от загуба в резултат на несъстоятелност на **емитент** на даден финансов актив или неплатежоспособността на участника.

Стандартен търг: тръжна процедура, използвана от **Евросистемата** в нейните редовни **операции на открития пазар**. Стандартните търгове се провеждат в рамките на 24 часа. Всички участници, които отговарят на общите критерии за допустимост имат право да представят заявки за стандартни търгове.

Стандартно приспадане: фиксиран процент от непогасените дългови книжа с договорен падеж до две години (в т. ч. книжа на паричния пазар), който може да се приспадне от **резервната база** от емитентите, които не могат да представят доказателства, че непогасената сума се притежава от друга институция, която поддържа минимални резерви в рамките на **Евросистемата**, от ЕЦБ или от **националната централна банка**.

Ликвидно улеснение с постоянен достъп: улеснение на централната банка, което участниците могат да използват по тяхна собствена инициатива. **Евросистемата** предлага две овърнайт улеснения с постоянен достъп - **пределно кредитно средство** и **депозитно улеснение**.

Начална дата: датата, на която се извършва първата стъпка от операцията на паричната политика. Началната дата съответства на **датата на покупката** при операциите по **споразумение за обратно изкупуване** и **валутни суапове**.

Стрип (Отделно търгуване на лихва и главница) (Strip): облигация с нулев купон, създадена за отделно търгуване на вземанията по определени парични потоци по ценната книга и на главницата на същия инструмент.

Структурна операция: операция на открития пазар, извършена от Евросистемата главно с цел коригиране на структурната ликвидна позиция на финансовия сектор спрямо Евросистемата.

Суап точка: разликата между валутния курс по форуърд сделката и валутния курс по спот сделката при валутен суап.

Трансевропейска автоматизирана система за брутен сетълмент на експресни преводи в реално време (TARGET): система за брутен сетълмент в евро. Това е децентрализирана система, която включва 15 национални **системи за брутен сетълмент в реално време (СБСРВ)**, платежния механизъм на ЕЦБ и **свързващия механизъм**.

Тръжна процедура: процедура, при която централната банка предоставя или изтегля ликвидност от пазара на основата на представените от конкуриращите се **участници** заявки. Най-конкурентоспособните заявки се удовлетворяват първи до пълното изчерпване на предоставената от централната банка ликвидност или до нейното пълно изтегляне.

Дата за търговия (Т): датата, на която се сключва сделката (т. е. споразумението за финансова трансакция между двама **участници**). Датата за търговия би могла да съвпадне с **датата на сетълмент** (сетълмент в същия ден) или да предхожда този ден с определен брой дни (датата на сетълмент се посочва като дата за търговия (Т) плюс лага по сетълмента).

Договорът: Договорът за създаване на Европейската общност. Често е наричан и „Римски договор", както е изменен.

Гранична точка: предварително определено равнище на стойността на предоставената ликвидност, при което се извършва **искане за допълнително обезпечение**.

Дата на оценяване: датата, на която се извършва оценката на допустимите активи, приемани в залог по кредитни операции.

Допустимо отклонение на преоценка: мярка за контрол на риска, прилагана към базовите активи, използвани в **обратни операции**, при която централната банка изчислява стойността на базовите активи като пазарна стойност на активите, намалена с определен процент **(допустимо отклонение)**. **Евросистемата** прилага допустимото отклонение на преоценка, като отразява специфичните параметри на дадените активи, например остатъчен срок до падежа.

Търг с променящ се лихвен процент: тръжна процедура, при която участниците заявяват както сумата, с която желаят да търгуват с централната банка, така и лихвения процент, с който желаят да встъпят в сделката.

Вариационен марж (оценяване по текуща пазарна стойност): определено ниво на пазарна стойност на базовите активи, използвани в **обратните сделки** на Евросистемата за предоставяне на ликвидност, които Евросистемата изисква да бъде поддържано за конкретен период от време. Това означава, че ако стойността, измервана на регулярна основа, на базовите активи падне под определено ниво, **националната**

централна банка ще изиска от участника да предостави допълнителни активи или налични парични средства (а именно **искане за допълнително обезпечение**). Подобно, ако стойността на базовите активи вследствие на тяхната преоценка превишава определено ниво, участникът може да изисква да си върне превишението на активите или наличните парични средства. Виж също раздел 6.4.

Търг на обеми: виж **търг с фиксиран лихвен процент**.

Облигация с нулев купон: ценна книга, по която се осъществява само един паричен поток през периода на съществуването й. За целта на този документ облигацията с нулев купон, включва ценни книжа, емитирани с отстъпка и ценни книжа с единствен купон при падежа. **Стрип (strip)** е специален вид облигация с нулев купон.

ПРИЛОЖЕНИЕ 3

ПОДБОР НА УЧАСТНИЦИТЕ ЗА ОПЕРАЦИИ ПО ВАЛУТНО ИНТЕРВЕНИРАНЕ И ВАЛУТНИ СУАПОВЕ ЗА ЦЕЛИТЕ НА ПАРИЧНАТА ПОЛИТИКА

По отношение на подбора на участниците за операциите по валутно интервениране и валутни суапове за целите на паричната политика се прилага унифициран подход, независимо от избраната организация за извършване на външни операции на Евросистемата. Политиката по отношение на подбора не води до значително отклонение от съществуващите пазарни стандарти, тъй като е резултат от хармонизирането на най-добрите практики на националните централни банки. Подборът на участниците за операции по валутно интервениране се основава предимно на две основни групи критерии.

В основата на първата група критерии е залегнал принципът за предпазливост. Първият такъв критерий за предпазливост е кредитоспособността, която се оценява посредством комбинация от различни методи (например като се използват кредитните рейтинги на търговски агенции и вътрешен анализ на капиталови и други съотношения); вторият критерий се състои в това, че Евросистемата изисква всички потенциални участници в операциите, свързани с валутните интервенции, да попадат под надзора на призната надзорна институция; третият критерий изисква всички участници във валутните интервенции на Евросистемата да спазват високи етични стандарти и да имат добра репутация.

След като изискването за минимална предпазливост е изпълнено, се прилага втората група критерии, в основата на които са съображенията за ефективност. Първият критерий за ефективност е свързан с поведението относно конкурентното ценообразуване и възможностите на участника да работи с големи обеми, включително и при критични за пазара условия. Качеството и обхватът на предоставяната от участниците информация се нареждат сред останалите критерии за ефективност.
Множеството от потенциални участници в операциите, свързани с валутните интервенции, е достатъчно голямо и разнообразно за осигуряване на необходимата гъвкавост при извършване на операции по интервениране. То позволява на Евросистемата да избира между различни канали за интервениране. За ефективната намеса на различни географски местоположения и времеви зони Евросистемата може да използва участници от всички международни финансови центрове. На практика, обаче, значителна част от участниците са разположени в границите на еврозоната. При извършваните валутни суапове за целите на паричната политика множеството участници съответства на намиращите се в еврозоната участници, които са избрани за участие в операциите на Евросистемата по валутно интервениране.

Националните централни банки могат да прилагат системи, основани на лимити, с цел да контролират кредитните експозиции спрямо отделните участници във валутните суапове, извършвани за целите на паричната политика.

ПРИЛОЖЕНИЕ 4

РАМКА НА ПАРИЧНАТА И БАНКОВАТА СТАТИСТИЧЕСКА ОТЧЕТНОСТ НА ЕВРОПЕЙСКАТА ЦЕНТРАЛНА БАНКА[51]

1. Увод

С Регламент (ЕО) № 2533/98 на Света от 23 ноември 1998 г. относно събирането на статистическа информация от Европейската централна банка [52] се определят физическите и юридическите лица, които са задължени да отговарят на изискванията за отчетност (т.нар. референтни отчетни единици), режимът за поверителност и необходимите разпоредби за прилагането им в съответствие с член 5.4. от Устава на Европейската система на централните банки и Европейската централна банка (Устава на ЕСЦБ). В допълнение, на ЕЦБ се предоставя правото да използва регулаторните си правомощия за:

- определяне на действителните отчетни единици;
- определяне на изискванията на ЕЦБ относно статистическата отчетност и налагането им по отношение действителните отчетни единици на участващите държави-членки;
  и
- определяне на условията, при които ЕЦБ и националните централни банки (НЦБ) могат да упражняват правото си да проверяват или извършват задължителното събиране на статистическа информация.

2. Общи положения

Целта на Регламент (ЕО) № 2423/2001 на Европейската централна банка от 22 ноември 2001 г. относно консолидирания баланс на сектор „Парично-финансови институции" (ЕЦБ/2001/13), както е изменен[53], е да се даде право на ЕЦБ и в съответствие с член 5.2. от Устава, да се даде право на националните централни банки, които извършват тази дейност до възможната за тях степен, да събират статистически материал, необходим за изпълнението на задачите на Европейската система на централните банки (ЕСЦБ), и в частност задачата й, свързана с определянето и провеждането на паричната политика на Общността в съответствие с член 105, параграф 2, първо тире от Договора за създаване на Европейската общност (Договора). Статистическата информация, събирана в съответствие с Регламент ЕЦБ/2001/13 се използва при съставяне на консолидирания баланс на сектор „Парично-финансови институции" (ПФИ), като основната цел на този баланс е да се предостави на ЕЦБ цялостна статистическа картина за паричната динамика, която обхваща общата сума на финансовите активи и пасиви на парично-финансовите институции, разположени на територията на участващите държави-членки, която се счита за единна икономическа територия.

За статистически цели изискванията на ЕЦБ за отчетност по отношение на консолидирания баланс на сектор „Парично-финансови институции" се основават на три основни съображения.

---

[1] Съдържанието на това приложение е представено само с информационна цел.
[2] ОВ L 318, 27.11.1998 г., стр. 8.
[3] ОВ L 333, 17.12.2001 г., стр. 1. С този регламент се заменя Регламент (ЕО) № 2819/98 на Европейската централна банка от 1 декември 1998 г. (ЕЦБ/1998/16).

Първо, ЕЦБ трябва да получава съпоставима, надеждна и актуална статистическа информация, която се събира при сравними условия на цялата територия на Еврозоната. Въпреки, че данните се събират на децентрализирана основа от националните централни банки съгласно член 5.1. и 5.2. от Устава, и доколкото това е необходимо в комбинация с други статистически изисквания за целите на Общността или за национални цели, се изисква достатъчна степен на хармонизация и спазване на минималните стандарти за отчетност с цел установяване на надеждна статистическа основа за определяне и провеждане на единната парична политика.

Второ, свързаните с отчетността задължения, определени в Регламент ЕЦБ/2001/13, трябва да отговарят на принципите за прозрачност и правна сигурност. Причината за това е, че въпросният Регламент е задължителен в своята цялост и пряко приложим на цялата територия на Еврозоната. С него пряко се възлагат отговорности на физическите и юридически лица, по отношение на които ЕЦБ може да налага санкции при неизпълнение на изискванията на ЕЦБ (виж член 7 от Регламент (ЕО) № 2533/98 на Съвета). Затова, задълженията по отчетността са ясно определени и всяко действие по преценка на ЕЦБ, свързано с проверяването или задължителното събиране на статистическа информация трябва да е в съответствие с установените принципи.

Трето, ЕЦБ следва да сведе до минимум тежестта, свързана с отчетността (виж член 3, буква а) от Регламент (ЕО) № 2533/98 на Съвета). Следователно, събраният от националните централни банки статистически материал съгласно Регламент ЕЦБ/2001/13 се използва и при изчисляване на резервната база в съответствие с Регламент (ЕО) № 1745/2003 на Европейската централна банка от 12 септември 2003 г. за прилагането на минимални резерви (ЕЦБ/2003/9)[54].

Членовете на Регламент ЕЦБ/2001/13, както са изменени, се свеждат до определяне в най-общ смисъл, на действителните отчетни единици, техните задължения, свързани с отчетността и принципите, в съответствие, с които ЕЦБ и националните централни банки обикновено упражняват правомощията си за проверка и задължително събиране на статистическа информация. Подробностите за статистическата информация, която трябва да бъде подадена с цел, за да се изпълнят изискванията на ЕЦБ за отчетност на статистическата информация и спазването на минималните стандарти, са определени в приложения I - IV към Регламент ЕЦБ/2001/13.

3. Действителни отчетни единици; списък на парично-финансовите институции за статистически цели

Парично-финансовите институции включват резидентните кредитни институции съгласно правото на Общността и всички други резидентни финансови институции, чиито предмет на дейност предполага приемане на депозити и/или близки заместители на депозити от лица, различни от парично-финансови институции и предоставяне за своя сметка (поне в икономически смисъл) на кредити и/или инвестиране в ценни книжа. ЕЦБ съставя и поддържа списък на институциите в съответствие с това определение и с принципите за класификация, определени в приложение I към Регламент ЕЦБ/2001/13. Компетенциите за съставяне и поддържане на списъка на парично-финансовите институции за статистически цели се възлагат на Изпълнителния съвет на ЕЦБ. Съвкупността от парично-финансовите институции, резиденти на Еврозоната представлява действителните отчетни единици.

[4] ОВ L 250, 2.10.2003 г., стр. 10.

НЦБ имат правото да предоставят дерогация на малки парично-финансови институции, ако делът на парично-финансовите институции, които са включени в месечния консолидиран баланс, представлява не по-малко от 95 % от общия баланс на всяка участваща държава-членка. Тази дерогация позволява на националните централни банки да прилагат метода на Отделяне на ПФИ без пълни задължителни статистически отчети – „отрязване на опашката”.

4. Задължения по статистическата отчетност

За съставянето на консолидиран баланс, резидентните действителни отчетни единици трябва да представят статистически отчети, свързани с техните баланси на месечна основа. Допълнителна информация се изисква на тримесечна основа. Друга статистическа информация, подлежаща на отчитане е определена в приложение I към Регламент ЕЦБ/2001/13.

Съответните статистически данни се събират от националните централни банки, които трябва да определят процедурите по отчетността, които трябва да бъдат спазвани. Регламент ЕЦБ/2001/13, както е изменен, не ограничава националните централни банки да събират от действителните отчетни единици статистическата информация, необходима за изпълнението на статистическите изисквания на ЕЦБ като част от по-широка рамка на статистическа отчетност, която националните централни банки установяват на своя отговорност в съответствие с правото на Общността или националното законодателство или с установената практика и служи за други статистически цели. Това обаче следва да се извършва без да се накърнява изпълнението на статистическите изисквания, определени в Регламент ЕЦБ/2001/13. В някои специални случаи ЕЦБ може да разчита на статистическа информация, събирана за такива цели, за изпълнение на изискванията си.

Последствието от дерогацията, предоставена от дадена НЦБ, както е определено по-горе е, че въпросните малки парично-финансови институции имат ограничени задължения за отчетност (означаваща *inter alia*, отчетност само на тримесечна основа), които са задължителни в контекста на минималните резерви и са определени в приложение II към Регламент ЕЦБ/2001/13. Изискванията за тези малки парично-финансови институции, които не са кредитни институции, са определени в приложение III на упоменатия регламент. Парично-финансови институции, на които, обаче е дадена дерогация, имат възможност за избор да изпълнят пълните изисквания, свързани с отчетността.

5. Използване на статистическата информация съгласно Регламента на ЕЦБ относно минималните резерви

За свеждане до минимум тежестта на отчетността и избягване дублирането при събирането на статистическа информация, статистическите данни, свързани с балансите, отчитани от ПФИ по Регламент ЕЦБ/2001/13 се използват и за изчисляване на резервната база съгласно Регламент ЕЦБ/2003/9.

Действително за статистически цели отчетните единици следва да предоставят данни на съответните национални централни банки в съответствие с рамката, представена в таблица 1 по-долу, която е включена в приложение I към Регламент ЕЦБ/2001/13. В

таблица 1 кутийките, маркирани със звезда се използват от отчетните институции за изчисляване на резервната база (виж каре 9 в Глава 7 от този документ).

За правилното изчисляване на резервната база, към която се прилага положително резервно съотношение, се изисква подробна разбивка за депозитите с договорен падеж над две години, за депозитите, договорени за ползване след предизвестие над две години, и за репо задълженията на кредитните институции по отношение на позициите („Местни” и „Други участващи държави-членки”) „Парично-финансови институции”, „Кредитни институции, задължени да поддържат минимални резерви, ЕЦБ и национални централни банки” и „Централно правителство”, както и по отношение на позицията „Останал свят”.

Таблица 1

Данни, изисквани да бъдат предоставяни с месечна периодичност (салда)

Клетките с тънък шрифт се попълват само от институции, които са длъжни да спазват изискванията за задължителни резерви

Балансови позиции	А. Местни									Б. Други участващи страни-членки									C. Останал свят	D. Неразпределени
	НПФИ									НПФИ										
	ПФИ[3]	Включително кредитни институции подлежащи на изискванията за МЗР, ЕЦБ и НЦБ	Държавно управление		Други резидентни сектори					ПФИ[3]	Включително кредитни институции подлежащи на изискванията за МЗР, ЕЦБ и НЦБ	Държавно управление		Други резидентни сектори						
			Централно държавно управление	Държавно управление – други	Общо	Други финансови посредници+ Финансови спомагатели (S.123)+ (S.124)	Застрахователни компании и пенсионни фондове (S.125)	Нефинансови предприятия (S.11)	Домакинства+ НТООД			Централно държавно управление	Държавно управление - други	Общо	Други фин. посредн.+ Фин. спомагатели (S.123)+ (S.124)	Застрахователни компании и пенсионни фондове (S.125)	Нефинансови предприятия (S.11)	Домакинства+ НТООД)		
	(a)	(b)	(c)	(d)	(e)	(f)	(g)	(h)	(i)	(j)	(k)	(l)	(m)	(n)	(o)	(p)	(q)	(r)	(s)	(t)
ПАСИВИ																				
8 Банкноти и монети в обръщение																				
9 Депозити	*	*	*							*	*	*							*	
До 1 година																				
Над 1 година																				
9е Евро	*	*								*	*									
9.1е Овърнайт депозити				*	*								*	*						
9.2е С договорен матуритет																				
До 1 година				*	*								*	*						
Над 1 година и до 2 години				*	*								*	*						
Над 2 години[1]	*	*	*	*	*					*	*	*	*	*					*	
9.3е Договорени за ползване след предизвестие																				
До 3 месеца[2]				*	*								*	*						
Над 3 месеца				*	*								*	*						
Включително над 2 години[4]	*	*	*	*	*					*	*	*	*	*					*	
9.4е Репа	*	*	*	*	*					*	*	*	*	*					*	
9х Чужди валути																				
9.1х Овърнайт депозити				*	*								*	*						
9.2х С договорен матуритет																				
До 1 година				*	*								*	*						
Над 1 година и до 2 години				*	*								*	*						
Над 2 години[1]	*	*	*	*	*					*	*	*	*	*					*	
9.3х Договорени за ползване след предизвестие																				
до 3 месеца[2]				*	*								*	*						
Над 3 месеца				*	*								*	*						
включително над 2 години[4]	*	*	*	*	*					*	*	*	*	*					*	
9.4х Репа	*	*	*	*	*					*	*	*	*	*					*	
10 Акции/дялове на ФПП																				
11 Емитирани дългови ценни книжа																				
11.е Евро																				
до 1 година																				*
Над 1 година и до 2 години																				*
Над 2 години																				*
11х. Чужди валути																				
до 1 година																				*
над 1 година и до 2 години																				*
над 2 години																				*
12 Капитал и резерви																				
13 Останали задължения																				

[1] Включително административно регулирани депозити

[2] Включително непрехвърлими спестовни депозити на виждане.

[3] Кредитните институции могат по-скоро да отчитат позициите по отношение на ПФИ различни от кредитни институции (КИ), задължени да поддържат минимални резерви, ЕЦБ и НЦБ, отколкото по отношение на ПФИ и КИ, задължени да поддържат минимални резерви, ЕЦБ и НЦБ, при условие, че това не води до загуба на подробности и не се засягат позициите, означени с черен шрифт.

[4] Отчитането на тази позиция е доброволно до допълнително разпореждане.

Балансови позиции	А. Местни									В. Други участващи страни-членки									C. Останал свят	D. Неразпределени
	ПФИ	НПФИ								ПФИ	НПФИ									
		Други резидентни сектори									Други резидентни сектори									
		Държавно управление	Общо	ДФП+ Фин. спомагатели (S.123) + (S.124)	Застрахователни компании и пенсионни фондове (S.125)	Нефинансови предприятия (S.11)	Домакинства+ НТООД (S.14 + S.15)				Домакинства+НТООД.(S.14 + S.15)									
							Потребителски кредити	Кредити за закупуване на жилище	Други (останали)		Държавно управление	Общо	ДФП+ Фин. спомагатели (S.123) + (S.124)	Застрахователни компании и пенсионни фондове (S.125)	Нефинансови предприятия(S.11)	Потребителски кредити	Кредити за закупуване на жилище	Други (останали)		
	(a)	(b)	(c)	(d)	(e)	(f)	(g)	(h)	(i)	(j)	(k)	(l)	(m)	(n)	(o)	(p)	(q)	(r)	(s)	(t)
АКТИВИ																				
1 Парични средства																				
1е от които евро																				
2 Заеми																				
до 1 година																				
от една до 5 години																				
над 5 години																				
2е включително евро																				
3 Ценни книжа, различни от акции																				
3е Евро																				
до 1 година																				
над 1 година и до 2 години																				
над 2 години																				
3х Чужди валути																				
до 1 година																				
над 1 година и до 2 години																				
над 2 години																				
4 Акции/дялове на фондове на паричния пазар																				
5 Акции и други капиталови инструменти																				
6 Дълготрайни активи																				
7 Останали активи																				

Освен това, в зависимост от националните системи за събиране на информация и без да се накърнява пълното съответствие с определенията и класификационните принципи на баланса на паричните финансови институции, предвидени в Регламент ЕЦБ/2001/13, кредитните институции, задължени да поддържат минимални резерви, могат алтернативно да отчитат необходимите за изчисляване на резервната база данни с изключение на тези по прехвърляемите инструменти съгласно таблица 1а по-горе, в случай че не се засягат позициите в черен шрифт от таблица 1.

Приложение II към Регламент ЕЦБ/2001/13 съдържа специални и преходни разпоредби, както и разпоредби, свързани със сливания на кредитни институции относно прилагането на системата на минимални резерви.

Приложение II към Регламент ЕЦБ/2001/13 включва, в частност, схема за отчитане на кредитните институции, които са „в опашката". Тези институции следва да се отчитат минимум на тримесечна база за изчисляване на резервната база в съответствие с Таблица 1а. Тези институции гарантират, че отчетността съгласно Таблица 1а е в пълно съответствие с определенията и класификациите, приложими в Таблица 1. Данните за резервната база на институциите от „опашката" за три периода на поддържане на резервите се основават на данните, събрани в края на тримесечието от националните централни банки.

Таблица 1а

Опростена отчетност на данните, изисквани за минималните задължителни резерви

	Резервна база, изчислена като сбор от следните колони на таблица 1 (Пасиви): (a)-(b)+(c)+(d)+(e)+(j)-(k)+(l)+(m)+(n)+(s)
ПАСИВИ ПО ДЕПОЗИТИТЕ (Евро и чуждестранни валути общо) 9. ДЕПОЗИТИ, ОБЩО 9.1e + 9.1x 9.2e + 9.2x 9.3e + 9.3x 9.4e + 9.4x от които: 9.2e + 9.2x с договорен падеж над две години	
от които: 9.3e + 9.3x договорени за ползване след предизвестие със срок над две години	Доброволно отчитане
от които: 9.4e + 9.4x репа	
	Непогасени, колона (t) от таблица 1 (пасиви)
ПРЕХВЪРЛЯЕМИ ИНСТРУМЕНТИ (Евро и чуждестранни валути общо,)	
11 ЕМИТИРАНИ ДЪЛГОВИ ЦЕННИ КНИЖА 11e+11x с договорен падеж до две години	
11 ЕМИТИРАНИ ДЪЛГОВИ ЦЕННИ КНИЖА 11e+11x с договорен падеж	

над две години	

Приложението включва и разпоредбите за отчетност на консолидирана основа. С разрешение на ЕЦБ кредитните институции, задължени да поддържат минимални резерви, могат да прилагат консолидирана статистическа отчетност за група кредитни институции, задължени да поддържат минимални задължителни резерви в рамките на единна национална територия, при условие че всички тези институции се откажат от предимството за приспадането на еднократна сума от задължителните резерви. От възможността за еднократна сума могат да се възползва, обаче, групата като цяло. Всички засегнати институции се включват поотделно в списъка на паричните финансови институции на ЕЦБ.

Освен това, приложението включва разпоредби, които се прилагат в случаи на сливания между кредитни институции. На термините „сливане" „сливащи се институции" и „придобиващи институции" са дадени определения в Регламент ЕЦБ/2003/9. За периода на поддържане, в рамките на който се извършва сливането, на придобиващата институция се изчисляват задължителни резерви, които тя внася съгласно член 13 от същия регламент. За последователни периоди на поддържане на резерви, задължителните резерви на придобиващата институция се изчисляват на основата на резервна база и статистическа информация в съответствие със специални правила (виж таблицата в допълнението към приложение II към Регламент ЕЦБ/2001/13, ако е приложимо. В противен случай се прилагат обичайните правила за отчитане на статистическата информация и за изчисляване на задължителните резерви съгласно член 3 от Регламент ЕЦБ/2003/9. Освен това съответната национална централна банка може да разреши на придобиващата институция да изпълни задължението си за отчитане на статистическата информация посредством временни процедури. Тази дерогация от стандартните процедури за отчетност следва да бъде сведена до възможно най-кратък период от време и във всички случаи да не надхвърля шест месеца след извършването на сливането. Тази дерогация по никакъв начин не накърнява задължението на придобиващата институция относно изпълнението на задълженията й по отчетността съгласно Регламент ЕЦБ/2001/13 и, ако се прилага, задължението й за поемане на отговорностите по отчетността на вливащите се институции. Придобиващата институция се задължава да информира съответната национална централна банка при публичното обявяване на намерението й да извърши сливане и достатъчно преди то да е станало действително относно процедурите, които тя възнамерява да използва за изпълнение на задълженията й по статистическата отчетност, свързани с определянето на задължителните резерви.

6. Проверка и задължително събиране на информация

ЕЦБ и националните централни банки като правило упражняват правомощията си за проверка и задължително събиране на информация, в случай че минималните стандарти за предаване, точност, съответствие и преразглеждания не са изпълнени. Минималните стандарти са определени в приложение IV към Регламент ЕЦБ/2001/13.

7. Неучастващи държави-членки

По правило член 34.1. от Устава не дава права и не налага задължения на държавите-членки с дерогация (член 43.1. от Устава) и на Дания (член 2 от Протокола за някои

разпоредби, свързани с Дания) и не са приложими към Обединеното кралство (член 8 от Протокола за някои разпоредби, свързани с Обединеното кралство Великобритания и Северна Ирландия), Регламент ЕЦБ/2001/13 се прилага само към участващите държави-членки.

Въпреки това, член 5 от Устава относно правомощията на ЕЦБ и националните централни банки в областта на статистиката и Регламент (ЕО) № 2533/98 на Съвета са приложими за всички държави-членки. Заедно с член 10 (предходен член 5) от Договора това предполага задължение на неучастващите държави-членки за изготвяне и прилагане на национално равнище на всички мерки за събирането на информация, които те счита за подходящи за изпълнението на изискванията на ЕЦБ за отчетност на статистическата информация и своевременната подготовка в областта на статистиката, за да се присъединят към участващите държави-членки. Това задължение е изрично формулирано в член 4 и параграф 17 от преамбюла на Регламент (ЕО) № 2533/98 на Съвета. С цел прозрачност това специално задължение е включено отново в преамбюла на Регламент ЕЦБ/2001/13.

ПРИЛОЖЕНИЕ 5

ИНТЕРНЕТ СТРАНИЦИ НА ЕВРОСИСТЕМАТА

Централна банка	Интернет страници
Европейска централна банка	www.ecb.int
Nationale Bank van Belgie/Banque Nationale de Belgique	www.nbb.be or www.bnb.be
Deutsche Bundesbank	www.bundesbank.de
Bank of Greece	www.bankofgreece.gr
Banco de Espana	www.bde.es
Banque de France	www.banque-france.fr
Central Bank and Financial Services Authority of Ireland	www.centralbank.ie
Banca d'Italia	www.bancaditalia.it
Banque centrale du Luxembourg	www.bcl.lu
De Nederlandsche Bank	www.dnb.nl
Oesterreichische Nationalbank	www.oenb.at
Banco de Portugal	www.bportugal.pt
Banka Slovenije	www.bci.si
Suomen Pankki — Finlands Bank	www.bof.fi

ПРИЛОЖЕНИЕ 6

ПРОЦЕДУРИ И САНКЦИИ, КОИТО СЕ ПРИЛАГАТ В СЛУЧАЙ НА НЕСПАЗВАНЕ НА ЗАДЪЛЖЕНИЯТА ОТ СТРАНА НА УЧАСТНИЦИТЕ

1. Финансови санкции

В случай на нарушение от страна на контрагента на правилата за търговете[55], на двустранните правила за трансакциите[56], на правилата за използване на базовите

[55] Прилага се, ако контрагентът не е в състояние да преведе достатъчно базови активи за предоставената ликвидност при операция за предоставяне на ликвидност, или ако не може да осигури достатъчно налични средства по предоставената сума при операция за изтегляне на ликвидност.

активи[57] или на процедурите, свързани с операциите в края на деня или условията за достъп до пределно кредитно средство[58], Евросистемата прилага следните финансови санкции:

а) За първо и второ нарушаване на правилата за търговете, двустранните трансакции и за използване на базови активи в рамките на дванадесет месечен период финансови санкции се налагат за всяко нарушение поотделно. Финансовите санкции, които се прилагат, се изчисляват по пределния лихвен процент по кредитите плюс 2,5 процентни пункта.

За нарушаване на правилата, свързани с тръжните операции и двустранните трансакции, прилаганите финансови санкции се изчисляват въз основа на размера на обезпечението или наличните средства, сетълментът на които участникът не е могъл да извърши, умножени по коефициент 7/360.

За нарушаване на правилата, свързани с използването на базовите активи финансовите санкции се изчисляват въз основа на размера на недопустимите активи (или активи, които не могат да се използват от участника), умножени по коефициент 1/360, които са: 1) предоставени от участника на националната централна банка или ЕЦБ или 2) не са отстранени от участника до 20 дни след настъпване на събитието в резултат, на което допустимите активи са станали недопустими или не могат повече да се използват от участника.

б) При първо нарушение на правилата, свързани с операциите в края на деня или условията за достъп до пределното кредитно средство прилаганите финансови санкции се изчисляват по пределния лихвен процент по кредита плюс 5 процентни пункта. В случай на последващи нарушения, наказателният лихвен процент се увеличава с 2,5 процентни пункта за всяко следващо нарушение в рамките на 12 месеца, изчислено на базата на размера на неразрешения достъп до пределно кредитно средство.

2. Нефинансови санкции

Евросистемата отстранява контрагентите за нарушаване на правилата за тръжните операции, двустранните операции и правилата за използване на базовите активи както следва:

2.1. Отстраняване при нарушаване на правилата, свързани с тръжните и двустранните операции

Освен финансовите санкции, изчислени съгласно установените в точка 1 правила, при трето нарушение от един и същи тип в рамките на 12 месеца Евросистемата отстранява контрагентите от следващите операции на отворения пазар от същия тип и извършвани

[56] Прилага се, ако контрагентът не е в състояние да осигури достатъчно допустими базови активи, или ако не може да предостави достатъчно налични средства за извършване на сетълмент по договорената в двустранните сделки сума.

[57] Прилага се, ако контрагентът използва активи, които са или впоследствие са станали недопустими (които участникът не може да използва) за обезпечаване на кредитите.

[58] Прилага се, ако контрагентът отчита отрицателно салдо по сетълмент сметката в края на деня и не отговаря на условията за достъп до пределно кредитно средство.

при същите процедури за определен период от време. Отстраняването се прилага съгласно следната схема:

а) ако сумата на непредоставеното обезпечение или налични средства представляват до 40 % от цялото обезпечение или налични средства, които е необходимо да се осигурят и се явява нарушение за трети път, участникът се отстранява за срок от 1 месец;

б) ако сумата на непредоставеното обезпечение или налични средства представляват между 40 % и 80 % от цялото обезпечение или налични средства, които е необходимо да се осигурят и се явява нарушение за трети път, контрагентът се отстранява за срок от 2 месеца;
и
в) ако сумата на непредоставеното обезпечение или налични средства представляват между 80 % и 100 % от цялото обезпечение или налични средства, които е необходимо да се осигурят и се явява нарушение за трети път, контрагентът се отстранява за срок от 3 месеца.

Тези финансови санкции и мерките за отстраняване се прилагат също и по отношение на всяко следващо нарушение за всеки 12-месечен период, без да се накърнява изискването на подточка в) по-долу.

2.2. Отстраняване при нарушаване на правилата, свързани с базовите активи

Освен финансовите санкции, изчислени съгласно точка 1 по-горе, при трето нарушение в рамките на 12 месеца Евросистемата отстранява контрагентите от следващите операции на отворения пазар.

Финансовите санкции и мерките за отстраняване се прилагат също и по отношение на всяко следващо нарушение за всеки 12-месечен период, без да се накърнява изискването на подточка (в) по-долу.

2.3. Преустановяване на достъпа до всички бъдещи операции на паричната политика за определен период от време в изключителни случаи

Освен финансовите санкции, изчислени съгласно установените в точка 1 по-горе правила и в някои изключителни случаи поради сериозността на дадено нарушение и по-специално като се вземе под внимание размерът на сумите, честотата и продължителността на несъответствията с установените правила, се налага преустановяване на достъпа до всички бъдещи операции на паричната политика за период от 3 месеца.

2.4. Институции на територията на други държави-членки

Евросистемата взима решение дали да приложи мерките за отстраняване, предложени да бъдат взети по отношение на нередовния участник, също и по отношение на клоновете на същата институция, разположени в други държави-членки.

ПРИЛОЖЕНИЕ 7

СЪЗДАВАНЕ НА ВАЛИДНА СИГУРНОСТ НА ВЗЕМАНИЯТА ПО КРЕДИТИ

За да се гарантира, че е създадена валидна сигурност за вземанията по кредити и че вземанията по кредити могат да бъдат бързо реализирани в случай на неизпълнение на задълженията от страна на контрагента, трябва да бъдат изпълнени следните допълнителни правни изисквания:

- *Потвърждаване на наличието на вземания по кредити:* Като минимум, националните централни банки следва да използват следните мерки за потвърждаване на наличието на вземания по кредити, представени на Евросистемата като обезпечение: (i) само сертифициране и поемане на задължение от участника пред НЦБ, най-малко веднъж на тримесечие, по отношение на наличието на вземанията по кредити, представени като обезпечение, които могат да бъдат заменени с насрещни проверки на информацията, държана в централните кредитни регистри, когато има такива; (ii) еднократно потвърждаване от националните централни банки, надзорните органи или външни одитори, на процедурите, използвани от участника за представяне на Евросистемата на информацията за наличието на вземания по кредити; и (iii) проверки на случаен принцип от националните централни банки, съответните кредитни регистри, надзорни органи или външни одитори, на качеството и точността на самосертифицирането.

Тримесечното самосертифициране и поемане на задължение по (i) по-горе включва изискването за контрагентите в Евроситемата да направят следното в писмен вид:

- да потвърдят и гарантират съответствието на вземанията по кредити, представени на НЦБ на критериите за допустимост, прилагани от Евросистемата;
- да потвърдят и гарантират, че няма вземане по кредит, представено като базов актив, което да се използва едновременно като обезпечение в полза на някое трето лице, и да се ангажират, че контрагентът няма да мобилизира вземане по кредит като обезпечение за трето лице;
  и
- да потвърдят и гарантират, че незабавно ще съобщят на съответната НЦБ, но не по-късно от следващия работен ден за всяко събитие, което оказва съществено влияние върху действителните договорни взаимоотношения между контрагента и въпросната НЦБ, в частност частични или пълни погашения, влошаване на качеството и съществени промени в условията на вземането по кредит.

За да бъдат осъществени такива проверки, както е разгледано в точки (ii) и (iii) по-горе (еднократна проверка и проверки на случаен принцип) надзорните органи или по-специално националните централни банки или външните одитори трябва да бъдат упълномощени да извършват това проучване, ако е необходимо въз основата на договор или в съответствие с приложимите национални изисквания.

- *Нотификация на длъжника за мобилизацията на вземането по кредит или регистрирането на такава мобилизация:* Във връзка с нотификация на длъжника за мобилизацията на вземането по кредит като обезпечение, вземайки предвид специфичните особености на съответните различни юрисдикции, се изисква следното:

  а) В някои държави-членки, където нотификацията на длъжника за мобилизацията на вземането по кредит като обезпечение е предварително условие за валидна мобилизация по националното право, както е посочено от приложимата национална документация, уведомяването *ex ante* на длъжника следва да бъде правно изискване за допустимостта на вземането по кредит. Уведомяването *ex ante* на длъжника за целите на определянето на допустимостта изисква длъжникът да бъде нотифициран от контрагента или от НЦБ (както е посочено от приложимата национална документация) за вземането по кредит, мобилизирано като обезпечение от участника в полза на НЦБ предварително или по време на неговата действителна мобилизация като обезпечение.

  б) В някои други държави-членки, където регистрацията с публичен ефект на мобилизацията на вземането по кредит като обезпечение е предварително условие за валидна мобилизация или в определени случаи – предварително условие за приоритета на вземането по кредит по националното право, както е посочено от приложимата национална документация, такава регистрация се изисква предварително или в момента на неговата действителна мобилизация като обезпечение.

  в) Накрая, в държавите-членки, където уведомлението *ex-ante* на длъжника или регистрацията с публичен ефект на мобилизацията на вземането по кредит като обезпечение не се изисква съгласно а) или б) по-горе, както е посочено от приложимата национална документация, се изисква уведомлението *ex-post* на длъжника. Нотификацията *ex-post* на длъжника изисква длъжникът да бъде уведомен от участника или от НЦБ (както е посочено от националната документация) за вземането по кредит, което се мобилизира като обезпечение от участника в полза на НЦБ незабавно след кредитното събитие. „Кредитно събитие” означава неизпълнение или подобни събития, както е определено допълнително от приложимата национална документация.

  Няма изискване за нотификация в случаите, когато вземанията по кредити са инструменти на приносител, за които приложимото национално право не изисква нотификация. В тези случаи, има изискване за физическото прехвърляне на тези инструменти на приносител на въпросната НЦБ предварително или в момента на тяхната действителна мобилизация като обезпечение.

  Горепосоченото представлява минималните изисквания. Националните централни банки могат да решат да изискват уведомление *ex-ante* или регистрация в допълнение към горните случаи, както е посочено от приложимата национална документация.

- *Липса на ограничения във връзка с банкова тайна и поверителност:* Контрагентът няма да има задължението да получи одобрението на длъжника за оповестяване на информация за вземането по кредит и длъжника, което се изисква от Евросистемата с оглед на гарантирането, че е създадена валидна сигурност за вземанията по кредити и че вземанията по кредити могат бързо да бъдат реализирани в случай на неизпълнение от страна на даден контрагент. Контрагентът и длъжникът ще се споразумеят в договор, че длъжникът се съгласява безусловно за оповестяването на Евросистемата на такива подробности за вземането по кредит и за длъжника. Такава разпоредба не е необходима, ако липсват правила, ограничаващи разпоредбата за такава информация по националното право, както е посочено в приложимата национална документация.

- *Липса на ограничения за мобилизацията на вземането по кредит:* Контрагентите гарантират, че вземанията по кредити са напълно прехвърлими и могат да бъдат мобилизирани без ограничение като обезпечение в полза на Евросистемата. Не трябва да има никакво ограничително условие в споразумението за вземането по кредит или в други договорни споразумения между контрагент и длъжника относно мобилизацията, освен ако националното законодателство специално предвижда привилегирована позиция за Евросистемата по отношение на мобилизацията на обезпечението, независимо от евентуалните договорни ограничения.

- *Липса на ограничения за реализацията на вземането по кредит:* Споразумението за вземането по кредит или други договорни споразумения между контрагента и длъжника не трябва да съдържат никакви ограничения във връзка с реализацията на вземането по кредит като обезпечение, включително формата, времето или други изисквания по отношение на реализацията.